

KYLKIRAUTA

Maanpuolustuksen ja johtamisen erikoislehti

3/2007

Upseerin arki

Suomalaiset johtajat luottavat koulutuksessa Puolustusvoimiin ja JTO:hon.

Koulutus- ja kehityspalvelut kaikille
työelämän osa-alueille.

JTO | JOHTAMISTAIDON
OPISTO

Österbyntie 617, 02510 Oitmäki, puh. (09) 8562 8200, www.jto.fi

andritz.com

We accept the challenge!

ANDRITZ

Verkostokomentajuus

Verkostopuolustuksen tai verkostoväestöpuolustuksen termi sointuu huulillemme hyvin, onhan Suomi informaatioteknologian edelläkävijämaa. Ajatus verkostopuolustuksesta on kuitenkin pahasti metsässä mikäli se ymmärretään vain teknologiana. Verkostojattelu nimittäin antaa mahdollisuuden megaluokan muutokseen sodankäynnissä.

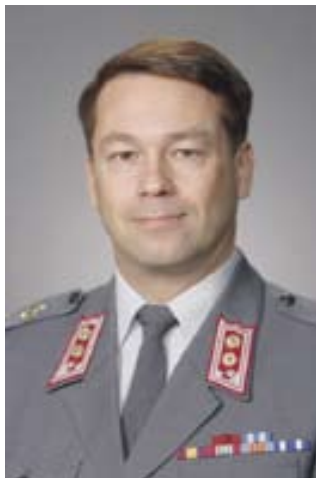
Sen lisäksi miten me voisimme kyetä ajattelemaan sodankäynnistä toisin, on hyvä kysyä millaisia sotilaita verkostopuolustuksessa tarvitaan. Kylmän sodan taisteluissa tarvittavilla taidoilla ei verkostojattelun mukaan enää informaatioaikana pärjää. Yksinkertaisen suoran toiminnan sijaan tarvitaan kykyä monisäikeiseen ajatteluun. Se tekee kylmän sodan veteraanille kipeää, muistan erään everstin virne silmäkulmassa tokaisseen.

Mielestäni verkostokomentajuudessa yhdistyy kiehtovalla tavalla informaatioajan verkostokeskeisyys ja teollistuneen sodankäynnin komentajuus. Termi onkin sotatieteille tarpeellinen, mutta käsitteisällöltään samalla epäsituaalisen ristiriitainen.

Verkostomainen johtajuus tukee ajatusta erilaisten ihmisten, intressiryhmien, organisaatioiden, tietojen ja suorituskykyjen verkostoimisesta. Verkostokomentajan toiveissa on, että näitä ryhmiä yhdistäisi ajatus yhteisestä päämäärästä. Teollistuneen ajan eli kylmän sodan komentaja kysyy epäillen: riittääkö pelkkä ajatus yhteisestä päämäärästä kovin erilaisten yhteisöjen kuten sotilas- ja siviilitoimijoiden, viranomaisten ja vapaaehtoisjärjestöjen, asevoimien ja humanitaaristen toimijoiden saumattomaan yhteistyöhön - ja peräänkuuluttaa selkeiden käskyjen perään. Ei riitäkään, sillä verkostokomentajan vastuulle sälytetään sovittelijan roolia.

Toisin oli ennen. Kylmän sodan komentaja oli levollinen kun asevoima oli organisoitu hierarkkisesti. Johdettavat saivat komentajalta selkeitä tehtäviä. Komentajalla oli suvereeni valta alaisiinsa. Alaiset tottelivat komentajaa järkähtämättä. Kylmän sodan johtaminen oli komentajakeskeistä ja se ytimetisoitui komentajan päätökseen. Komentajuudessa oli käskemisen ja valvonnan meininki. Se oli reipasta sotilasjohtajuutta parhaimmillaan.

Johtamisen jakaminen on verkostojohdajuuden kulmakiiviä, suuri haaste kylmän sodan sotilaskomentajille, koska he keskittävät aina ”kaikki langat omiin käsiinsä.” Verkostoituminen haastaa sotilasjohtajat vähentämään henkilökohtaista hallintaa ja valvontaa. Joukkueen johtamisen tasolta pitäisi verkostojattelun mukaan päästä täysin uudelleenlaaditun johtamisen tasolle, koska kompleksisuus kasvaa ja yhteistoiminnan tarve siten lisääntyy. Ymmärtämisen tarve kasvaa eikä tieto ole enää pelkästään komentajan päässä vaan verkostoissa. Verkostojohdajuudesta voidaan äärimmillään jopa ajatella niin, että jokainen on verkostokomentaja. Tätä tukee 1990-luvun lopulla synnytetty ajatus strategisesta korpraalista, joka

taistelukentällä saa toiminnallaan aikaan strategisia vaikutuksia.

Verkostokomentajuus nostaa vahvasti esille peruskysymyksen ”kuka tätä hommaa johtaa?”. Kysymys vastuusta jääkin avoimeksi. Vastuukysymys on yksi vaikeimmista hahmotettavista asioista verkostokomentajuudessa, mutta samalla keskeinen johtamisen muutosta kuvaava tekijä. Komentajalle ennen niin keskitetty vastuu on siirtymässä jonkekin näkymättömiin.

Kun johtamisesta tulee kasvotonta, käy samoin myös kontrollille ja sen muodoille. Yksittäiset sotilasjohtajat eivät kontrolloi enää suoraan alaisiaan vaan erilaiset järjestelmät pakottavat meidät toimimaan niiden

ehdoilla. Kasvottoman johtamisen vaarana on, että ihmiset eivät sitoudu järjestelmiin.

Törmäsin Afganistanissa palvellessani verkostojohdamisen käytännön ongelmiin. Yksi niistä oli organisaatioiden välinen luottamuspuola. Toimiva verkostojohdaminen kuitenkin edellyttää, että yhteistyöosapuoliin luotetaan. Ilman sitä toiminnasta tulee torso, ja verkostoissa oleva valtava potentiaali jää käyttämättä.

Sotilasjohtamisen tuloksia ei verkostojohdamisen logiikassa mitata kuluttajien a-tarvikkeiden määrällä vaan vaikutuksella yhteistoimintaverkostoissa. Siihen päättyy myös Irakissa monikansallisen joukon amerikkalainen komentaja kenraali David Petraeus. Kenraali itse on esimerkki verkostoituneesta, intellektuellista upseeriudesta. Poliittisten ja akateemisten verkkojen tuntemuksesta ja globaalista kompleksisesta ajattelukyvyvystä osoittaa CV:ssä tohtorin tutkinto kansainvälisistä suhteista. Sotilaallisten asioiden perinpohjaisesta kokemuksesta osoittaa sekä menestys että epäonnistuminen Irakissa. Vaikka kenraali johtaa sodassa alaisiaan sotilaallisen mallikkaasti, hänen maineensa perustuu paremmin viestijän ja innostajan kuin taistelijan maineeseen. Se onkin loogista, sillä tärkeimmät päätökset Irakin kaoksessa tekee joku muu kuin kenraali. Mutta verkostokomentajuus hyväksyy sen. Siksi on tärkeää, että komentaja kykenee yhteistyöhön mitä erilaisimpien yhteisöjen kanssa. Komentajan valta kun ei perustu muodolliseen asemaan vaan kykyyn ymmärtää monimutkaisuuksia, nähdä tulevaisuus ja taitoon joustaa.

Tämän perusteella tekee mieli päätyä siihen, että verkostokomentajuudelle asetettava keskeisin vaatimus on kyky informaatiosotia postmodernissa ympäristössä. Se merkitsee pelkistetysti kykyä viestiä ja taivutella. Silloin nopea päätöksentekokyky ei välttämättä ole paras komentajan ominaisuus. Käskyvallasta on näin tullut viestintävaltaa. Tämän logiikan mukaan verkostokomentajan sotataito olisikin parhaimmillaan älykästä leadershipiä, joka saa ihmiset innostumaan verkostopuolustuksesta.

Jari Rantapelkonen

jari.rantapelkonen@mil.fi

*Vyötti miekan vyötärölle
kupeellensa Kylkirkuraudan.*

*Teiss on taiston tulta peistä
kylmyyttä myös Kylkirkuraudan.
(Eino Leino)*

Sisältö

- 1 Verkostokomentajuus
Jari Rantapelkonen
- 3 Johtamisen muutoksia
Juha-Pekka Liikola
- 4 Puolustusministerin haastattelu
Jari Rantapelkonen & Arto Kotro
- 8 Upseerin arkipäivä johtamisjärjestelmäkeskuksessa
Juha Mattila
- 10 ”Älä ammu lähettä” maavoimista
Sami Roikonen
- 12 Miinantorjunta-aluksen seremonia Italiassa
Vili Murto
- 14 Ilmakapteenin ”normipäivä”
Pasi Tammi
- 16 Rajakomentajan elokuinen päivä
Pasi Kostamovaara
- 18 Sotaan sopiva komentaja
Tapio Niitynperä
- 24 Ylempien sotilasarvojen kehitys 1939 - 1951
Timo Liene
- 26 Pääsykoe ja opintomenestys Kadettikoulussa
Joakim Salonen
- 30 Puolesta heimosikin
Tuomas Arajuuri
- 32 Radioamatöörikilpailut
Toni Lindén
- 35 Suomalaisen upseerikoulutuksen perinteistä
Pertti Huhtanen
- 36 Pääsihteerin palsta ja syyskokouskutsu
- 38 Tapahtumia, kurssien kuulumisia ja muuta ajankohtaista
- 59 Kolumni ja in memoriam

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n jäsenlehti
vuodesta 1935, N:o 236, 3/2007
ilmestyy neljä kertaa vuodessa
painos 6000 kappaletta

Päätoimittaja

Jari Rantapelkonen
Evl, ST ja VTL
Maanpuolustuskorkeakoulu, Johtamisen
laitos, PL 7, 00861 Helsinki
Puh. 09-181 46519
jari.rantapelkonen@mil.fi

Tilaukset, osoitteen- muutokset ja laskutus

Marjukka Lehtinen
Puh. 09-490 759, Fax. 09-446 262
marjukka.lehtinen@kadettikunta.fi
Kadettikunnan toimisto
Eino Leinon katu 12 E 64, 00250 Helsinki

Kotisivut: www.kadettikunta.fi

Artikkelitoimittaja

Arto Kotro
Puh. 050-307 9454
arto.kotro@kadettikunta.fi

Toimitusneuvosto

Sami Aarnio (pj), Pekka Rapila (vpj), Tapio
Skog, Olli Vuorio, Jarno Limnell, Panu Pok-
kinen, Jari Rantapelkonen, Arto Kotro,
Liisa Knudsen

Kuvatoimittaja

Liisa Knudsen
liisa.knudsen@kolumbus.fi
Umpiaidanpolku 4 D 20, 00840 Helsinki
Puh/fax 09-677 715, 050-587 1318

Tilaushinnat

Vuosikerta 25,00 eur, Irtonro 8,00 eur

Kansikuva: Harri Kelho & Jari Ranta-
pelkonen, Puolustusvoimat

Ulkoasu

Toimitussihteeri Sabina Krogars
sabina.krogars@ankkurikustannus.inet.fi

Painopaikka

Kirjapaino Uusimaa, Porvoo 2007
ISSN 0454-7357

Seuraava numero

Seuraavaan numeroon tarkoitettun materi-
aalin on oltava päätoimittajalla 9.11. men-
nessä, kuvamateriaali 9.11. kuvatoimittajalla.
Tekstit tulee toimittaa digitaalisessa muo-
dossa, kuvat mieluummin paperikuvina, jos
diginä niin resoluutio 300 dpi. Ei internet-
kuvia. Paperikuvia ei palauteta.

Ilmoitushankinta

Pertti Kukkonen
ADspace Oy
Puh. 050-577 3177
pertti.kukkonen@kadettikunta.fi

Johtamisen muutoksia

Puolustusvoimissa on meneillään rauhanajan ehkäpä suurin rakennemuutos: johtamisjärjestelmää virtaviivaistetaan, tukitoimintoja siirretään uudenaikaisiksi palvelutuotannoksi ja huoltojärjestelmä uusitaan. Esikunnissa johtamisen eri tasoilla valmistellaan edessä olevia muutoksia suurella sydämellä ja kiireelläkin. Viimeiset palaset monimutkaisessa valmisteluketjässä lokahtelevat paikoilleen ja vuodenvaihteessa olemme uusissa tehtävissä ja uudessa ” istumajärjestyksessä ”, valmiina uusiin haasteisiin.

Perimmäiset syyt uudistuksille ovat selkeät ja ymmärrettävät modernin sotatarustuksen hintakehityksestä edessä hämmöttävään työvoimapulaan. Henkilötyövuosia on pystytävä säästämään, rahan säästötarve ei juuri nyt ole oleellisin tekijä. Koko valtionhallinto valmistautuu suurten ikäluokkien eläköitymiseen niin, että eri hallinnonaloilla pystyttäisiin ensi vuosikymmenelläkin tehtävien laajaan kirjoon, mutta pienemmällä henkilöstöllä.

Informaatioteknologia on työväline, jolla henkilötyövuosien vähentäminen on mahdollista toteuttaa organisaatiomuutosten ja tuottavuusohjelman kautta. Olemme jo jonkin aikaa totutelleekin erilaisiin itsepalvelujärjestelmiin. Niiden hyvä tarkoitus on siis auttaa meitä selviytymään työtaakastamme nopeammin ja pienemmällä henkilöstöllä. Johtajien toiminta muuttuu informaatioteknologian käytön lisääntyessä. Ensiksikin sitoudumme aikaisempaa enemmän päätelaitteiden ääreen ja aikaamme kuluu yhä enemmän sovelluksissa toimimiseen. Ehkäpä perusyksikön päällikön ja yksikköpuseerin työnkuvan muutos viimeisen kymmenen vuoden aikana on tästä selvin esimerkki. Toiseksi, mahdollisesti huonosti toimiva sovellus voi kääntää johtajan huomion kokonaan itse käsiteltävästä asiasta. Kolmanneksi, tiedon välittymisen nopeus johtaa yhä nopeampaan asioiden valmisteluun ja yhä suurempaan informaation määrään. Johtajalta vaaditaan yhä enemmän kykyä hahmottaa oleellinen sivuseikoista,

kykyä tehdä se vielä entistä nopeammin ja erityisesti kykyä muuttaa toimintatapoja, jotta verkoston ja nopean tiedonvälityksen edut saadaan hyödynnettyä.

Tukitoimintojen muokkaaminen omiksi palveluorganisaatioiksi muuttaa erityisesti komentajien johtamisympäristöä joukko-osasto- ja aluehallintotasolla. Yksinkertainen ja selkeä organisaatio muuttuu osin radikaalisti, kun aikaisempi tukitehtävää toteuttava alainen muuttuu palvelun tuottajaksi. Komentajan rooli esimiehenä muokkautuu tietyiltä osin palveluiden tilaajaksi ja ostajaksi. Suorasta käskyvaltasuhteesta siirrytään neuvottelemaan kumppanin kanssa. Mahdollisiin ongelmiin haetaan ratkaisuja reklamoimalla

ja pahimmassa tapauksessa ylemmän johtoportaan toimenpitein. Varuskunnasta kehittyy organisaatio, joka mahdollistaa eri johdossa olevien toimijoiden yhteistoiminnan komentajan johtamana. Meneillään oleva muutos muokkaa varmasti komentajien ja päälliköiden toimintatapoja. Omat kokemukseni ylimenokaudelta ovat, että tuen saamiseen tai sen varmistamiseen kannattaa varata aikaa eikä mahdollisuus keskittyä ydintoimintaan ainakaan lisääntynyt. Itse asiassa vasta kokemus tulee osoittamaan kuinka nopeasti esimerkiksi joukko-osastot tulevat muuttuvaan tilanteeseen sopeutumaan ja toisaalta kuinka nopeasti palvelutuotanto selviää alkukankeuksistaan. Kaikki sujuu varmasti hyvin, mutta ilmeisesti varsin moninaisin menetelmin.

Meneillään olevat johtamisen muutokset eivät ole uusia ilmiöitä. Joka kerta, kun johtosuhteissa tehdään laajempi muutos, tapahtuu myös johtajien toiminnassa muutoksia, kun vanhoista menettelytavoista pyritään eroon uusien tieltä. Johtamiseen ja johtajuuteen kannattaa syventyä erityisellä huolella suurten muutosten keskellä, jotta emme menetä perinteisiä johtamistaitomme vahvuuksia.

Juha-Pekka Liikola

Ministeri Häkämies

tyytyväinen puolustuksen nykymalliin

Haastattelu: Jari Rantapelkonen & Arto Kotro

Puolustusministeri Jyri Häkämies kutsui kiireidensä keskelelä täsmälleen sovittuna aikana haastattelijat työhuoneeseensa puolustusministeriössä. Rennonoloisen ministeri Häkämiehen kanssa oli helppo aloittaa haastattelu suoraan aiheesta.

Herra puolustusministeri, Teidät nimitettiin ministeriksi 19.4.2007. Mitkä ovat keskeisimmät tunteuksenne uudessa tehtävässä?

Tällä hallinnonalalla tapahtuu paljon esimerkiksi kriisinhallinnassa ja yhteistyökysymyksissä. Puolustushallinnon asiat kiinnostavat mediaa. Toimintaamme kohdistuu suuri mielenkiinto. Niin ministeriössä kuin muutenkin puolustushallinnossa henkilöstö on osaavaa ja motivoitunutta. Tämä on merkittävä lisä ajatellen ministerin toimintaa.

Tulevaisuus ratkaistaan valtioneuvoston linjauksilla

Miten määrittelette ministerikautenne puolustuspoliittiset painopisteet ja keskeisimmät kehittämiskohteet?

Lähtökohta oli tietysti se, että budjettipaineita tulevalle vaalikaudelle oli kerääntynyt. Nyt päästään kuitenkin kohtuudella eteenpäin. Lisää rahoitusta on saatu kehyskaudelle siten, että toiminnan taso on saatu palautettua. Tämä on ollut välittömänä tavoitteena.

Muutoin keskeinen on selonteko, selonteon valmistelu ja siihen liittyvät linjaukset. Olen tyytyväinen siihen, että

Mediaotsikoissa näkyvästi esiintynyt puolustusministeri Jyri Häkämies kehuu Suomen nykyistä puolustuspoliittista linjaa ja mallia. Ministeri Häkämies antaa kiitosta suomalaisille maanpuolustajille monipuolisesta osaamisesta, mutta pitää upseereille hyvänä pidättäytyä kommentissaan sotilaallisissa asioissa.

selontekoa ei siirretty myöhemmäksi, vaikka aluksi näytti siltä. Olen lähtenyt siitä, että meille keskeinen työkalu on selonteko ja sen linjaukset yleiseen asevelvollisuuteen pohjautuvasta puolustuksesta. Haasteet liittyvät talouteen, kuinka selvittää yhä kallistuvan puolustusmateriaalin maailmassa ja pystytään takaamaan uskottava puolustuskyky.

Samoin on haasteita kriisinhallinnassa, jossa tapahtuu joka päivä jotakin. Sehän tiedetään, että meillä ovat operaatiot Kosovossa, Afganistanissa, Bosniassa ja Libanonissa. Sen lisäksi tulevat Afrikan haasteet.

En näe tulevalle vaalikaudella suuria heilahduksia. Meillä on pitkäjänteinen ja vakaa toimintamalli, joka on osoittautunut tässä maailmassa oikeaan osuneeksi. Nopeat heilahdukset voivat sisältää huomattavia riskejä.

Hallitusohjelman mukaan Suomi säilyttää mahdollisuuden hakea Naton jäsenyyttä. Te olette maineeltanne mediassa Nato-jäsenyyden puolestapuhuja. Miksi Suomen kannattaisi liittyä Natoon?

Viitataan hallitusohjelman kyseiseen kohtaan sekä siihen, että asiasta tehdään selonteon yhteydessä erillinen selvitys ja asianmukaiset johtopäätökset. Hallitus linjaa aikanaan yhdessä tasavallan presidentin kanssa näitä kysymyksiä. Todennäköisesti ei tule suuria uusia linjanvetoja, kuten totesin Yhdysvalloissa pitämässäni puheessa.

Puolustusministeriön tulevaisuuskat- sauksessa todetaan, että "osallistumista ennaltaehkäisevään sotilaalliseen toimintaan laajemman maaryhmän osana jouduttaneen tulevaisuudessa harkitsemaan". Mitä tällä käytännössä tarkoitetaan?

Tämä on mielenkiintoinen kysymys. Minun ei ole tässä yhteydessä tarkoituksenmukaista esittää suuria linjauksia tai arvioita siitä. Yksi keskeinen haaste kuitenkin on Naton ja EU:n yhteistoiminnan kehittäminen. Me olemme mukana Nato-operaatioissa KFOR:ssa ja ISAF:issa. Esimerkiksi operaatioihin liittyvän tiedonkulun kehittäminen on esillä kaikissa eurooppalaisten puolustusministerien ko-

kouksissa. Yhdysvallat on keskeinen maa Natossa ja sen suorituskyvyn kehittäjä. Meillä ovat myös merkittävät kaupalliset suhteet Yhdysvaltoihin. Esimerkiksi Hornetien päivitys on iso asia. Toisaalta Yhdysvaltojen valtavat markkinat tarjoavat meidän puolustusvälineiteollisuudellemme mahdollisuuksia. Toivottavasti tässä suhteessa tapahtuu edistymistä.

Kahdenvälisen suhteiden kehittäminen tarpeen

Miten yhteistyön syventäminen Yhdysvaltojen kanssa tulee arvionne mukaan näkymään muuten kuin kaupallisten suhteiden kautta?

Merkittävintä on EU:n ja Yhdysvaltojen yhteistyön kehittäminen. Yhdysvallat on keskeisessä asemassa eräissä operaatioissa, joissa myös Suomi on mukana. Tämä on käytännön konkretiaa. Meillä on myös omat yhteysupseerimme Yhdysvalloissa ja esimerkiksi niin sanotun verkkosodankäynnin asiantuntemuksessa Suomi on johtava maa ja siinä meillä on paljon annettavaa. Selvästi on todettu, että Suomi on korkeatasoisen henkilöstönsä ja välineistönsä johdosta haluttu kumppani.

Venäjän talous on kehittynyt hyvään suuntaan. Toisaalta valtaa on keskitetty harvoihin käsiin. Mediassa on uutisoitu sananvapauden rajoittamiseen liittyvistä toimista. Venäjä hakee selvästi asemaansa suurvaltana. Mitä sotilaallisia merkityksiä näette Venä-

jällä tapahtuvalla kehityksellä Suomelle?

Viittaan Yhdysvalloissa pitämään puheeseen. Venäjän kehitys näkyy ennen kaikkea suurvaltasuhteissa, esimerkiksi ohjuspuolustukseen liittyvissä asioissa. Venäjä on entistä painavampi tekijä kansainvälisessä kehityksessä. Suomeen tällä ei ole nyt suorivaikutuksia, mutta luonnollisesti välillisesti.

Olemme ennen kaikkea nähneet, että Venäjällä energiataloilla tapahtunut vaurastuminen ja samalla varustautuminen on käynnistynyt. Lähtötaso oli siellä laman johdosta alhainen. Venäjä intressit Suomenlahdella ja Itämerellä ovat lähinnä taloudellisia. Venäjälle on tärkeää, että energiareitit toimivat. Tämä koskee sekä mahdollista kaasuputkea että laivaliikennettä. Tästä kehityksestä mekin olemme kiinnostuneet.

Pohjoismainen yhteistyön tarve ja toiminta ovat vaihdelleet viime vuosina. Nyt taas puhutaan yhteistyön kehittämisestä. Mistä tämä johtuu? Kuinka pitkälle siinä voidaan mennä?

Pohjoismaisella yhteistyöllä on oma historiansa. Se on poliittisesti hyväksyttävää ja luontainen toimintatapa, vaikka puolustusratkaisumme ovat erilaisia. Suomi on varautunut koko maan puolustamiseen, Ruotsi on panostanut voimakkaasti kansainväliseen toimintaan ja Norja on Natossa. Me teemme kriisinhallinnassa nykyisinkin paljon pohjoismaista yhteistyötä esimerkiksi Afganistanissa.

Yksi yhteistyötapa on taloudellinen konsultointi. Yhteistyössä me luonnollisesti katsomme saadaanko siitä hyötyä. Kuten puolustusvoimain komentaja on todennut, on hyödyn oltava suorituskykyyn tai taloudellisuuteen liittyvä. Itseisarvohan yhteistyö ei ole, mutta jos se täyttää edellä esitettyt kriteerit, on täysin selvää, että olemme yhteistyössä.

Tiettyjen sotilaallisten järjestelmien kehittäminen ja tiedonvaihto ovat kaikille pohjoismaille yhteisissä intresseissä. Yhteistä puolustusta en tässä vaiheessa näe realistisena. Yhteistyön laajuus on aina poliittinen päätös. Näissäkin asioissa mennään askel kerrallaan.

Suomalainen puolustusmalli toimii

Uhat ovat yhä monimutkaisempia ja keskinäisriippuvaisempia. Kansainvälisiä joukkoja kehitetään oman maan puolustamisen lähtökohdista. Voiko mielestänne tehdä eron Suomen alueen koskemattomuuden puolustamisen ja kansainvälisen kriisinhallinnan välille?

Meillä kriisinhallinta täydentää kansallista puolustustamme ja pohjautuu niihin kykyihin, joita kansallisen puolustuksemme perinteisillä opeilla voidaan synnyttää. Minulle on ollut mielenkiintoinen havainto kansainvälisissä operaatioissa, että suomalainen malli on osoittautunut toimivaksi. Kun olen ollut operaatioissa mukana, ovat ulkomaiset komentajat ja asiantuntijat olleet hämmästyneitä suomalaisten sotilaiden hyvin korkeasta tasosta. Tämä ei ole koskenut pelkästään aktiiviupseereita ja muuta aktiivipäällystä vaan myös reservin upseereita, alipuseereita ja miehistöä. Oman maan puolustaminen ja toiminta kriisinhallinnassa eivät todellakaan ole toisiaan poissulkevia vaan ne täydentävät toisiaan. Tähän kokonaisuuteen tulee väliin tuki muulle yhteiskunnalle. Kriisinhallinta tulee sitten kolmantena.

Ruotsin entinen puolustusministeri Mikael Odenberg luopuisi yleisestä asevelvollisuudesta rauhan aikana. Puolustusvoimain komentajan, amiraali Juhani Kaskealan mukaan puo-

Kuva Puolustusvoimat.

lustusvoimien kannattaisi supistaa henkilövahvuutta 250 000 mieheen, mutta silti säilyttää laaja asevelvollisuus. Palvelukseen ei tarvitse jatkossa enää ottaa lähellekään nykyistä määrää asevelvollisia. Mitkä ovat perusteet, että Suomi pitää laajaa asevelvollisuutta ainoana Euroopan maana?

Yleinen asevelvollisuus on aikailla betonoitu hallitusohjelmaan. On kaksi vaihtoehtoa. Joko luopuminen yleisestä asevelvollisuudesta tai järjestelmä, jossa ikään kuin suppilon kautta poistetaan nopeammin henkilöstöä sodan ajan joukoista, joissa reserviläisten ikärakenne saadaan taroituksenmukaiseksi. Koko ikäluokka pitää kouluttaa, jotta reserviläisistä perustettaviin joukkoihin saadaan nuoria ikäluokkia. Tämähän on puolustusvoimain komentajan esittämä malli, jonka mukaisesti perustettavat joukot voitaisiin myös varustaa tehtäviensä mukaisesti.

Eduskunnassa ovat kansanedustajat kyselleet säilyykö yleinen asevelvollisuus. Selonteossahan tämäkin asia käsitellään perusteellisesti. Lähtökohtana on yleinen asevelvollisuus. Vastaukseni on ollut selvä. Eduskuntahan tästä lopulta päättää!

Olette eri yhteyksissä todennut, että puolustusvoimien resurssit muodostavat aikamoisen haasteen. Miten te ratkaisette tämän sotilaallisiin voimavaroihin liittyvän ongelman?

Tämä on iso ongelma kustannusten kasvun johdosta. Puolustusmateriaalin hinta nousee 7-8 % vuodessa. Kysymys on siitä, miten sodanajan joukot pystytään uskottavasti varustamaan. Vuodesta 1990 lähtien on puolustushallinnon henkilöstöä vähennetty yhteensä 6000 hengellä. Meillä on ollut takana pitkä marssi.

Eräs mahdollisuus on edelleen tutkia ulkoistamiskysymyksiä ja toteuttaa mahdolliset toimenpiteet maltilla. Ulkoistamisella voi säästöjen lisäksi olla myös muita myönteisiä vaikutuksia. Näin pystytään ehkä saamaan entistä paremmin osaavaa henkilöstöä julkisen sektorin palvelukseen. Tämä koskee esimerkiksi teknillistä henkilökuntaa. Ulkoistamista tutkitaan huolellisesti ja mitään äkkiliikkeitä ei tehdä.

Kuva Elli Flén/Puolustusvoimat.

Ministeri Häkämies pitää tärkeänä kahdenvälisen suhteiden kehittämistä.

Upseereilla ”vapaaehtoinen pakko” ulkomaille

Pitäisikö ammatillisotilaat velvoittaa tulevaisuudessa osallistumaan taistelutoimiin ulkomaille olennaisena osana ammatinsa vaatimuksia?

Kansainvälinen toiminta on tullut olennaiseksi osaksi upseerin ammatin. Upseerit tietävät sen jo uraa valitessaan. Samoin on tiedossa, että Suomi on jatkossakin mukana kansainvälisissä operaatioissa. Kansainvälisiin tehtäviin tulee kannustaa upseereita. Tehtävissä on voitava toimia monella tavalla turvallisilla mielin. Etujen ja korvausten on oltava asianmukaisia. Ulkomaankomennusten jälkeen on urakehitys varmistettava. On tiedettävä mihin tehtävään upseeri palaa missiosta. Nämä asiat ovat hienosäätöä, josta olen keskustellut puolustusvoimain komentajan kanssa. Vaikka ulkomaantehtäviin lähtö on vapaaehtoista, katsoisin, että kyseessä on ”vapaaehtoinen pakko”.

Suomalaisia maanpuolustajia kehuaan

Pidättekö hyvänä sitä, että upseerit käyvät keskustelua vain sotilaallisista asioista vai voivatko he käydä keskustelua myös puolustushallinnon poliittisista kysymyksistä?

Rajan vetäminen on veteen piirretty viiva. On parempi, että sotilaat keskittyvät sotilaallisiin kysymyksiin. Olemme tutkineet sitä, ovatko meidän sotilaamme liikaa esillä julkisuudessa asiantuntijoina. Vastaus kansalta on ollut, että sopivasti. Meillähän esiintyy mediassa usein nimenomaan Maanpuolustuskorkeakoulun upseereita erilaisissa kommentointitehtävissä.

Nykyinen työnjako on hyvä. Poliitikot ovat poliitikkoja ja sotilaat sotilaita. Kysymys liittyy myös yleiseen asevelvollisuuteen ja puolustusvoimien korkeaan hyväksyttävyyteen. Ei saisi tulla sellaisia tekijöitä, jotka voisivat synnyttää objektiivisuus- tai luotettavuuskysymyksiä.

Herra ministeri, haluatteko lopuksi vielä korostaa Kylkiraudan lukijoille jotain, jonka koette tärkeäksi.

Haluan korostaa sitä, että on hienoa ministerinä maailmalla liikkeessa ottaa jatkuvasti vastaan suomalaisten ammatitaitoon kohdistuvia kehuja. Olen törmännyt tähän myönteiseen asiaan monessa paikassa, kuten esimerkiksi YK:ssa ja Afganistanissa. Saattaa tuntua kliseeltä, kun hallinnonala itse puhuu näin. Se on kuitenkin uskottava, kun kehumista kuulee niin monessa paikassa. Kenttämiehen monipuolinen osaaminen on todellinen vahvuutemme. □

Upseerin arkipäivä johtamisjärjestelmäkeskuksessa

Teksti: Juha Mattila

Everstiluutnantti Juha Mattilan päivä yhden puolustusvoimien suurimpien muutosten kourissa olevan organisaation ytimessä on täynnä haasteita. Hän toimii Puolustusvoimien Johtamisjärjestelmäkeskuksessa (PVJJK), joka perustettiin vuoden 2007 alussa. Mattilan työntäyteisestä päivästä huokuu, ei vain johtamisjärjestelmäosaaminen uuden organisaation kanssa, vaan myös pyyteetön innostus palvella puolustusvoimia uuden tekniikan ja toimintamallien parissa. Jo pelkkä Mattilan työympäristössä vilisevä sanasto saa kylmän sodan veteraaneille aikaan väreilyä.

Toukokuun viimeinen päivä alkoi aikaisin yöllä, kun Vieritunturin tutka-aseman linkkiyhteys katkesi klo 02. Asuntopäivystäjänä tein päätöksen hälyttää korjaaja paikalle klo 12 mennessä. Jatkoin unia, mutta aamutoimet oli aloitettava jo klo 04.45, jotta ehtisin kotipaikalta Helsingistä aamukoneella työpaikalle Jyväskylään.

Virusia, videoneuvotteluja ja päätöksiä

Ehdin suunnitelman mukaan tilannekeskuksessa päivystysvuoron vaihtoon klo 07.30. Arvioimme yöllä tulleiden Microsoftin ohjelmien haavoittuvuusilmoitusten edellyttämiä toimenpiteitä.

Tarkistin pikaisesti PVAH-, PVI-NET- ja DEFNET -sähköpostit, jotka kaikki olivat punaisella. Informaatio-ähkyn keventämiseksi vastaan päällimmäisiin tärkeiltä vaikuttaviin sanomiin. Oli kiirehdittävä jo klo 09.30 käynnistyvään videoneuvotteluun Tuotanto-osaston johtajien kanssa viidellä eri paikkakunnalla. Tässä suunnittelukokouksessa tarkastelimme toimenpide-

esityksiä HALLNET - käyttöönnoton nopeuttamiseksi ja arvioimme hankintalain muutoksen aiheuttamaa lisäajan tarvetta hankintaprosessille.

Videoneuvottelun jälkeen oli nopean informaatioajan lounaan aika. Se antoi minulle mahdollisuuden keskustella alaisteni kanssa. Keskustellessa näytetään vihreää valoa erään suunnittelijan innovaatiolle, tuetaan ryhmänjohtajan ajatusta verkkomuutoksen toteuttamisesta ja jutellaan hallintosihteerin koulutuksessa oppimista asioista.

Sähköistä liikeneruuhkaa

Pariin soittopyyntöön vastaamisen jälkeen käynnistän puheenjohtajana uuden videoneuvottelun klo 12. Käsittelemme muutoksenhallintaa tuotannon, kehityksen ja kumppaniyrytysten kanssa. Päätämme lisätä kansainvälisille joukoille tarjottaviin palveluihin PVAH:n ja PVeHR:n. Päätämme myös siirtää PVAH -vuosihuollon elokuulle. Päätän kokouksen klo 14.30.

On aika urakoida PVAH -tehtäviä. Niitä onkin siunaantunut käsiteltävän postin listalle ylivoinainen määrä. Sel-

Juha Mattila

vittelen kiireisimmiltä näyttävät otsikot alatehtäviksi eteenpäin ja muistan alaisiani muutamalla sanomalla.

Istahdan huoltotoimiston kanssa työpalaveriin klo 15 ja käymme läpi hankintasuunnitelman muuttamista. Viimevuotisten tilausvaltuusvarojen ostotilaukset ovat vieläkin kateissa. Pääesikunta on osoittanut viisi miljoonaa euroa lisävaroja investointihankintoihin, joiden tilaukset ja tarjouspyynnöt on saatava kiireellisesti eteenpäin. Et-sintä- ja valmistelutyöt jatkuvat.

Puhelin pärisee klo 16. Alaisen alueellisen keskuksen päällikkö soittaa. Keskustelemme ja analysoimme mitä osaamista meiltä puuttuu. Päädymme muutamaa korjausvaihtoehtoon. Päätämme esittää henkilöstöhallinnolle paria vaihtoehtoa.

Jatkan sähköisen postin kahlaamista

vastaamalla seuraavaksi kiireisiin sähköpostiviesteihin. Selvitän myös tehtäväsovelluksessa olevaa ruuhkaa klo 18 saakka.

Informaatioelämä jatkuu virka-ajan jälkeen

Siirryn ”reppurin” kämpälle, jonka pölyisessä huoneessa odottaa sängyn, sohvan, ruokapöydän ja työpöydän virkaa hoitava retkisänky.

Tankkaan koneen hotkaisemalla pytipannun ja vihannesten sekoituksen. Vastailen samalla hieman epäterveellisellä tavalla päivän aikana saamiini tekstiviestisanomiin. Soitan myös muuttaman vastauspuhelun niille, joiden tiedän olevan vielä tähän aikaan täydessä työn touhussa. Muille lähetän tekstiviestinä pyynnön kertoa asiansa sähköpostilla.

Vuoronvaihdon tarkistussoitto tilanekeskukseen klo 20. Päivä on ollut kiireinen, mutta viat on saatu korjattua ja illan katkokset on hoidettu kuntoon.

Illan päätteeksi soitan sidosryhmäsoiton vaimolle. Vaihdamme muutamia

Verkostoajan johtamisen kehittäjä everstiluutnantti Juha Mattila työnsä ääressä.

arkipäivän kuulumisia ja suunnittelemme tulevan viikonlopun toimintaa unohtamatta pari sanaa rakkaudesta.

Sitten onkin vielä hetki aikaa luonnostella toimintaohjetta tulostuksen rationalisoimiseksi ja koostaa huomisen ryhmäpalaverin aineistoa

HALTIPAKE:n koulutustilaisuuteen. Pakkaan varusteet klo 23. Retkisänkyyn on jo syytä mennä nukkumaan, sillä aamulla on lähdettävä ajoissa ajamaan Tampereelle. ☐

KONEKESKO

KONEKESKO OY Puh. 01053 034

CASE

WWW.KONEKESKO.COM

NEW HOLLAND

MANITOU

Kubota

VANHA PORVOONTIE 245, 01301 VANTAA

Maavoimien henkilöstöalan upseeri: ”Älä ammu lähettä!”

Teksti: Sami Roikonen

Saavun työpaikalle hieman ennen kello kahdeksaa. Pukeudun pikaisesti ja olen valmis päivän askareisiin.

Muistan ”ilokseni”, että tänäänkin PVAH on poissa käytöstä. Käytän aikaani siis tehokkaasti ja vältän tiimalasin ajoittaisen tuijottelun tietokoneen näytöllä.

Hehkulamppu välähtää

Alan päivittää ja täydentää Power-Point-kuvasarjaa. Aikaa on vielä hetki, sillä kello 10.00 alkaen sillä esitellään Maavoimien Esikunnan Rungon päällikölle Maavoimien tehtävien täyttämistä ja henkilövalintoja. Painopisteinä esittelyssä ovat Maavoimien Esikunnan ja Maavoimien Materiaalilaitoksen valinnat. Muutama asiaan liittyvä tarkistussoitto pitää vielä tehdä.

Samalla nimiä kirjoittaessa ja taulukoita lukiessa välähtää ”pieniwattinen” hehkulamppu päässä. Nyt taisi löytyä eräälle upseerille mielestäni sopiva tehtävä. Ja nyt heti kertomaan esimiehelle. Toivottavasti tästä välähdyksestä ei seuraa jonkin joukon komentajalla ”latvaräjähdyttä”, josta seuraa mittava sarja suomenkielen sanoja Mikkelin suuntaan. Usein asioita valmistellessa olo on kuin entisajan lähetillä. Perusviisaus lienee, että lähetin saapuessa tuomaan viestiä vaikkapa muutoksesta tai epämiellyttävästä asiasta, niin älä ammu lähettä! Jotkut kuitenkin ”tekevät” edelleen niin. Onneksi kehooni ei ole vielä tullut pysyviä reikiä.

Kahvin tuoksu leijuu juuri sopivas-

Maavoimien henkilöstöalan tuulet puhaltavat kovaa Mikkeliissä palvelevan majuri Sami Roikosen ympärillä. Maavoimien Esikunnan Rungossa työskentelevän osastoesiupseerin arkipäivä 28. elokuuta kului sopivien upseerien löytämisessä Maavoimiin. Ei varmastikaan mikään helppo tehtävä.

ti vanhaan viestimiesten käyttämään tupaan eli tämänhetkiseen perin vaatimattomaan toimistohuoneeseemme. Viiden minuutin kahvitauko käytävällä seisten heti yhdeksän jälkeen.

Kloonattu keho tarpeen

Valmistaudun puoli kymmeneltä alkavaan maavoimien operaatiopäällikön, eversti Seppo Toivosen johtamaan Maavoimien strategiaa koskevaan työkokoukseen. Otan kassakaapista tarvittavan materiaalin mukaan. Onneksi tilaisuus pidetään kasarmirakennuksemme alakerrassa, joten matkaan ei kulu paljon aikaa. Tässä projektissa täytyy hieroa kristallipalloa, ennustaa ja arvioida tulevia Maavoimia sekä tuottaa tekstiä, kuvioita ja taulukoita henkilöstöalan näkökulmasta kaus tulevaisuuteen.

Samalla muistan ilmoittava tilaisuuden alussa, että joudun poistumaan ennen kymmentä seuraavaan esittelyyn. Taas jälleen kerran pitäisi olla jakautumiskykyinen ja olla kahdessa paikassa yhtä aikaa. Parhaimmillaan on ollut kolme aikavarausta samalle päivälle. Kloonatut kehot pitäisi laittaa liikkeelle.

Auditoriossa, lähes takarivissä ulko-oven läheisyydessä istuen, päivitän itseni Maapuolustuksen kehittämishelmien tämän hetken suunnittelutilanteeseen. Poistun tilaisuudesta kello 09.50 ja riennän kerrosta ylemmäs neuvottelutilaan, jossa esittelytilaisuus pidetään.

Esittely kenraalille

Kello 10 alkaa henkilöstöasioiden esittely prikaatikenraali Mika Peltoselle. Esimieheni, everstiluutnantti Matti Karjalainen johtaa puhetta. Itse kommentoin muutamiin asioihin liittyen pieniä tarkennuksia. Kenraalin on poistuttava seuraavaan tilaisuuteen ja valmistelijat jäävät huoneeseen. Aika käytettiin tehokkaasti hyväksi ja saimme tarvittavat päätökset ja linjaukset. Hyvä niin.

Seuraa esittelyn jälkeinen ”Hot Wash Up”. Käymme läpi Maavoimien Esikunnan avoimien tehtävien täyttämissuunnitelman, henkilöiden sijoituksia, pohdimme tehtäväkuvausten päivittämistarvetta. Sitten jaamme tehtävät, kuka soittaa kenellekin, kuka laatii tarvittavat lausuntopyyntöt ja esitykset. Samalla korviini kantautuu kurinaa. Se ei ole kännykän värinä-

lytys. Nyt on näköjään nälkä. Lienee lounasruokailun aika.

Nautin pikalounaan kello 12 työpaikalla. Ravitsevaa kotiruokaa ”tupperkiposta”. Samalla harmittelen, että tänäänkin jäi lounastaukoliikunta, vajaan tunnin juoksulenkki tai kuntopiiri kuntosalilla, suorittamatta. Huomenna on siis uusi yritys.

Maavoimissa hyviä tehtäviä

Parikymmentä minuuttia lounaan jälkeen jatkan Maavoimien strategiatyön laatimista. Pidämme everstilutnantti Markku Myllykankaan kanssa palaveria henkilöstöalan asioiden yhtymisestä muuhun kokonaisuuteen. On haastavaa suunnitella Maavoimien kaukaista tavoitetilaa, kun Maavoimien toiminta varsinaisesti alkaa vasta neljän kuukauden kuluttua. Palaverin jälkeen jatkan eri taulukoiden, kuvien ja numeroiden muokkaamista sekä tekstin kirjoittamista.

Kello 13.05 pääsen taas ”lempilapsen” eli Maavoimien henkilöstösuunnitelman päivittämisen pariin. Eri maavoimien organisaatioiden henkilöstösuunnitelmataulukoita on päivitetty jo vajaan puolitoista vuotta. Tällä kertaa päivitetään viimeisimpien tehtävään määräysten varmistamat nimet oikeille paikoille ja pyyhitään irtisanoutuneiden ja tehtävää vaihtaneiden nimet pois suunnitelmasta. Samaan aikaan annan sujuvasti vastauksia puhelimitse eri henkilöiden esittämiin kysymyksiin. Välillä faktaa ja perusteita vastauksille pitää hakea R- ja U-aseaman todella sokkeloisen hakemistopuun juurilta. Sitten on taas edessä paluu henkilöstösuunnitelman riveille.

Iltapäivällä kello 14.15 - 14.25 välisenä aikana seuraa hetken hengähdystauko kahvikupin äärellä. Keskustelemme työkavereiden kanssa kahvipöydän äärellä sen hetken aiheista.

Jatkan henkilöstösuunnitelman päivittämistä. Samalla tarkastelen listaa henkilöistä, joille pitäisi löytää hyvä tehtävä Maavoimista. Päätä saa raapia ja keskustella esimiesten kanssa siitä, mikä kullekin henkilölle olisi sopivin tehtävä.

Kuva Puolustusvoimat.

Majuri Roikonen etsii sopivia upseereita Mikkeliin.

Yhteistoimintaa osastolla ja vapaa-aikana

Viitta vaille kolme osastopäällikkömme, eversti Jussi Mäki ja everstilutnantti Matti Karjalainen saapuvat huoneeseemme. Toimintani siis keskeytyy. Aloitamme keskustelun yhteistoiminta-asioista ja niiden järjestelyistä Maavoimissa. Jussi menee puolustusvoimien yhteistoimintaelimen kokoukseen puhumaan aiheesta. Valmistelemme hänelle esitysaineistoa ja samalla keskustelemme eri vaihtoehtoista. Etenkin mietimme asian järjestämistä Maavoimien Esikunnassa ja Maavoimien Materiaalilaitoksessa. Saavutamme yhteisymmärryksen ja jatkan seuraavan aiheen parissa.

Lueskelen maavoimien johtoportaiden lausuntoja asiakirjastamme, joka koskee palkatun henkilöstön henkilöstöasioiden järjestelyjä Maavoimissa. Seuraava iso urakka on koota lausunnot ja tehdä tarvittavat muokkaukset asiakirjaluonnokseemme.

Osastopäällikkömme, eversti Jussi Mäki saapuu vielä huoneeseemme kello 16.15. Jatkamme vielä hetken keskustelua yhteistoiminta-asiasta ja päivitämme PYTE:ssä näytettävää esitysaineistoa.

Kello 16.50 totean tämän riittävän tältä päivältä ja vaatteiden vaihtamisen jälkeen suuntaan kotia kohti.

Tänään on siis tiistai. Se tarkoittaa, että pian kello 17.30 alkavat Mikkelin Palloilijoiden G-junioreiden harjoitukset, joihin suuntamme perheen kanssa. Poika menee harjoittelemaan, minä ohjaamaan, tyttö ja vaimo liikuntaa harastamaan.

Majuri Sami Roikonen on osasto-esiupseeri, joka on toiminut 1.2.2006 alkaen henkilöstöasioiden valmistelijana Maavoimien Esikunnan Rungossa Mikkeliissä. □

Kapteeniluutnantti Murto Italiassa miinantorjunta-aluksen seremoniassa

Teksti: Vili Murto

Kapteeniluutnantti Vili Murron heinäkuun seitsemäs päivä valkeni aurinkoisena mutta tuulisena Italian Sarzanassa. Edessä ei olisi mielenkiintoinen päivä pelkästään kapteeniluutnantin arjessa vaan kysymyksessä on merkittävä päivä koko miinantorjunta-alushankkeelle. Vuorossa oli ensimmäisen aluksen kölinlaskuseremonia tai itse asiassa sitä vastaavana rungon laminoinnin aloittaminen.

Perinteisesti laivojen rakentaminen on aloitettu kölin tai kölitukin laskemisella. Aluksen runko on sen jälkeen rakennettu tämän ympärille. Uusien miinantorjunta-alusten rakennusmateriaalina on kuitenkin lasikuitu ja myös rungon rakenne eroaa perinteisestä. Tästä johtuen aluksen köli rakentuu muun rungon mukana.

Saapuessamme aamulla telakan aluelle ei aiemmista työpäivistä poiketen luvassa ollutkaan sopimusvaatimustemme ja niiden perusteella tehtyjen teknisten ratkaisuiden käsittelyä sekä suunnittelun tarkastelua, vaan hankkeen ja alukset toimittavan telakan toimintojen esittelyseremoniaa seuraamaan kutsutuille Merivoimien esikuntapäällikölle, lippueamiraali Veli-Jukka Pennalalle, Suomen Italian suurlähettiläälle, Pauli Mäkelälle sekä Merivoimien materiaaliosaston edustajalle, komentaja Heikki Rauhalalle. Kutsuvieraille esiteltiin hankkeen historiaa aina tarjouspyyntövaiheesta pitkiin sopimusneuvotteluiden kautta sopimuksen solmimiseen ja sen jälkeen tapahtuneen suunnittelutyön tuloksiin. Tässä esittelyssä saimme me hankkeessa työskentelevätkin hyvän katsauksen lähihistoriaan ja siihen pitkään prosessiin, minkä seurauksena olimme tänään aloit-

tamassa edellä mainittua seremoniaa. Esittelyssä tuli myös hyvin selville telakan pitkä historia ja osaaminen niin miinantorjunta-alusten kuin muidenkin viranomais- ja siviilikäyttöön tarkoitettujen erikoisalusten toimittajana.

Kolikoita aluksen runkoon

Esittelyiden aikana kirjoittaja kävi valmistelemaan seremoniaa asettamalla yhdessä insinööriyliluutnantti Björn Enrothin kanssa suomalaiset ja italialaiset kolikot aluksen runkomuotin pohjalle. Kolikot tulitaisiin laminoimaan osaksi köliä ja jo vuosisataisen perinteen mukaisesti niillä pyritään ”ostamaan” hyvää matkaonnea sekä riittävästi vettä aluksen kölin alle.

Tämän jälkeen alkoivatkin kutsuvieraat saapua tilaisuuteen. Vieraita oli yhteensä noin 100-150 mukaan lukien aluksen tekemiseen osallistuvat työntekijät. Merivoimista paikalla oli yhteensä kahdeksan edustajaa. Tämän lisäksi paikalla oli hankkeessa mukana olevien suomalaisten ja ulkomaalaisten yritysten edustajia sekä lukuisia joukko italialaisten yrityselämän, paikallishallinnon ja merivoimien sekä muiden viranomaisten edustajia.

Vili Murto

Italia hyvä kauppakumppani

Kunniavieraiden saavuttua soitettiin molempien maiden kansallislaulut ja aloitettiin tilaisuus kutsuvieraiden puheilla. Alukset rakentavan Intermarine S.p.A -telakan johdon tervehdyksen esittivät yrityksen omistavan IMMSI-konsernin puolesta Roberto Collanini sekä telakan johtaja Eduardo Cossutta. Merivoimien tervehdyksen tilaisuuteen toi lippueamiraali Veli-Jukka Pennala. Hän käsiteli puheessaan muun muassa historiaa ja toi kuulijoiden tietoon näitä aluksia edeltäneet alushankinnat jotka on tehty Italiasta, viimeksi toisen maailmansodan aikana. Suomen Merivoimiin hankittiin vuosien 1920-1943 välisenä aikana yhteensä 11 Italiassa rakennettua moottoritorpedovenettä (MAS, Hurja ja

Jymy-luokka) ja italialaiseen suunniteltuun perustuen valmistettiin Suomessa vuosina 1943 - 48 yhteensä kahdeksan Taisto-luokan moottoritorpedovenettä. Näiden toimitusten johdosta Italia on ollutkin lukumääräisesti suurin ulkomaata, josta aluksia on merivoimiimme hankittu.

Jatkosodan aikana näitä aluksia käytettiin menestyksellisesti sotatoimissa Suomenlahden ja Laatokan alueella. Taisto-luokan veneiden päällikköinä palvelivat mm. ansioistaan Mannerheim-ristin saaneet ritarit Jouko Pirhonen ja Toimi Ovaskainen.

Nauhojen katkaisu ja rungon laminointi

Puheiden jälkeen kunniavieraat katkaisivat nauhat muotin keulasta ja rungon laminointi aloitettiin asettamalla ensimmäiset lasikuitumatot muottiin. Tämän jälkeen laminointi jatkuu edelleen ensi kevääseen saakka. Tällöin aluksen runko on valmis ja se koostuu useista kymmenistä päällekkäisistä kerroksista lasikuitumattoa. Tämäntyyppisessä rungossa käytetään erikoisesti tähän tarkoitukseen suunniteltua lasikuitumattoa. Näin varmistutaan asetettujen runkolujuusvaatimusten täyttymisestä. Tähän kehitykseen on telakan kanssa osallistunut myös runkoon käytettävän materiaalin suomalainen toimittaja. Näin voidaankin sanoa, että aluksen runko tulee pääasiassa olemaan suomalainen, vaikka onkin rakennettu Italiassa.

Varsinaisen seremonian päätyttyä näytettiin vieraille telakan muita tiloja ja valmisteilla olevia aluksia. Kierros päättyi paikallisista herkuista koostettuun seisovan pöydän lounaseen ja puheensorinasta päätellen olivat vieraat löytäneet paljon puhuttavaa yhteisistä aiheista. Lounaan jälkeen käyimme jäljellä olevan iltapäivän neuvotteluihin aluksen taistelujärjestelmätoimittajan paikalla olleiden edustajien kanssa. Tässä vaiheessa oli helpottavaa päästä sisätiloihin ja hetkeksi keventää vierailuasuaamme (kavaiji), joka selvästikään ei ole suunniteltu käytettäväksi helteisenä kesäpäivänä... Muutamia tunteja myöhemmin huomasi taas kerran, kuinka asioiden käsittely eri kansallisuuden, luonteenpiirteet ja kokemuksen sekä kulttuuritaustan omaavien ihmisten kesken tuo välillä haasteellisuutta asi-

oiden eteenpäin viemiseen. Lisämausteena luonnollisesti on vielä yhteistyössä käytetty englannin kieli.

Luottamus tärkeä osa onnistunutta hanketta

Henkilösuhteiden ja yhteistyön toimivuuden voikin sanoa olevan erityisen tärkeässä roolissa tämäntyyppisessä toiminnassa. Kaiken kaikkiaan voidaan sanoa, että olemme onnistuneet tässä hankkeessa luomaan erittäin hyvin toimivat, välittömät ja keskinäiseen luottamukseen perustuvat suhteet eri

sekä sopimusneuvotteluihin ja viimeksi kuluneiden kahdeksan kuukauden aikana hankkeen taistelujärjestelmäprojektin vetämiseen. Tämä aika on ollut erittäin mielenkiintoista niin lisääntyneen osaamisen kuin uusien ja haastavien tehtävien osalta. Upseerin koulutus, monipuoliset aikaisemmat työtehtävät sekä oma mielenkiinto ja asioiden aktiivinen selvittäminen, toisinaan myös analyttinen keskustelu ja asioiden kyseenalaistaminen, ovat antaneet valmiudet selvittää hyvin tähän saakka vastaan tulleista haasteista ja erilaisista, välillä yllättävistäkin tilanteista.

Kuva Puolustusvoimat.

Lippueamiraali Veli-Jukka Pennala leikkaa nauhat muotin keulasta.

toimijoiden kesken. Tämä ei tarkoita, ettei välillä olisi tullut eteen vaikeita asioita, mutta se on antanut mahdollisuuden keskustella niistä rakentavasti ja löytää niihin kestävätkin ratkaisut. Motivoitunut ja parhaansa tekevä joukko saa paljon aikaan, minkä johdosta yhteinen päämäärämme, joka on Merivoimien tarpeen sekä asetetut vaatimukset täytävä alus, on päivä päivältä lähempänä valmistumistaan.

Päivän seremonian ja neuvotteluiden jälkeen oli vuorossa vielä illallinen paikalla olevien merivoimien edustajien kesken sekä taas kerran odotetut yönöt. Kerrattessani mielessäni seuraavan päivän tiivistä ohjelmaa mietin, mitähän uutta huomoinen tuo tullessaan?

Olen toiminut hankkeessa eri tehtävissä muiden työtehtävieni ohella jo viiden vuoden ajan ja sinä aikana osallistunut alukseen tulevan miinanetsintä- ja taistelujärjestelmän määrittelyyn, eri toimittajien tarjousaineiston evaluointiin

Tietoja edellä esitetystä hankkeesta

Merivoimat hankkii 23.11.2006 solmitulla sopimuksella Italian Sarzanassa sijaitsevalta Intermarine S.p.A:n -telakalta kolme miinantorjunta-alusta. Telakka sijaitsee Italian luoteisrannikolla, Genovan ja Pisan puolivälissä, lähellä La Spezia:n kaupunkia. Hankintasopimukseen sisältyy myös alusten miinanetsintäjärjestelmien toimittaminen. Näiden järjestelmien toimittajana on saksalainen Atlas Elektronik GmbH, tärkeimpinä alihankkijoinaan norjalainen Kongsberg Defence & Aerospace AS ja ruotsalainen Saab Underwater Systems. Lisätietoa hankkeesta ja sen etenemisestä on saatavissa internetistä, www.mil.fi/merivoimat -sivuilta.

Kirjoittaja on valmistunut 65. Merikadettikurssilta vuonna 1999 ja työskentelee Saaristomeren Meripuolustusalueen 4. Miinalaivueessa. □

Kapteenin ”normipäivä”

Ilmataistelukeskuksessa täynnä kehittämistehtäviä

Teksti: Pasi Tammi

Kapteeni Pasi Tammi kuvaa syksyistä päiväänsä johtokeskusasiantuntijan tehtävässä Ilmataistelukeskuksessa. Pirkkalassa sijaitsevassa tukikohdassa kapteeni Tammi kohtaa asioita kansainvälisistä yhteisöistä erittäin haastaviin ilmataistelujärjestelmien kehittämisprojekteihin.

Syksyinen aamu sarastaa. Hengitys höyryää vielä koleassa mutta nopeasti lämpenevässä ilmassa.

Näyttää tulevan kuulas syyspäivä. As-telen sisään Hävittäjälentolaivue 21:n esikunnan kautta tuttuun Ilmataistelukeskuksen neuvotteluhuoneeseen ja laitan kahvin tulille.

Itsenäinen tehtävä

Olimme vuoden alussa sopineet, että tämä olisi ”kaikki paikalla viikko”, jossa tarkastellaan toistemme vastuulla olevien projektien tilannetta. Tavoitteena on, että voimme avoimesti haastaa omat näkemyksemme kritiikille ja saamme kaivettua esiin uusia näkökulmia. Vahvan näkemyksen omaavilta kolleegoilta saakin ajoittain voimakasta kritiikkiä ja keskustelun volyyymi nousee usein varsin korkeaksi. Onneksi kaikki ovat mieleltään avoimia ja löydämme usein todellakin uusia näkökulmia.

Valitettavasti tänään kävi jälleen niin, että esimiesten käskemät muut tehtävät ovat vieneet voiton hyvästä suunnitelmasta. Harmi, sillä olisin tarvinnut tietoa ELSON johtamishankkeesta ja MST:n simuloinnista. Lisäksi päälliköltä olisi tarvinnut linjausta sekä jokekurssin toteuttamisvaihtoehtoihin että IPSU:n painotuksiin. No, on sitten siirryttävä suunnitelmaan B ja hoidettava hommaa eteenpäin kahdestaan hävittäjätoiminnan asiantuntijan kanssa. Saapahan ainakin tehdä työtä itsenäisesti.

Sähköpostilaatikossa tärkeitä tietoja

Työpäivän aluksi tarkastan ensi töikseni mil.fi sähköpostin aamukahvin tippuesassa. Tänään postissa on vain ilmoittautumispyyntö seuraavaan kansainväliseen LINK16-yhteisön MIDS-symbosiumin kokoukseen Jackson Hole’en Yhdysvaltoihin ja pari viestiä nettilinkeihin, jotka koskevat tulevaisuuden aseteknologian kehitystä.

Samalla istunnolla käyn vielä tarkastamassa uusimmat ilmailuaiheiset uutiset ja tapahtumat www.alert5.com:sta. Israel on jälleen toiminut Hizbollahia vastaan käsittämättömän tehokkaan päätöksenteko- ja vaikutuskykynsä yhdistelmällä. Onkohan niillä käytössä SDB-tyyppistä aseistusta?

Käskyjen ja ohjeistuksen kimppuun

Aamukahvia hörppiessäni alan laatia käskyä seuraavasta päätaistelunjohtajakurssista. Kurssin ohjelma nivotaan yhteen hävittäjätoiminnan asiantuntijan kanssa, joka vastaa samanaikaisesti järjestettävän parvenjohtajakurssin sisällöstä. Vaatimuksena on saada kehitettyä torjuntakeskuksen ja siellä erityisesti päätaistelunjohtajan brief- ja debrief-toimintaa osana johtokeskuksen suunnittelu- ja analyysiprosessia.

Ennen lounasta ehdin tarkistaa

Pasi Tammi

Action Item-listan, josta poimin pari akuuttia joukoilta viimeisessä pääsotaharjoituksen analyysitilaisuudessa esiin tullutta korjausesitystä. Sisällytän ne taktisen ohjeistuksen päivitysversioon (v1.0.9), joka on tarkoitus julkaista vielä myöhemmin tämän syksyn aikana.

Tiedon hyödyntämiseen panostetaan

Ravitsevan PURU-lounaan aikana ehdin keskustella tutkijamme kanssa kehitysteella olevan ilmataistelusimulaatioympäristön toteutusvaihtoehtoista ja Teknisen korkeakoulun tuottamasta ilmataisteluohjusten mallinnusten hyödyntämisestä johtokeskuksissa.

Iltapäivän aluksi kartoitamme yhdessä hävittäjätoiminnan asiantuntijan kanssa tulenkäytön johtamisjärjestelmän (ITTH) sisältämän tiedon hyödyntämi-

sestä HN:n uuden tehtävän-suunnittelujärjestelmän, JMPS (Joint Mission Planning System) -järjestelmässä. Lyhyt puhelinkeskustelu Insta Oy:n kanssa varmistaa, että ITTH:n tuottamaa tietoa kyetään hyödyntämään JMPS:n käytössä formaatissa aikaisintaan ITTH v5.0:ssa. Samalla pohdin Nato-maiden käyttöön tulevan johtamisjärjestelmän, ACCS:n, hyödyntämistä osana kansallista johtamisjärjestelmäämme. Samalla tulisi kuitattua ainakin osittain kansainvälisen toiminnan ja LINK16-järjestelmän tuomat haasteet tulenkäytön johtamisessa.

Operatiivisesta suunnittelusta golf-kentälle

Lopun iltapäivästä olen varannut operatiiviselle suunnittelulle. Näyttää siltä,

että päivää kannattaa hieman venyttää, sillä Ilmapuolustus-suunnitelma pitäisi esitellä ensi viikon alussa operaatiopäällikölle.

Astuessani laivueen ovesta pihalle huomaan, että aamuinen arvio hyvästä keleistä piti paikkansa. Tässähän ehtii vielä käydä kiertämässä vaikka puoli kierrosta Pirkkalan golf-kentällä. Voin nimittäin vihellellä rauhassa, sillä hävittäjätoiminnan asiantuntija suuntaa LENTOTL:lle videoneuvotteluun USA:an JMPS:n ominaisuuksien hyödyntämisestä. □

Faktaa ilmataistelukeskuksesta

Ilmataistelukeskus on Ilmavoimien Esikunnan suunnitteluosaston sektori, joka jakautuu kahteen toimipisteeseen; Pirkkalassa sijaitsee ”analyysi- ja tutkimusjaos” ja Tikkakoskella puolustusvoimien ilma-alusten (HN, CC ja NH) uhkakirjastojen laadinnasta vastaava ”elsotukiajos”. Nimensä mukaan ilmataistelukeskus pyrkii keskittymään toiminnassaan ilmataistelujen analysointiin ja kehittämiseen sekä uusien ”taistelujärjestelmien” suorituskykyvaatimusten asettamiseen. Mottomme onkin, että ilmavoimien komentajalla on oltava toimintakykyinen taistelujärjestelmä, joka käyttää optimaalisesti käytössään olevaa kalustoa ja järjestelmiä.

Lennostojen johtokeskukset käyttävät voimaa Ilmavoimien Operaatiokeskuksen ohjeistuksen mukaisesti, jolloin niiden toimintatavoilla on keskeinen merkitys taistelujen lopputulokseen. Ilmavoimien iskuvoima koostuu hävittäjäkalustosta, Horneteista ja niiden tukena käytettävistä Hawkeista. Ilmapuolustuksessa on pystytty jo vuosia toimimaan JOINTISTI, jolloin ilmapuolustuksen taistelujärjestelmää on täydennetty maaja merivoimien ilmatorjunnalla sekä maavoimien elektronisen vaikuttamisen yksiköillä. Joukkojen suorituskykyä käytetäänkin yhteisen tavoitteen, ilmasta tulevan hyökkäyksen torjuntaan, ja toimintamalleja on laadittu hyvässä yhteistyössä. Ilmavoimien johtokeskukset

johtavat tulenkäyttöä ja operatiivinen johtosuhde on omalla puolustushaaralla.

Puolustushaaroilla on myös vastuu toiminnan kehittämisestä ja ilmataistelukeskuksessa tarkastellaan kokonaisilmapuolustuksen toimintatapoja johtokeskuksen näkökannalta. Jotta kaikilla olisi yhteinen pohja kehittää toimintatapoja, pyrimmekin yhdessä muiden puolustushaarojen kanssa kehittämään yhteensopivan ilmapuolustuksen palautte- ja analyysimenetelmän. Toimintatapojen kehittämiseksi on ensin tiedettävä MITÄ tapahtui, jotta voidaan vastata kysymykseen MIKSI näin tapahtui ja näin kehitetään edelleen tehokkaampia toimintatapoja. Taistelujärjestelmän osalta on tietysti keskeistä tietää saavutetaanko tuloksia eli säilyykö kohde suojattuna, siis viime kädessä ammutaanko uhka alas tai estetään uhkaa käyttämästä asevoimaa. Vasta tämän jälkeen voidaan tarkastella muita suorituskykyyn liittyviä tekijöitä.

Hornet on ilmavoimien vastuulla oleva taistelulavetti, jota kehitetään säännöllisesti noin kahden vuoden välein tapahtuvilla ohjelmistopäivityksillä sekä kahdella suuremmalla eliniän päivittämisellä MLU1 ja MLU2 (Mid Life Upgrade). Ilmataistelukeskus on osallistunut MLU:iden suorituskykyvaatimusten määrittelyyn sekä taloudellisten realiteettien mukanaan tuomaan suorituskykyvaatimusten tarkentamiseen. Il-

mavoimien Esikunnan materiaaliosasto (A10) ja Lentotekniikkalaitos hoitavatkin nyt käytännössä päivitysten toteuttamisen ja Ilmavoimien Koelentokeskus vastaa suorituskykyjen tosittamisista. Uudet suorituskyvyt on saatava ulosmittattua, jolloin ominaisuudet on siirrettävä taktisiin ohjeisiin ja lentokoulutusohjelmiin, mikä on suunnitteluosaston vastuulla. Hornetin ominaisuuksien kehittyminen vaikuttaa suoraan johtokeskusten toimintaan, mikä taas aiheuttaa suorituskykyvaatimuksia johtamisjärjestelmälle ja liittyy johtamisjärjestelmäosaston kehityshankkeisiin.

MLU1 on parasta aikaa käynnissä ja taistelukykyyn osalta siinä lähinnä parannetaan lähitaistelukykyä ja ohjaajien tilannetietoisuutta. Tutkaan, tutkavaroitukseen, omakonetunnuskyselijään sekä tietovuohon tulee parannuksia, jotka on otettava huomioon taktisessa toiminnassa.

MLU2 suorituskykyvaatimusten hienosäätö on loppusuoralla. MLU2 muuttaa merkittävästi taktisia toimintatapoja, sillä yli 60 vuoden tauko ilmasta maahan toiminnassa asettaa omat haasteensa. Lisäksi tietovuossa siirrytään monikansalliseen LINK-16 järjestelmään, joka myös vaikuttaa merkittävästi johtamisjärjestelmän kehittämiseen.

Juha-Pekka Keränen
Everstiluutnantti

Elokuinen päivä

Kaakkois-Suomen rajavartioston peräsimestä

Teksti: Pasi Kostamovaara

Pelkolan rajavartioasemalle

Perjantaiamu valkeni pitkän lämpimän jakson jälkeen kostean harmaana. Taivas oli niin raskaassa pilvessä, että sää esti suomalais-venäläisen pysyvän rajavartiotyöryhmän puheenjohtajien eli rajavartiolaitoksen apulaispäällikön kenraalimajuri Jaakko Kaukasen ja Venäjän Luoteisen rajavartioaluehallinnon päällikön kenraalievosti Loginovin saapumisen helikopterilla Pelkolan rajavartioasemalle. Pelkola sijaitsee Imatran ja Svetogorskin välisellä tapahtumiltaan vilkkaalla maastorajasuudella. Siellä on myös kansainvälinen rajanylityspaikka Imatra - Svetogorsk.

Olin venäläisen kollegani, Viipurin alueen rajavaltuutetun eversti Sergei Mitjushinin kanssa saanut tehtäväksi esitellä rajaosuutemme tilanteen pysyvän rajavartiotyöryhmän puheenjohtajille aamulla kello 09.30 Pelkolan rajavartioasemalla. Tätä varten olimme sopineet eversti Mitjushinin kanssa tapaavamme valtakunnan rajalla rajamerkillä I/219 kello 09.00 Suomen aikaa. Tarkoituksena oli vaihtaa edellisen tapaamisemme jälkeiset kuulumiset ennen käskettyä tilanneselostusta.

Keskustelu luvottomasta rajanylityksestä

Pysyvän rajavartiotyöryhmän puheenjohtajien helikopterilennon vaihduttua autokyytiin saimme jonkin verran lisää aikaa keskusteluihimme. Se olikin tarpeen, koska edellisenä iltana oli tapahtunut venäläisen purjealuksen luvaton rajanylitys Venäjältä Suomeen Virolahden edustalla merirajaviitan

Kaakkois-Suomen rajavartioston komentajan Pasi Kostamovaaran tehtävän yhtenä vahvuutena on sen monipuolisuus. Työpäivien sisältö vaihtelee niin paljon, että tavallista tai keskimääräistä päivää on miltei mahdotonta esittää. Tästä huolimatta eversti Kostamovaara valottaa mielenkiintoista arkeaan perjantaina 4. elokuuta. Päivän teemoja olivat yhteistyö Venäjän rajavartiopalvelun kanssa ja rajavartioston toiminnan suunnittelu - keskeisiä rajavartioston komentajan tehtäviä.

VI/13 alueella. Suomenlahden merivartiosto, joka vastaa Suomen ja Venäjän välisen yhteisen merirajan uloimman osan valvonnasta, oli havainnut tämän luvottoman rajanylityksen hyvissä ajoin ja ottanut tekijät kiinni epäiltynä valtiorajarikoksesta.

Alkuun totesimme eversti Mitjushinin kanssa tapahtuman tiedossa olevat yksityiskohdat. Sen jälkeen kertesimme vaihtoehtot, kuinka henkilöt voitaisiin käännättää maasta. Vaihtoehtoja olisivat käännättäminen Venäjälle merirajan kautta tai käännättäminen kansainväliselle merialueelle. Viimeksi mainitussa tapauksessa seurue voisi jatkaa matkaansa haluamaansa määränpään. Esitutinnan valmistuttua myöhemmin samana päivänä päätimme toimeenpanna purjeveneseurueen käännättämisen Venäjälle merirajan kautta. Niinpä perjantai-iltana kahdeksalta Virolahden rajavartioalueen päällikkö luovutti ja Venäjän Torfjanovkan rajaosaston päällikkö vastaanotti seurueen purjeveneineen merirajaviitalla VI/8. Käytännössä tapaus oli selvitetty. Virallisesti tapahtuma todettaisiin loppuun käsitellyksi

seuraavalla rajavaltuutettujen tapaamisella.

Mutta palataan takaisin Pelkolan rajavartioasemalle, jonne pysyvän rajavartiotyöryhmän puheenjohtajat saapuivat noin kello 10.00. Olimme eversti Mitjushinin kanssa sopineet, että minä isäntänä aloitan tilanneselostuksemme vetämällä tiiviisti yhteen maastorajan kesän tapahtumat ja rajaliikenteen trendit. Viipurin alueen rajavaltuutettu puolestaan jatkaisi tekemällä selkoa tarkemmin laittomasta maahantulonpaineesta Venäjältä Suomeen yhteisellä rajaosuudellamme. Aiheeseen käytime keskusteluineen noin tunnin, minkä jälkeen suomalais-venäläisen pysyvän rajavartiotyöryhmän puheenjohtajat jatkoivat tarkastusmatkaansa.

Yhteinen harjoitus venäläisten kanssa

Ennen kuin saatoin eversti Mitjushinin takaisin valtakunnan rajalla, sovimme hänen kanssaan vielä yhteen sovitettua rajavaltontaharjoituksen perusajatuksesta. Suomen ja Venäjän rajaviran-

omaisten yhteistoiminta on tiivistynyt ja syventynyt monin tavoin viime vuosina. Tavaksi on tullut muun muassa järjestää ainakin kerran sulan maan aikana maastorajalla harjoitus, jossa suomalais-venäläinen maalimiespartio pyrkii Venäjältä laittomasti Suomeen. Harjoituksessa ensin venäläiset etsivät maalipartiota omalla alueellaan, ja partion rajanylityksen jälkeen on suomalaisten rajamiesten vuoro.

Selvytyden vuoksi todettakoon, että vain yhteinen maalipartio ylittää valtakuunnan rajan. Suomalaiset ja venäläiset rajamiehet pysyvät visusti omilla puolillaan rajaa ja toimivat tietenkin täysin omien johtajiensa johdossa. Erityinen harjoittelun kohde on mahdollisimman reaaliaikaisen tiedon välittäminen rajavaltuutettuorganisaatioiden välillä. Tavoitteena on se, että Venäjältä saataisiin Suomeen ennakkotieto luvattoman rajanylityksen yrittäjästä mahdollisimman nopeasti. Tämä tiedon varassa Suomen puolella voidaan olla valmiina kiinniottoon varsinkin siinä tapauksessa, että venäläiset eivät siinä onnistu. Tällaisella tiedonvaihdolla on saatu aikaan hyviä tuloksia. Toimintaperiaate noudattaa suomalaista neliportaista rajaturvallisuusmallia, jonka oleellinen osa on tiivis yhteistoiminta rajan takana toimivan rajaturvallisuusorganisaation kanssa.

Iltapäivällä tulossuunnittelua

Perjantai-iltapäivän teemana oli rajavartioston ensi vuoden tulossuunnitelma. Rajavartiolaitoksen esikunta oli antanut perusteet vuoden 2008 tulossuunnitelman ja vuosien 2009 - 2012 toiminta- ja taloussuunnitelman laatimiseksi juhanuksen alla. Siitä asti esikunnassa on huhkittu rajavartioston suunnitelmien laatimiseksi. Toki varsinainen ryntötyö alkoi vasta kesälomien jälkeen.

Noin 750 virkamiehen voimin ja 40 miljoonan euron budjetilla toimivan hallintoyksikön toiminnan suunnittelussa on syytä keskittyä olennaiseen. Suunnittelun painopisteiksi oli jo alkukesällä määrittänyt riittävän henkilöstömäärän ja määrärahatason turvaamisen sekä rajavartioston organisaation kehittämisen. Vaikka kyseessä oli suunnitteluaineiston ensimmäisen esittely, oli jälleen kerran ilo havaita, kuinka monessa liemessä

keitetty esikunta oli saanut suunnittelutyön hyvin käyntiin. Tietenkään vuotuinen työ ei lähde nollasta, vaan voimassa olevat asiakirjat ovat työn luja perusta. Jossakin vaiheessa toimintaa on kuitenkin tarvetta tarkistaa, ja aina syntyy myös uusia ajatuksia, joten aina riittää uutta suunniteltavaa. Kaakkois-Suomen rajavartiostossa yksin henkilöstön rekrytointi on vaativa tehtävä. Vuoden 2009 alkupuolelle mennessä rajavartiostoon pitäisi palkata noin 150 uutta rajavartijaa.

Aineiston perinpohjaiseen käsitte-

materiaalihallintopäätöksiä. Henkilöstöpäällikkö puolestaan esitteli tukun uuteen palkkausjärjestelmään kuuluvia täytäntöpanopäätöksiä eli käytännössä vaativuus- ja suoritusarviointien vahvistamisia. Esikunnan kolmannen toimiston eli rajatoimiston päällikön esittelyitä kertyy yhden päivän ja varsinkin perjantain aikana useampia. Yleensä ne liittyvät operatiivisten tilanteiden johtamiseen tai yhteistyöhön Venäjän rajaviranomaisten kanssa.

Työpäivän päätyttyä perjantai-ilta kuluikin sitten leppoisasti kotona.

Kuva Puolustusvoimat.

Kaakkois-Suomen ja Viipurin alueen rajavaltuutetut, keskellä eversti Pasi Kostamovaara, tarkastamassa merirajamerkintää VL Merikarhun komentosillalla.

lyyn käytettiin kolmisen tuntia. Seuraava esittely sovittiin kahden viikon päähän, jolloin oltaisiin jo paljon pidemmällä. Suunnitelma-aineisto oli määrä lähettää rajavartiolaitoksen esikuntaan syyskuun puoleenväliin mennessä. Lopputuloksen kannalta tärkeä hetki koittaa lokakuun puolella välissä, jolloin komentajat käyvät tulosneuvottelut rajavartiolaitoksen päällikön ja rajavartiolaitoksen esikunnan kanssa.

Komentajan päätöksiä - 24/7 tilanteen tasalla

Suunnitteluasiakirjojen esittelyn jälkeen elokuinen viikko ja perjantai-ilta alkoivatkin olla jo lopuillaan. Iltapäivän viimeisenä tuntina teknillisen toimiston ja henkilöstötoimiston päälliköt esittelivät alansa asioita. Teknillinen ala vaati

Mitä nyt esikunnan valmiuspäivystäjä informoi Vaalimaan rajanylityspaikan ja hieman yllättäen myös Imatran rajanylityspaikan rekkaruuhkista.

Varsin usein Kaakkois-Suomen rajavartioston komentajan päivään ja joskus yöhönkin kuuluu rajatapahtumien selvittelyä ja esitutkinnan pakkokeinoista päättämistä. Puheena olleena perjantaina tällaista ei sattunut. Seuraavan merkittävemmän rajatapahtuman selvittely alkoi vasta saman viikonloppun sunnuntain ja maanantain välisenä yönä, jolloin kuusi moldovalaista tuli maastorajan ylitse luvatta Venäjältä Suomeen Imatran pohjoispuolella. Imatran rajavartiolaue onnistui hienosti saamaan joukon kiinni yöllisten etsintöjen jälkeen. Henkilöt otettiin kiinni ja pidätettiin myöhemmin epäiltyinä valtiotörjöksestä ja väärennyksestä. □

Sotaan sopiva komentaja?

Teksti: Tapio Niitynperä

Sotakokemustemme mukaan ammattitaitoiset ja peräänantamattomat pataljoonankomentajat olivat taistelukentällä ratkaisevasa asemassa. Sodan jälkeen jokainen kadettiupseeri koulutettiin Suomessa pataljoonan tai vastaavan joukon komentajaksi pyrkimyksenä sijoittaa parhaat aikanaan sodan ajan komentajatehtäviin.

Ye-kapteeni, myöhemmin kenraaliluutnantti Paavo Junttila on Sotakorkeakoulun diplomityössään päätenyt siihen, että komentajan tärkeimmäksi ominaisuudeksi sodassa osoittautui sekä joukkojen että ylempien komentajan luottamuksen saavuttaminen. Everstiluutnantti Torsten von Essen, sukunsa 221. upseeri, onnistui tässä erinomaisesti. Hän oli tekemässä taistelumoraalinsa aikaisemmin menettäneellä pataljoonalla Ihantalan ihmettä. Pataljoona osaltaan torjui venäläisten suurhyökkäyksen kesällä 1944.

Miten upseerin uralle?

”Jouduimme veljeni kanssa isämme ylipuhumina upseerin uralle! - Vaih-toehtoja ei ollut. Hän oli itse upseeri Venäjän armeijassa, kuten Mannerheim ja monet muut. Isä palveli ensin junkkarina Venäjällä tullen sitten upseeriksi venäläiseen ratsuväkeen. Kun Suomen armeija hajotettiin vuonna 1905, hän otti eron sukulaistensa painostuksesta. Se oli tuolloin isänmaallinen teko.

Meidät kasvatettiin siten, että kun tulimme siihen ikään, että piti tietää, mitä meistä piti tulla, meillä oli sanat valmiina suussa - upseeri! Sillä tavalla minusta tuli upseeri. - Muita vaihto-
toehtoja ei edes käynyt mielessä -

Kadettiupseerin tehtävät sodassa ovat korostuneesti eriasteisten joukkojen komentajatehtäviä. Komentajuus ei osu kaikkien kohdalle, mutta jokaisen on pyrittävä kehittymään tiedollisesti ja taidollisesti tehtävään sopivaksi. Tässä harvinaislaatuudessa haastatteluun perustuvassa artikkelissa eversti Tapio Niitynperä avaa mielenkiintoisen näkymän everstiluutnantti Torsten von Essenin komentajuuteen.

30-vuotisesta sodasta alkaen oli jo 220 sukumme jäsentä palvellut upseerina, joten se lankesi niin kuin luonnostaan. Nyt ei meitä ole palveluksessa valitettavasti yhtään upseeria.”

Palvelusaika

”Menin Kadettikoulun 15. kurssille vuonna 1931. Valmistuin upseeriksi vuonna 1933 luutnanttina, kiitos reservikornettaikana palvellut vuodet. Vuonna 1934 olin luutnantti yp, ratsu-
mestari 1940 ja majuri 1942 sekä reservissä 1968 everstiluutnantti. Vuonna 1946 erosin palveluksesta siirtyäkseni tarjottuun siviilipaikkaan.

Palvelin ratsuväessä Lappeenrannassa aluksi koulutusupseerina ja sitten kurssin johtajana Aliupseerikoulussa aina talvisodan syttymiseen, jolloin siirryin Ouluun kevyen osaston komentajaksi. Kun Kevyt Osasto 9 jaettiin kahtia, polkupyöräkomppania Suomusalmelle ja eskadroona Kuhmoon, niin palvelin eskadroonan päällikkönä Kuhmossa Löytövaaran taisteluissa ja rintamalla koko ajan.

Talvisodan jälkeen palasin Lappeenrantaan eskadroonan päälliköksi. Jatkosodan syttyessä 1941 olin sijoit-

tettuna kevyen osaston komentajaksi, kuten kaikki ratsumestarit oli määrätty kenttä-armeijaan. Ratsuväen komentajien ehdotuksesta Marski kuitenkin hyväksyi suunnitelmiin muutoksen niin, että ratsumestarit jäivät eskadroonan päälliköiksi ratsuväkeen ja luutnantit menivät muualle kenttäarmeijaan. Siten kävin alkusodan eskadroonan päällikkönä, kunnes haavoituin ennen Säämäjärveä. Sairaalasta jouduin toipilaana Ruotsiin ja sen jälkeen rintamalle kelpaamattomana toistaiseksi koulutuskeskukseen, josta minä sitten karkasin.

Menin Mikkeliin ja sain sieltä tuttavuuden kautta suoraan komennuksen rintamalle Kevyt Osasto 6:n komentajaksi, mikä tehtävä oli minulle alun perin tarkoitettukin. Rintamavastuu oli Karjalan kannaksen Ruostekanavalla vuonna 1942 linjalla Suomenlahti - Ruostekanava - Valkeasaari aina Kiisselinsuohon asti. Sitten kevyet osastot hajotettiin ja olin vähän aikaa Jalkaväkirykmentti 47:n pataljoonan komentajana. Tällä välin ratsuväki oli anonut minua takaisin. Sain komennuksen ratsuväkeen, joka oli tuolloin Itä-Karjalassa. Sieltä tulin II pataljoonan komentajaksi JR 12:een tammi-helmi-

kuussa vuonna 1943. Tässä tehtävässä palvelin sodan loppuun asti.”

Taisteluhengen kohottaminen

”Ilmoittauduin divisioonan komentajalle, kenraalimajuri Vihmalle, tullessani II/JR 12:n komentajaksi. Hän kertoi pataljoonan vaiheista todeten sen olevan huonossa kunnossa. Taistelumoraali oli laskenut. Sillä oli ollut suuria tappioita eräissä taisteluissa Itä-Karjalassa ja komentajia oli vaihdettu aika usein. Hän kehotti ryhtymään joukon taistelumoraalin ja kunnan kohottamiseen, johon minä sitten omalla tavallani ryhdyin.

Vastoin kaikkia rintamatapoja otin käyttöön lähes kasarmiolut. Laitoin miehet suorittamaan jäällä kunniantekoharjoituksia ja suljettua järjestystä. Siinä muristiin pirusti, mutta ei se autanut. Sitten järjestin taisteluharjoituksia kovilla patruunoilla. Pelkäsin koko ajan, että saisin kuulan kallooni.

Mutta pärjäsin ja vähitellen kunto koheni.

Samalla rupesin puhumaan, että pataljoonan sotilaat ovat erinomaisia miehiä. Lappalaiset ja tukkijätkät ovat aina olleet tunnettuja siitä, että he ovat kovia poikia. Sanoin, että olemme samassa veneessä. Mitä paremmin tulemme toimeen keskenämme ja mitä paremmin pidämme yllä homogeenisuutta tässä joukossa, niin me lyömme kaikki muut pataljoonat tässä maassa. Kun minä sitä väsymättä toistin ja toistin, niin se tarttui miehiin. ... ja siitä pataljoonasta tulikin aivan täysin taisteluelkelpoinen joukko.

Alussa, kun tulin majoitustiloihin sisään, ei kukaan huutanut huomiota, murjottivat vain. Mutta tämä vaihtui jo viikon sisällä. Joukon koulutustaso ja miehet olivat erinomaisia, mutta heidät oli päästetty liukumaan hieman kuritamaan ja välinpitämättömään tilaan. Pataljoonalla oli ollut pari kahinaa, joista kaikki puhuivat. Niissä oli heidän mielestään menetetty miehiä turhaan. Muun muassa pataljoonan tiedustelu oli laiminlyöty Jelettijärvellä yli järven kylään, jossa ei oletettu olevan venäläisiä. Mutta venäläiset olivatkin valmiina vastaanottamassa ja pataljoona kärsi kovat tappiot.

Komentajien vaihdokset ja patal-

Tapio Niitynperä

joonan erillään olo muusta rykmentistä vaikuttivat myös. Tuolloisen rykmentinkomentajan, eversti Albert Puroman, johdossa Sallan - Kiestingin suunnalla saksalaisten kanssa oli koko ajan ollut I Pataljoona. - majuri Suurkari oli sen johdossa sodan alusta loppuun. Samoin oli ollut III Pataljoona eli joulupukkipataljoona (reserviläisiä). Sen sijaan II Pataljoona, nuori varusmiesjoukko, oli ollut erillään etelämpänä yhtyen rykmenttiin vasta myöhemmin. Näin se oli vieraantunut rykmentin pääosasta. Miehisähän ei ollut mitään eroa, samoilta paikkakunnilta olivat ja samantyyppisiä jätkeä!”

Luottamuksen synty

”Luotin siihen pataljoonaan täysin jo silloin, kun tuli ensimmäinen kahina Pirunsaarella Vienan kanavan lohkolle. Se oli eteentyönnetty tukikohtamme ja vaikea paikka meidän ja venäläisten linjojen välissä. Kaikki meitä ennen siellä olleet pataljoonat olivat menettäneet sen, kun venäläiset olivat hyökänneet. Kanavan lohko oli hyvin rauhaton paikka, siellä oli toimintaa koko ajan. Kun pataljoona oli ollut siellä muutama päivän, niin ryssät ilmoittivat kaittimilla, että Essenin pataljoona on tullut sinne, mutta se otetaan kohta takaisin.

Viikon kuluttua sitten tuli valtava tykistökeskitys Pirunsaarelle, mutta

kun se kahina loppui, me hautasimme aikamoisen kimpun venäläisiä, eikä mitään ollut annettu periksi. Aiemmin, kun pataljoonat olivat perääntyneet, se piti sitten ottaa vastaiskulla takaisin.

Tämä herätti niin paljon huomiota, ettei sieltä juostu pois, että divisioonan komentaja henkilökohtaisesti kutsui pitämään taistelusta esitelmän divisioonan esikuntaan. Sitten divisioonan komentaja tuli ja kiitti pataljoonan miehiä taistelusta, mikä lisäsi joukon henkeä entisestään.

Miten kauan pataljoonan taisteluhengen kohottaminen kesti sellaiseksi, että komentaja saattoi siihen luottaa? - Vaikea sanoa. Tulin kolme kuukautta ennen Pirunsaarta joukon komentajaksi, mutta varmuus tuli vasta kahinassa. Kun mitään ei ollut menetetty, kiitin poikia kädestä ja kehuin heitä. Näin heidän silmistään ja otteistaan, että me olemme yhtä miestä kaikkii.”

Kansan mies?

”Knut Pippingin väitöskirjassa ’Komppania pienoisysteiskuntana’, todetaan, että pari pataljoonan komentajaa, everstituutnantti Koskimaa ja majuri Essen, onnistuivat ennakkoluulottomuudellaan luomaan luottamuksen tunteen itsensä ja pataljoonan miesten välille. Miehet oppivat, että he saattoivat odottaa ystävällistä vastaanottoa, jos he rehdillä tavalla kääntyivät jommankumman puoleen. Siksi näitä komentajia kutsuttiin kansan miehiksi. Minä ainakin koetin, ilman, että minä näytin että koetin. En tunkeillut lähelle ja kyllä minä vaadin kuria.

Mutta kerron esimerkin. Tullessani pataljoonaan adjutantti, luutnantti Saxberg kertoi, että putkassa esikuntatalon kellarissa istuu ukko, joka on menettänyt natsansa - alikersantti Mokko. Otin hänet putkasta ulos ja kysyin, miksi hän oli sinne joutunut. Hän kertoi rykmentin komentajan määränneen hänet 14 vuorokaudeksi putkaan, koska hän oli jättänyt sen kylän, johon olivat majoittuneet ja mennyt venäläiseen kylään, mikä oli siihen aikaan kiellettyä. Sanoin Mokolle, että hän pääsee irti tänään, jos hän takaa, ettei kukaan komppaniasta lähde sinne venäläiseen kylään. Mokko löi kantapänsä yhteen ja sanoi, että hän kyllä takaa sen hengellään. Mokko meni takaisin kompp-

paniaan.

Minähän tein tietenkin omapäises- ti, enhän minä voi vapauttaa ukkoja, jotka rykmentin komentaja oli pannut putkaan. Minä nyt tein sen. Sitten minä tein hänestä alikersantin uudelleen parin kuukauden kuluttua. Silloin hän oli minun miehiäni. Vaikka hän oli hyvin itsetuntoinen Pohjanmaan jätkä, hän teki aina kunniaa ja löi kantapäitä yhteen, kun me tavattiin.”

Pakokauhun ennaltaehkäisy

”Mitkä ovat pakokauhun sattua mie- lestäni komentajan tärkeimmät ennaltaehkäisevät toimenpiteet?”

Minä ainakin puhuin paljon olles- sani komentajana. Olin paljon etulin- jassa ja liikuin paljon miesten parissa. Yritin sanoa jokaiselle, että se on naa- purin pettämistä, jos lähtee karkuun. Täydennystä saadessamme sanoin jo- kaiselle, että te ette koskaan voi tämän pataljoonan mainetta parantaa, sillä niin hyvä se on, mutta varokaa pirut,

jos te sitä huononnatte. Kaikki muutkin tämän kuulivat ja siitä tuli jonkinlainen psykoosi pataljoonan miesten mieleen, että me olemme numero yksi rykmen- tissä, että se on meidän kunniamme kiinni. Nämä ovat nyt tietenkin muoto- seikkoja, mutta luulen, että nämä ovat psykologisesti tehokkaita asioita. Jo- kainen mies, jonka saa ymmärtämään, että hän on vastuussa myös naapuris- taan, jos hän lähtee karkuun, niin naa- purin henki on vaarassa.

Aina, kun minä heille puhuin jos- takin syystä, kiitin heitä tai tietenkin oli moitteenkin sanaa sanottavana. Sanoin, muistakaa, että tämä on rykmentin paras pataljoona, ei sitä saa kukaan mennä mainetta rikkomaan. Jalkavä- essähän on vaikea luoda henkeä, eikö niin, ja sanoa, että numero se ja se on hiton hyvä numero. Toista oli ratsu- väessä ja erikoisaselajeissa, joissa on paljon helpompaa hengen luominen, mutta kyllä se onnistuu myös jalkavä- essä, jos komentajalla vain on siihen tarpeeksi halua ja voimia. Rupesimme sitten myös voittamaan erilaisissa kil-

pailuissa, kun oltiin takana ja oli mah- dollisuus osallistua.”

Hiipparien vaikutus

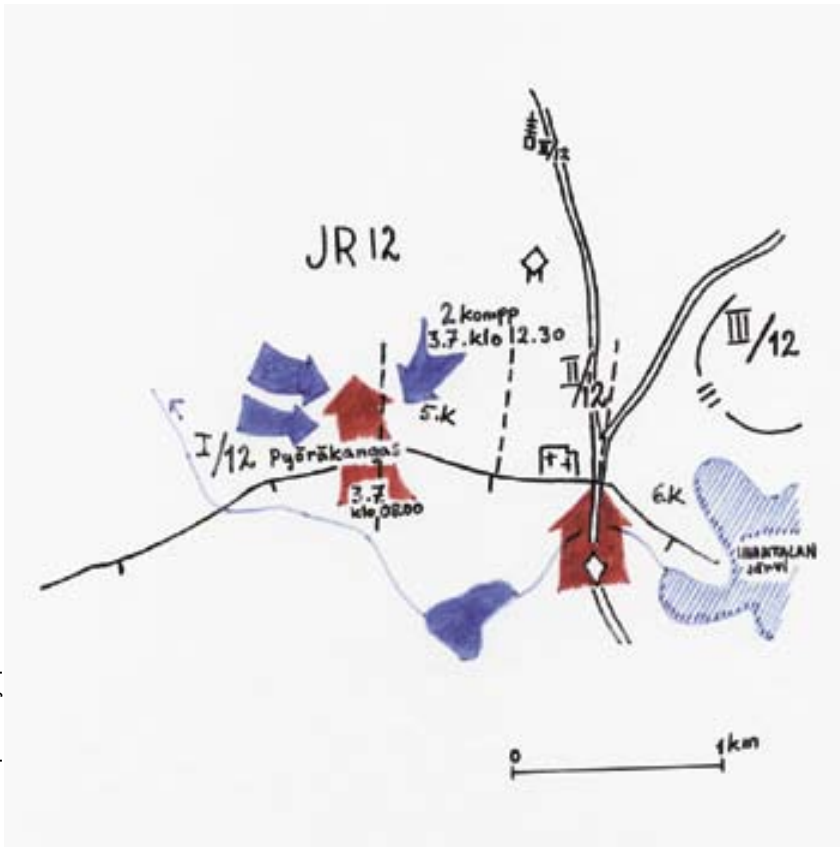
”Pataljoonaa täydennettiin sitten ennen Ihantala Jalkaväkirykmentti 101:n miehillä. Tämä rykmentti oli rangais- tusvangeista koottu niin sanottu Musta Nuoli. Oli äärettömän katkera pala ottaa niitä ukkoja vastaan. Heitä tuli noin satakunta Karhumäkeen tultaes- sa. Lopuista muodostettiin rykmentin III Pataljoona. Jo ennen kuin tultiin Jääsken asemalle Karjalan kannaksel- le, siitä III Pataljoonasta oli hävinnyt hyvin suuri määrä Saimaan saarille. En halua heitä halventaa, osa oli hyviä taistelijoita, osa lähti Saimaan saaril- le. Tällä aineksella ei kuitenkaan ollut mitään merkitystä II Pataljoonan taiste- luhenkeen.

Kun lähdimme marssimaan Jääs- ken asemalta ja venäläisiä maataistelu- koneita oli kauheat määrät taivaalla ja sitten karkulaisia metsät täynnä juok- sentelemassa, niin pidin puheen jokai- selle komppialle. Sanoin ukoille, että meiltä puuttuu konepistooleita ja ne ukot, jotka juoksevat taaksepäin, eivät tee konepistooleilla mitään, ottakaa ne pois. Lähempänä Ihantala meillä oli niin vahva pataljoona, että joka toisella ukolla oli konepistooli.

Pataljoonan taistelumoraali oli erin- omainen, eivätkä hiipparit vaikuttaneet siihen. Minä luotin siihen pataljoonaan täysin”

Komentaja on yksin

”Jääsken asemalla minut kutsuttiin heti 6. Divisioonan komentajan, kenraa- limajuri Einar Vihman puheille ase- mapäällikön huoneeseen. Öljylampun valossa hän otti taskustaan paperin ja näytti pitkän listan, jossa oli eri jouk- ko-osastojen nimiä. Hän sanoi, katso- kaa majuri, kaikki nämä ovat alistettuja minulle. Minä en löydä ketään muuta kuin teidät, jotka juuri olette tulleet ja vihollisesta en tiedä yhtään mitään. Kun sitten myöhemmin marssimme Ihantalan mäkeä kohti, tuli tiellä vas- taan Jalkaväkirykmentti 48:n komenta- ja eversti Forsberg ja adjutantti majuri Vetre, jotka sanoivat, ettei edessä ole ketään omia. Sieltä tulee vain ryssä, mutta missä asti ne ovat, sitä en saanut

Kuva Tapio Niitynperä

Jalkaväkirykmentti 12 Ihantalassa 3.7.1944.

tietää. Tilanne oli vaihteleva ja epämääräinen.

Perästäpäin kun ajattelen, niin kyllä sitä oli pirun yksin. Ainoa, minkä muistan, joka piti minuun yhteyttä, oli divisioonan komentaja. Vihma juoksi konepistooli kourassa siellä kaikkialla ja ampui ensin ja kysyi sitten. Rykmentinkomentajaa minä en nähnyt Ihantalassa. Näin hänet vasta sitten, kun haavoittuani palasin etulinjasta komentopaikalle

Divisioonan komentaja Vihma soitti minulle suoraan ohi rykmentin, että saan toimia oman pääni mukaan, milloin katson hyökkäyksen pysähtytyä Rauhamäkeen harkintani mukaan parhaaksi irrottautua Ihantalaa mäelle.”

Esikäskyn merkitys

”Komppanianpäälliköt olivat erinomaisia, olin aiemmin joutunut laittamaan pois yhden päällikön ja yhden joukkueenjohtajan. Alaiseni olivat miehiä paikallaan. Sellaisia suuria tekijöitä olivat muun muassa kapteenit Jäntti, Heikkilä ja Airanne sekä Oinonen. Heidän kanssa oli helppo toimia, kovia poikia!

Annoin etukäteen päälliköille käskyn, että irrottavat ryhmän miehiä, jotka menivät Ihantalaa mäelle valmistelemaan sekä vastaanottamaan edestä irtautuvia, niin ettei kukaan juokse läpi tai ohi. Se oli erittäin jännittävä tilanne. Olin kyllä hermostunut sen takia, että jos olisi tullut paniikki ja miehet olisivat juosseet läpi, muttei kukaan juosut, sinne jäätiin. Silloin en tiennyt, että siellä oli myös Erillinen Pataljoona 16:n miehiä, kukaan ei ollut kertonut. Luulin tosin, että sinne olisi tullut everstiluutnantti Eino Polónin rykmentti, mutta se oli hajonnut.

Tuolloin taistelulähetini Kantola tuli luokseni kysyen saako puhutella. Kysyin, mitä kerrottavaa, niin hän sanoi, että eikö nuo ole ryssiä, jotka menee vasemmalla ohi. Otin kiikarin nenälleni ja näin, että noin puolen kilometrin päässä Ihantalaa järvestä lappasi pitkä loputon jono ryssiä kohti Ihantalaa. Annoin valopistoolilla merkin irtautumisesta ja silloin me lähdettiin. Ihantalaa harjulle päästyämme juostiin, adjutantti ja minä sekä lähettiupseeri, edestakaisin harjua ja pysäytettiin ukkoja ja laitettiin ne aseisiin, mutta

Kuva Puolustusvoimat.

Torsten von Essen kornettina.

ei niillä ollut tarkoituskään juosta läpi, kyllä ne jäivät siihen.”

Vaikea tilanne? - höökipillereitä!

”Pataljoonan 28.6 alkanut hyökkäysvaihe oli pysähtynyt Rauhamäkeen, josta irtauduttiin 30.6. Ihantalaa mäelle. Raskaita puolustustaisteluja käynyt pataljoona sai 2.6. klo 19 käskyn vaihdosta III/JR 35:een.

Vaihdon alettua saapui divisioonan komentaja pataljoonan komentopaikalle peruuttaen käskyn. Syynä oli suomalaisen radiotiedustelun kaappaama sanoma siitä, että venäläiset aloittavat suurhyökkäyksen Ihantalaa vastaan seuraavana aamuna 3.7. klo 04 alkaen.

Väsyneille ”tusinanmiehille” kenraali itse selitti, ettei voi tällä kriittisellä hetkellä jättää Ihantalaa mäen puolustusta äsken saapuneitten varaan. - Hän lupasi kaiken sen tykistön tuen, joka pystyi ampumaan alueelle, taisi olla 18 patteristoa.

En ehtinyt itse juuri levätä hyökkäyksen alkamisen jälkeen. Nukkumiseen ei Ihantalassa ollut montakaan hetkeä, sitä pysyi valveilla niillä pienillä pillereillä - pervitiinillä. Saksalaisilla oli niitä höökipillereitä, kovaa myrkyä, jota jaettiin upseereille Ihantalassa. Se otti unen pois kerta kaikkiaan, mutta sitten oli kuin rätti, kun ei ottanut.” □

Ihantalan loppunäytös

”Ihantalan taistelu huipentui 3.7. aamuun. Taivas oli aivan pommittajien peitossa. En tiedä montako sataa venäläistä putkea tuolloin ampui, pommitus ja tykistötuli sekä urkupyssyjen ja kranaatinheitinten määrä oli valtava. Niin oli kyllä meilläkin, annoimme kyllä musiikkia takaisin. Roskaa tuli alas ja maa kiehui kuin rokkapata.

Sitten, kun se vähän laantui, niin tykistökomentaja Karhunen huusi minulle, mihin hän ampuu. Näin, että hänen suunsa oli ammollaan, että hän huusi jotain, mutta mitään ei kuulunut. Itse ryntäsin kuusi taistelulähettiä mukana ni ylös taistelukuopista mennäksemme aivan etummaiseen linjaan. Päästesämme puoliväliin venäläinen läpipäässyt taisteluvaunu ampui meitä kranaatilla. Kolme lähettiä kaatui, minä säästyin silloin ja lensin ilmassa joitakin metrejä pökerryksissä. Mutta sitten kun jatkettiin ja tuli toinen kranaatti, haavoituin samoin kuin kaksi muuta lähettiä. Sain kuitenkin kapteeni Jäntiltä tietää, että kaikki miehet olivat py-

syneet paikoillaan.

Alkoivat ryssän jalkaväen hyökkäys. Ne lyötiin takaisin. Saivat kuitenkin pienen sisäänmurron tien kohdalla, mikä sitten lyötiin takaisin. Komento-paikkaani palatessani haavoittuneiden lähettien kanssa sinne ryntäsi I Pataljoonan komentaja kertoen, että ryssät olivat tehneet sisäänmurron I Pataljoonann lohkolle. Annoin taistelulähettileni heti käskyn kapteeni Torstilalle (5. K) kääntää sivustan Pyöräkankaalle päin. Keräsin kaikki reservini (ml varareservi) ja annoin majuri Sammal-korvelle käskyn taaksepäin, että hän valmistautuisi vastaiskuun. - Tämän jälkeen luovutin pataljoonan komennon kapteeni Jäntille, joka kuitenkin haavoittui kapteeni Oinosen kanssa puoli tuntia myöhemmin, jolloin pataljoonan otti komentoonsa majuri Tukkimäki.

Divisioonan komentaja oli lähettänyt auton hakemaan minua kuultuaan haavoittumisestani, mutta auton tullessa se sai täysosuman. Niin minä sitten jäin sinne, kunnes kaikki oli rauhallista. Illalla pataljoona määrättiin vaihdetta-

vaksi. Tappiot olivat 42 kaatunutta, 282 haavoittunutta ja 12 kadonnutta. Pataljoona tuhosi 21 panssarivaunua.”

Luottamus on tärkein

”Miten joku yksikkö toimii ja millä tehokkuudella tehtävä täytetään, riippuu kokonaan siitä, minkälainen luottamus on syntynyt komentajan ja päälliköiden sekä alaisten kesken. Sen syntyminen on tietenkin kyky, jota kaikille ihmisille ei ole annettu, eikä niin. Tarkoitan sitä, että toiset ovat ulospäin kääntyneitä ja voivat ottaa ihmisiä, toiset eivät pysty siihen. Kumpikin tyyppi on hyvä paikallaan, mutta toinen mahdollisesti sodan aikana sopii paremmin taistelukentälle.

Toinen, mikä luo tämän luottamuksen pohjan miesten ja komentajan sekä päälliköiden välillä on se, että huolehtii miehistään. Ei vain puheissa, vaan huolehtii myös käytännössä. Niin, että miehet huomaavat, että komentaja tosiaan pitää heistä huolta ei vain ruumiillisesti, vaan myös henkisesti.

Myös se, että komentaja ja pääl-

Kuva Puolustusvoimat.

Alikersantti Mokko tuhoamansa panssarivaunun vierellä päivää ennen kaatumistaan.

Ihantalan taisteluiden muistokivi.

likkö näyttää, vaikka hän kuinka pelkäisi - ja kaikkihan me pelkäämme - , että hän on, ei ainakaan huonommin kuin alaisensa, mukana. Komentaja voi hyvin mennä vaikka johonkin vanginsieppausretkelle jossakin hiljaisessa vaiheessa. Ei mikään estä, vaikka se olisi kiellettyäkin, että menee vaan vaikka partioretkelle mukaan.

Ensimmäisessä hyökkäyksessä komppanian päällikön, jos on onnistunut muutoin saamaan alaisensa luottamuksen, täytyy saada myös taistelun aikainen luottamus. Sen hän saa vain näyttämällä oman esimerkinsä. Jos hän ei tähän pysty, niin hän ei ole pystynyt silloin rakentamaan sitä lankaa, mikä yhdistää alaiset häneen ja hänet alaisiinsa. Se on molemminpuolinen juttu ja sitä ei aikaansaada sillä, että joku on kapteeni, majuri tai eversti tai kenraali. On kysymys aivan toisista asioista ainakin suomalaisen miehen suhteessa hänen sodan tai rauhan aikai-

seen esimieheensä.

Silloin johtaminen käy hyvin, jos on tämä suhde. Miehillä on luottamus esimiehiin ja esimiehillä alaisiin. Sen jälkeen ei ole kyse siitä, ovatko annetut käskyt muutokauniita tai ei. Ne ukot tottelevat ja ymmärtävät, vaikka asia sanotaan vain parilla sanalla.

Oma suhde miehiini ei antanut aihetta hulinalle, se oli armeijan yksikkö, jossa oli samalla kertaa sekä kuri että hyvä suhde. Johtaminen ja luottamus oli rakennettu pitkän ajan kuluessa kaikkien esimiesten ja alaisten välille. Totta kai poikkeuksia ja häiriöitä oli, eiväthän kaikki voi olla samanlaisia, mutta vähitellen siitä tuli tapa meille kaikille ja ne ukot olivat hyviä! Sitä me emme saa unohtaa, ukothan ne tappelevat. Ne tappelevat todella hyvin. Siinä se on se suomalainen mies.”

Eversti evp Tapio Niitynperä palveli operaatiotaidon ja taktiikan pääopettajana Maanpuolustuskorkeakoulussa vuosina 2001-2005. Niitynperä on palvellut myös sotahistorian, turvallisuuspolitiikan ja taktiikan opettajana Taistelukoulussa ja Maanpuolustuskorkeakoulussa. Artikkelit perustuu lyhenelmään edesmenneen everstiluutnantti Torsten von Essenin ennen julkaisemattomasta haastattelusta vuodelta 1981. Teksti on pyritty säilyttämään mahdollisimman aitona. □

Ylimpien sotilasarvojen haltijoiden määrän kehitys vuosina 1939 - 1951

Teksti: Timo Liene

Reserviläisiin pohjautuvissa armeijoissa ylimmissä sotilasarvoissa olevien upseerienkin määrä kasvaa voimakkaasti liikekannallepanon ja sodan aikana, kun koko armeijan miesmäärä moninkertaistuu. Haasteita henkilöstön sijoittamiseen tuli sodan jälkeen, jolloin ylimpien tehtävien määrä palasi suunnilleen liikekannallepanoa edeltäneelle tasolle. Tuolloin oli vaikea löytää kaikille mielekkäitä tehtäviä, ja tämä ongelma ei rajoittunut pelkästään ylimpien sotilasarvojen haltijoihin.

Timo Liene

Tässä artikkelissa tarkastellaan, mitä Suomen puolustusvoimissa tapahtui everstien ja kommodorien sekä kenraalikunnan edustajien lukumäärille vuosina 1939-1951. Esitettävät tiedot perustuvat vakinaisen väen upseeriluetteloihin ja kaikkien kyseisenä ajanjaksona palveluksella olleiden edellä mainituissa sotilasarvoissa palvelleiden henkilöiden kantakortteihin.

Sotien jälkeen huomattava määrä upseereja siirtyi eläkkeelle virkavuosien täytyttyä ja erinäisiä sotien aikaisia korkeita upseereja painostettiin tai virkajärjestelyin siirrettiin eläkkeelle. Tästä johtuen nyt esitettävä numeraalinen tarkastelu ei sellaisenaan ole täydellinen esitys. Taulukoihin tutustuessa tulee ottaa huomioon, että rannikkotyökistön upseereilla oli tarkastelujakson aikana maavoimien upseeriarvo.

Artikkelissa käsitellään vain sellaisia upseereja, jotka olivat aktiivipalveluksessa. Reservistä sotien aikana palvelukseen tulleet eivät ole mukana laskelmissa, olivatpa he sitten joukoissa komentajina tai esimerkiksi kiertämässä sotasaaraloissa haavoittuneiden henkeä kohottamassa. Sama pätee kunniamomentajuuksiensa tai honoris causa

- syiden johdosta virkaikäluettelossa mukana olleisiin upseereihin.

Tilanne vuosina 1939 ja 1941

Vuoden 1939 tammikuun alussa Suomessa ei ollut palveluksessa yhtään kommodoria, amiraalia tai täyttä kenraalia. Tammikuun 1939 eversti- ja kenraalimäärät pysyivät samoina ylimääräisten harjoitusten alkamiseen saakka. (Taulukko 1.)

Ylimääräisten harjoitusten aikana ei suoritettu ylempien upseerien ylennyksiä, vaikka kenttäarmeija käytännössä mobilisoitiin. Intensiivisen luonteensa johdosta talvisodan aikana tehtiin aktiivipalveluksessa olevien upseerien joukossa vain kaksi kenraaliylennystä, jolloin A.F. Airo ylennettiin kenraalimajuriksi ja A.E. Heinrichs ylennettiin kenraaliluutnantiksi. Everstiksi ylennettiin neljä upseeria.

Sodan päättymisen jälkeen suoritettiin huomattava määrä pääosin talvisodan ansioihin sekä uudistettujen organisaatioiden johtotehtävien miehittämiseen liittyviä ylennyksiä. Tämän johdosta välirauhan aikana everstien määrä

lisääntyi voimakkaasti ja meriupseereista kaksi sai kommodorin arvon. Kenraalikuunta sen sijaan kasvoi vain kahdella kenraalilla ja kenraalikuunnan sisällä yksi upseeri sai ylennyksen välirauhan aikana. Jatkosodan alkaessa ei vielä ollut yhtään amiraalia. Juuri jatkosodan alkamisen jälkeen korkeimpien virassa olleiden upseerien lukumäärät sijaintipaikkoineen on esitetty taulukossa 2.

Tilanne jatkosodan päätyessä sekä vuosina 1947 ja 1951

Jatkosodassa moni upseeri ansioitui ja/tai eteni ylempiin tehtäviin, jolloin jopa useampikin ylennys tuli ajankohtaiseksi sotavuosien aikana. Tämän sekä organisaatiokehityksen yhteistuloksena kenraalikuunta lähes kaksinkertaistui. Samoin kävi everstien määrälle. Suurin everstien arvojen kohdentaminen suuntautui kent-

Kuva Puolustusvoimat.

Mannerheimin luottamusta nauttinut Ruotsin armeijan kenraalimajuri Ernst Linder (1868-1943) sai suomalaisen kenraalimajurin arvon vuonna 1918 toiminnastaan Suomen vapaussodassa. Sittemmin hänestä tuli Hämeen Ratsurykmentin kunniamomentaja ja hänet liitettiin upseerien virkaikäluetteloon. Toisin kuin muut vuoden 1939 virkaikäluetteloon merkityt kunniamomentajat, vuonna 1938 kenraaliluutnantiksi ylennetty Linder johti joukkoja talvisodassa, eli ruotsalaisia vapaaehtoisia Pohjois-Suomessa. Ratsuväenkenraaliksi hänet ylennettiin vuonna 1940.

tätykistörykmenttien komentajiin. Jatkosodan alussa heistä yksikään ei ollut eversti, jatkosodan lopussa heitä oli 13.

Päämajan ylimpien virkojen määrä kaksinkertaistui jatkosodan aikana. Määrällisesti pientä mutta prosentuaalisesti merkittävää kasvua tapahtui meri- ja ilmavoimien osuuksissa ylimmistä viroista. Merivoimissa niiden lukumäärä lähes nelinkertaistui ja ilmavoimissa kasvukerros oli 4½. Sekalaisten tehtävänhaltijoiden määrän kasvu oli huomattava sisältäen esimerkiksi erilaisten koulutusyksiköiden johtajien tehtäviä sekä selus-

I.1.1939 virassa olleiden ylimpien upseerien virkojen määrät ja sijaintipaikat							
Paikka	kenr	kenrl	kenrm	ev	kontra-amir	komdri	yht
Puolustusministeriö			2	14			
Sisäministeriö				1			
Yleisesikunta		4	2	3			
Maavoimat		1	5	25			
Merivoimat			1	3			
Ilmavoimat			1	2			
Suojeluskunnat		1		7			
Sotakoulut			2	1			
Muut				2			
Yhteensä		6	13	58			77

Taulukko 1.

I.1.7.1941 virassa olleiden ylimpien upseerien virkojen määrät ja sijaintipaikat							
Paikka	kenr	kenrl	kenrm	ev	kontra-amir	komdri	yht
Puolustusministeriö			1	2			3
Kansainväliset tehtävät		1		6			7
Päämaja	1	3	7	21			32
Maavoimat		1	4	60			66
Merivoimat			1	2		2	5
Ilmavoimat			1	1			2
Kotijoukkojen esikunta		1		4			5
Muut	1	2	2	7			12
Yhteensä	2	10	16	103		2	133

Taulukko 2.

27.8.1944 virassa olleiden ylimpien upseerien virkojen sijaintipaikat							
Paikka	kenr	kenrl	kenrm	ev	kontra-amir	komdri	yht
Puolustusministeriö	1		1	2			4
Muu valtionhallinto			1	1			2
Kansainväliset tehtävät		1		4			5
Päämaja	3	9	10	42			64
Maavoimat		3	15	74			92
Merivoimat		1		12	2	4	19
Ilmavoimat		1		8			9
Kotijoukkojen esikunta		1	1	7			9
Muut		1	2	26			29
Yhteensä	4	17	30	176	2	4	233

Taulukko 3.

ylimpien upseerivirkojen lukumäärät 1947 ja 1951							
Päivämäärä	kenr	kenrl	kenrm	ev	kontra-amir	komdri	yht
I.1.1947	2	5	17	84	1	6	115
I.5.1951	1	2	17	72	1	8	101

Taulukko 4.

tan sotilasläänien ja suojeluskuntapiirien komentajatehtäviä. Taulukko 3.

Rauhan tulon myötä puolustusvoimat palasivat rauhan ajan organisaatioon. Näin tapahtui myös ylimpien virkojen osalta, minkä tuloksena moni upseeri palveli sotien jälkeen sotilasarvoaan vastaamattomassa tehtävässä. He siirtyivät aikanaan reserviin eläköitymisen tuloksena. Oman aikakautensa poliittistaustainen ilmiö oli kymmenien korkea-arvoisten upseerien painostaminen siirtymään eläkkeelle ”yleisen edun nimissä”. Eräät pakenivat punaista

Valpoa ulkomaille.

Karriäärihakuiselle henkilölle sotien jälkeiset vuodet olivat hankalia, sillä virkakierro oli todella hidasta. Esimerkiksi vuonna 1947 everstiksi ylennettiin yksi, seuraavana vuonna ei ensimmäistäkään ja vuonna 1949 kaksi upseeria. Virkarakenne kehittyi siten, että ylimpiä virkoja oli yhä noin 25% enemmän kuin ennen talvisotaa samalla, kun rauhan tai sodan ajan armeijan miesmäärä ei merkittävästi muuttunut. (Taulukko 4.) □

Pääsykoe- ja opintomenestyksen yhteys Kadettikoulussa

Teksti: Joakim Salonen

Opiskelijavalinnat ovat tutkimusalue, jossa mennään sisälle yhteisön arvoihin ja edun tavoitteluun. Kukapa ei haluaisi saada oppilaitokseensa mahdollisimman kyvykkäitä opiskelijoita? Upseerivalinnoissa on kysymys päätöksistä, joiden positiivisia ja negatiivisia seurauksia puolustusvoimat kantaa mukanaan useita kymmeniä vuosia valittujen yksilöiden työn vaikutuksesta.

Artikkelin tausta

Artikkeli perustuu kirjoittajan esiupseerikurssin tutkielmaan Kadettikoulun pääsykoe- ja opintomenestyksen yhteydestä. Tutkimuksen tarkoituksena oli kartoittaa Maanpuolustuskorkeakoulun Kadettikouluun vuonna 2002 valittujen opiskelijoiden (N = 287) pääsykoemenestyksen ja opintomenestyksen välisiä yhteyksiä. Tutkimuksen pääongelmana oli, ennustaako upseerivalintojen pääsykoemenestys opintomenestystä upseerin opinnoissa? Tutkimustulokset ovat samansuuntaisia aikaisempien opiskelijavalintaa koskevien tutkimusten kanssa. Aikaisempi koulumenestys ja pääsykoemenestys ennustivat opintomenestystä kaikilla upseerin tutkintojaksoilla tilastollisesti merkitsevällä tavalla. Kadettikoulun pääsykokeen ennustevaliditeetin voidaan todeta olevan havaittujen yhteyksien perusteella varsin hyvä. Olennaisempi kysymys on kuitenkin, mihin toimintaympäristöihin upseereita valitsemme ja millaisilla kriteereillä?

Upseerivalinnat tarkastelun kohteena

Upseerikoulutusta uudistettiin 2000-luvun alussa, minkä seurauksena vuonna 2002 valittiin ensimmäistä

kertaa samassa valinnassa opiskelijoita upseerin perusopinnotiin, sotatieteen kandidaatin sekä sotatieteen maisterin opintoihin. Kadettikoulun opiskelijavalinnoilla pyritään seulomaan kaikista hakijoista se aines, jolla nähdään olevan parhaat edellytykset menestyä tulevissa opinnoissa ja työelämässä upseerin uralla sekä selviytyä nykyaikaisen taistelulentän asettamista vaatimuksista. Upseerikoulutuksen opiskelijavalinnalle asettavat vaatimuksia myös Maanpuolustuskorkeakoulua koskevat yleiset yliopisto- ja korkeakouluvaatimukset. Toisaalta vaatimuksia asettaa upseerin ammatin käytännöllisyys erityisesti uran alkuvaiheen kouluttajatehtävissä. Yhteiskunnan ja yksittäisen hakijan näkökulmasta onnistunut opiskelijavalinta on tärkeää myös koulutuspaikkojen tehokkaan täyttämisen kannalta. Onnistuneella opiskelijavalinnalla minimoidaan hylkäämis- ja hyväksymisvirheet, joissa ensimmäisessä on kyseessä sellaisen hakijan hylkääminen, joka olisi suoriutunut koulutusohjelmasta ja jälkimmäisessä opiskelemaan hyväksytty hakija, joka ei selviydy opinnoistaan.

Haasteita valinnalle asettavat laajemmasta näkökulmasta myös yhteiskunnan ja turvallisuuspoliittisen tilanteen muutokset. Upseerien tehtä-

Joakim Salonen

väkenttä on muuttunut viimeisten vuosikymmenien aikana kylmän sodan päättymisen jälkeen ja tulee edelleen muuttumaan. Mihin ja millaisiin tehtäviin sekä toimintaympäristöihin upseereita tarvitaan tulevaisuuden puolustusvoimissa ja yhteiskunnassa? Karsivatko nykyiset valintakriteerit yksilöitä, joiden lahjakkuudella ja kyvyillä tietynlaisiin tehtäviin olisi käyttöä puolustusvoimissa uran myöhemmässä vaiheessa, mutta joille perusyksikön päällikön tehtävät saattavat olla ylivoimaisen vaikeita? Upseerin toimintaympäristöt ovat jo nykyään laajentuneet kotimaan rauhan ja sodan ajan tehtävistä kansainvälisiin kanssakäymisiin sekä monikansallisiin kriisinhallintaympäristöihin. Koulutusjärjestelmän muuttuessa on myös valintaa kehitettävä tutkimuksen avulla vastaamaan uusiin vaatimuksiin.

Millaista ainesta Kadettikouluun ja upseerin uralle halutaan sekä millaisella valintamenettelyllä ja -kriteereillä? Korostetaanko valinnassa nykyään tarpeeksi esimerkiksi luovuutta, epävarmuuden sietokykyä, kykyä kokonaisuusien hallintaan ja ihmisten johtamisen taitoja? Kadettikoulun opiskelijavalinnan suurin ero verrattuna muihin yliopistoihin ja korkeakouluihin liittyy juuri valinnan tavoitteisiin. Toisin kuin muilla, Kadettikoulun valinnan ensisijainen tavoite ei ole valita pelkästään hyviä opiskelijoita, vaan upseereita puolustusvoimien palvelukseen niin sodan kuin rauhan ajan tehtäviä varten. Tavoitteena ei myöskään ole mahdollisimman nopea valmistuminen. Upseerikoulutuksen opiskelijavalintamenettely edellyttää jatkuvaa tutkimusta ja seurantaa valinnan onnistumisesta riittävän pitkällä aikavälillä. Vain opiskelijavalinnan säännöllinen seuraaminen on edellytyksenä sille, että pystytään vastaamaan valinnalle asetettuihin tavoitteisiin.

Opiskelijavalintojen tutkimuksista

Opiskelijavalinnat ja valintakokeet ovat olleet tutkimuksen kohteena erityisesti 1970-80 -luvuilla (kts. esim. Powell 1973; Ahvenainen, Laakso & Moberg 1981; Korpinen 1988; Shechtman 1988; Lindblom-Yläne 1989). Valinnat ja valintakokeet ovat kiinnostaneet myöhemminkin tutkijoita ja korkeakouluja niiden merkittävyyden takia. Tutkimukset ovat päätyneet osin erilaisiin tuloksiin. Usein valintojen toimivuutta ja valintakokeiden ennustavuutta on tutkittu vain vertailemalla esimerkiksi valintakokeen eri osien toimivuutta tai kokeen jonkin kapean osa-alueen ennustevaliditeettia. Yhteenvetona voidaan eri tutkimuksista niiden poikkeavuuksista ja osin ristiriitaisista tuloksistakin huolimatta todeta, että parhaiten opinnoissa menestymistä näyttäisi ennustavan aiempi koulumenestys.

Kulomäki ja Nyman (2004) tekivät validiteettitutkimuksen upseerivalintojen soveltuvuusarvioinnista. Siinä tutkittiin soveltuvuudenarviointien onnistumista ja toimivuutta verrattuna siihen, miten vuonna 2002 Kadettikouluun valitut kadetit menestyivät

ensimmäisen vuoden opinnoissaan sekä teoreettisissa aineissa että johtamiskäyttäytymisen suhteen. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, minkälaisia yhteyksiä soveltuvuusarvioinnilla ja sen osa-alueilla oli upseerin perusopinnoissa menestymiseen. Tutkimus palveli upseerivalintojen soveltuvuusarvioinnin kehittämistä ja sen oli tarkoitus olla laatuaan ensimmäinen myöhemmin toistettavassa sarjassa. Jatkotutkimushaasteena todettiin, että opintomenestystä kuvaavien tunnuslu-

ssa ympäristöissä ja tehtävissä.

Toisessa tutkimuksessaan Hämäläinen tutki upseerin uralla menestymisen ennustamista. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, mitä vaatimuksia ammatti asettaa upseereille eli millaisia psyykkisiä ja fyysisiä ominaisuuksia vaaditaan upseerin uralla menestymiseen. Toisena tavoitteena oli selvittää valintakoe-menestyksen ja uralla menestymisen yhteyttä. Uralla menestymisen kriteerinä käytettiin esimiehen suorittamaa henkilöarviointia. Näkökulma nuoren

Kuva Puolustusvoimat.

Nykyinen upseerivalintajärjestelmä toimii varsin hyvin.

kujen pätevyuden arvioimiseksi tutkimus on syytä toistaa samalle kurssille kandidaatin ja maisterin tutkintojaksojen päättyessä.

Hämäläinen on tutkinut kahdessa eri tutkimuksessaan (1974;1978) upseerikoulutuksen valintamenettelyn ennustuskkyä ja upseerin uralla menestymisen ennustamista. Ensimmäisessä tutkimuksessaan Hämäläinen keskittyi tutkimaan Kadettikoulun valintamenetelmien ennustuskkyä Kadettikoulussa ja upseerin uralla menestymisen suhteen. Hämäläisen tutkimuksen mukaan uralla menestymisen kriteerinä käytettyä henkilöarviointimenetelmää voitiin pitää hyvänä. Aikaisemmat koulutodistukset osoittautuivat parhaiksi ennustetekijöiksi niin Kadettikoulussa kuin urallakin menestymisen suhteen. Jatkotutkimuksena Hämäläinen näki samojen kriteerien tutkimisen seuraavilla kadettikursseilla ja pidemmällä aikavälillä, jolloin samat henkilöt joutuisivat toimimaan erilai-

upseerin työssä suoriutumiseen oli siis varsin suppea, mutta varsinainen arviointi toteutettiin kohtuullisen laajalla mittarilla. Tutkimuksen kohteena olivat samat maavoimien kadettikurssien kadetit kuin vuonna 1974. He olivat nyt ehtineet olemaan valmistumisen jälkeen palveluksessa vähintään kolme vuotta. Valintamenetelmien toimivuudesta Hämäläinen toteaa olevan ensiarvoisen tärkeää tietää, ovatko valinnoissa painotetut näkökohdat keskeisiä upseerien kehityksen kannalta. Tulosten osalta Hämäläinen toteaa aikaisempien koulutodistusten ennustaneen parhaiten useimpia uralla menestymisen ulottuvuuksia. Kadettikoulun valintakoe pystyi tuottamaan arvokasta lisätietoa ja kompensoi aikaisempien suoritusten mahdollisesti heikkoa tasoa. Hyvästä ennustevaliditeetista huolimatta Hämäläinen halusi tulevissa valintastrategioissa korostettavan ns. negatiivisen valinnan merkitystä. Tällä Hämäläinen tarkoitti sitä, että menettelyn tavoit-

teena olisi poistaa ne, jotka eivät tule todennäköisesti menestymään työssä. Negatiivisen valinnan edellytyksenä on löytää ensin piirteet, jotka vaikeuttavat tehtävien hoitoa. Tällöin kiinnitettäisiin huomiota kriittisiin tekijöihin, joihin koulutuksella on vaikea vaikuttaa.

Valintakokeen reliabiliteetista ja validiteetista

Nummenmaa (1991; 2003) edellyttää hyvältä valintakokeelta sen reliabiliteetista ja validiteetista muodostuvaa luotettavuutta. Valintakokeella on oltava erottelukykyä ja sen osakokonaisuuksien on toimittava samansuuntaisesti. Reliabiliteetti tarkoittaa sitä, miten yhdenmukaisesti koe kokonaisuutena mittaa soveltuvuutta tai/ja miten yhdenmukaisesti eri arvioijat saavat tietoa arviointikohteestaan.

Nummenmaa tarkastelee valintakokeen validiteettia sen osatekijöiden kautta. Sisällön validiteetilla tarkoitetaan mittauksen sisällön vastaavuutta tai kuvaavuutta suhteessa arviointitarkoitukseen. Millaisia ominaisuuksia, motiiveja, piirteitä, intressejä ja toiminnan suuntautumista halutaan upseeriksi koulutettavalla olevan? Kriteerivaliditeetti mittaa valintakokeen toimivuutta suhteessa kriteereihin eli miten samansuuntaisesti esimerkiksi haastattelu antaa tietoja hakijan uramotiiveista, valintavarmuudesta ja persoonallisuuspieriteistä verrattuna erilaisilla standardisoiduilla menetelmillä saatui-

hin tuloksiin. Ennustevaliditeetti kertoo miten esimerkiksi Kadettikoulun valintakokeessa erilaisia pistemääriä saaneet menestyvät opinnoissaan sekä mahdollisesti tulevissa upseerin tehtävissään. Ennustevaliditeetti voidaan luokitella yhdeksi kriteerivaliditeetin alakäsitteeksi. Käsitevaliditeetilla tarkoitetaan esimerkiksi menetelmän sisältämien käsitteiden suhdetta teoreettiseen viitekehukseen.

Mainittujen valintakokeen validiteetin osatekijöiden vaatimusten lisäksi voidaan tarkastella myös ekologista validiteettia. Silloin ollaan kiinnostuneita siitä, miten hyvin valintakoe kokonaisuutena edustaa sitä ilmiökenttää, johon se liittyy. Ekologisen validiteetin alueella pohditaan myös sitä, millaista tietoa itse valintakoe välittää upseerin ammatista, upseerikoulutuksen sisällöistä ja prosesseista.

Tutkimusmenetelmälliset ratkaisut

Opiskelijavalintoja voidaan arvioida validiteettitutkimuksella käyttäen hyväksi tilastotieteen menetelmiä. Olennaisinta on pyrkiä löytämään systemaattiset ja säännönmukaiset sekä toisaalta satunnaiset tekijät tutkittavasta ilmiöstä. Tilastollisten analyysien avulla pystytään arvioimaan eri ilmiöiden välisiä yhteyksiä sekä hallitsemaan usein ihmistieteelle tyypillisesti monimutkaisia todellisuuksia. Validiteettitutkimuksessa verrataan tutkittavien pääsykoetietoja (ennustajat) heidän

opintomenestykseensä (kriteerit). Tutkimukseni oli luonteeltaan kvantitatiivinen tutkimus, jonka tarkoituksena oli kartoittaa, minkälaisia korrelatiivisia yhteyksiä upseerivalintojen pääsykoemenestyksellä on upseerin opinnoissa menestymiseen. Tutkimus oli kokonaistutkimus, koska otanta sisälsi samojen kriteereiden mukaan vuonna 2002 hyväksytyt opiskelijat.

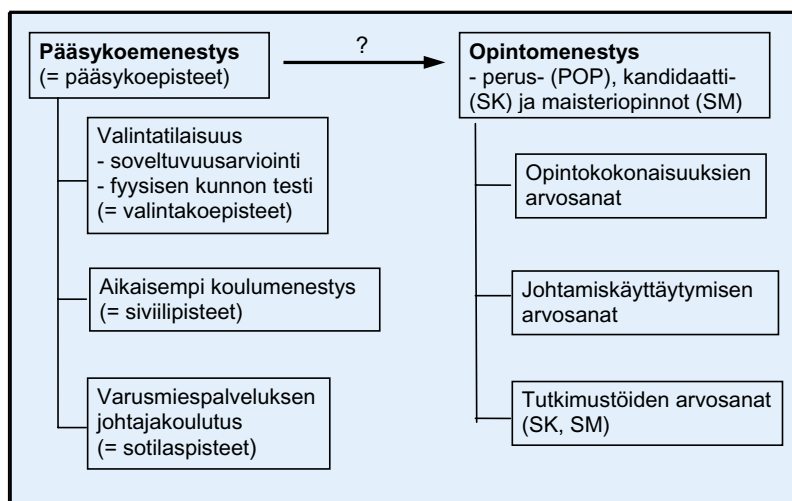
Pääsykoemenestyksen muodosti kokonaispistemäärä, joka koostui valintakoe pisteistä, aikaisemmasta koulumenestyksestä (siviilipisteet) ja varusmiespalveluksen johtajakoulutuksesta annettavista pisteistä (sotilaspisteet). Opintomenestyksellä tarkoitettiin menestymistä upseerin perus-, sotatieteiden kandidaatti- ja sotatieteiden maisteriopinnoissa. Menestymistä tutkittiin opintorekisteristä ja Kadettikoulusta saatujen tutkittavien opintosuorituksiin liittyvien tietojen avulla. Tutkimuksen analyysitavaksi valittiin korrelaatioiden tarkastelu, koska haluttiin kartoittaa yhteyksiä upseerivalintojen pääsykoe- ja opintomenestyksen välillä. (Kuvio.)

Kadettikoulun pääsykokeen validiteettitutkimus antaa perusteita upseerivalintojen kehittämiseksi. Yhteyden tutkimisen avulla voidaan kehittää itse valintoja sekä saada palautetta upseerikoulutukseen valittujen valmiuksien ja opinnoissa menestymisen yhteyksistä. Tutkimusasetelman valinnat ja toisaalta rajoitukset vaikuttavat tutkimustuloksiin. Ei ole mahdollista vertailla esimerkiksi valittujen ja valitsematta jääneiden menestymistä upseeriopinnoissa. Tutkimuksen validiteetti kasvaisi myös, jos käytössä olisi tietoja tutkittavien menestymisestä työelämässä opintojen jälkeen. Upseerivalinnat ovat luonnollisesti tärkeä osa upseerikoulutusjärjestelmää, mutta samalla tavallaan näyteikkuna ammattiin.

Tulokset

Kadettikoulun pääsykoemenestyksellä todettiin olevan tilastollisesti merkitsevä yhteys opintomenestykseen upseeriopintojen kaikilla tutkintojaksoilla. Pääsykoemenestys ennustaa siis tutkimustulosten perusteella opintomenestystä Kadettikoulussa.

Valintakoe- ja sotilaspisteillä todettiin olevan tilastollisesti merkitsevä

Kuvio. Tutkimuksen pääsykoe- ja opintomenestyksen rakentuminen

yhteys opintomenestykseen POP- ja SK-vaiheissa, mutta ei enää SM-vaiheissa. Maisterivaiheen osalta syynä ovat todennäköisesti varianssin pieneminen, opintojen luonteen muuttuminen maisterivaiheessa sekä se, että pääsykoe mittasi eri asioita kuin opintomenestys maisterivaiheessa edellyttää. Siviilipisteillä eli aikaisemmalla koulumenestyksellä todettiin olevan tilastollisesti merkitsevä yhteys opintomenestykseen kaikilla tutkintojaksoilla. Pääsykoe-, siviili- ja sotilaspisteillä oli tilastollisesti merkitsevä yhteys johtamiskäyttämisen sekä SK- ja SM-vaiheen tutkimustöiden arvosanaan. Valintakoepisteillä ei havaittu olevan tilastollisesti merkitsevää yhteyttä maisterivaiheen johtamiskäyttämisen eikä SK- tai SM-vaiheen tutkimustöiden arvosanoihin. Valintakoepisteillä mitataankin suurimmaksi osaksi johtamiskäyttämistä teoreettisen osaamisen sijaan. Toisaalta valintakoepisteiden yhteys johtamiskäyttämiseen vielä kandidaattivaiheessa osoittaa sen toimivuutta varsin hyvin, kun arvioitavassa kohteessa on varianssia. Maisterivaiheen opiskelijoiden todelliset erot johtamiskäyttämisen osassa ovat ilmeisesti niin hienosyisiä, että niitä ei voida erotella valintakokeen perusteella. Havaittujen korrelaatioiden perusteella voidaan todeta, että pääsykoepisteiden yhteys opintomenestykseen on voimakkaampi kuin valintakoepisteiden.

Pohdinta

Tutkimus lisää osaltaan tietoa upseerivalinnoista ja rakentaa perustaa jatkotutkimukselle. Tutkittavien pääsykoe- ja opintotietojen välisten korrelaatioiden tarkastelulla pystyttiin vastaamaan asetettuihin tutkimusongelmiin. Oletukset yhteyksien pääsääntöisesti lineaarisista luonteista osoittautuvat oikeiksi. On kuitenkin muistettava, että korrelaatio osoittaa vain yhteyden olemassaolon, mutta ei sitä, mistä nämä yhteydet mahdollisesti johtuvat. Se ei myöskään kerro, millä tavoin yhteys muodostuu. Korrelaatioon saattaa löytyä syy harvojen yksilöiden saamista äärimmäisistä arvoista tai yhteys havaitaan vain tietyllä kohdalla muuttujan aluetta; esimerkiksi vain pienten arvojen kohdalla. Tutkimuksen ja tulosten luotettavuutta

Kuva Puolustusvoimat.

Upseerikoulutuksessa saadaan valmius monipuolisiin tehtäviin.

voidaan pitää kokonaisuus huomioiden kuitenkin varsin hyvänä niin tutkimuksen reliabiliteetin kuin validiteetin suhteen. Opintomenestyksen ennustaminen ja pääsykokeen ennustevaliditeetin tutkiminen käytetyillä menetelmillä ja aineistolla on aina rajoittunutta. Löydettyihin korrelaatioihin on suhtauduttava tietyllä varauksella. Kadettikoulun valintakokeen, jossa keskeinen osuus on soveltuvuudenarvioinnilla, tarkoituksena on mitata hakijan soveltuvuutta upseerin uralle sekä johtamiskäyttämistä enemmän kuin varsinaista opintomenestystä.

Opiskelijavalintojen onnistumista arvioidaan usein sillä perusteella, miten menestyminen valinnoissa ennustaa myöhempiä opiskelumenestystä. Menestyksen arviointi ei ole kuitenkaan yksiselitteistä monien tulkinnallisten kysymysten johdosta. Useimmiten aikaväli eri tutkimuksissa on varsin lyhyt kuten tässäkin tutkimuksessa. Tutkimuksessa käytetyt opintomenestyksen mittarit perustuivat eri opintosuoritusten laadun arviointiin. Opiskelunopeus tai opiskelujen laajuus eivät soveltuneet Kadettikoulun opintomenestyksen arviointiin, koska kadettien opinnot alkoivat ja päättyivät samanaikaisesti sekä olivat laajuudeltaan lähes yhtä suuret. Kadettien opintokokonaisuudet vaihtelivat jonkin verran linjoittain ja opintosuunnittain, joten yksittäisiä opintojaksoja ei otettu mukaan tarkasteluun. Valitut kokonaisuudet olivat mahdollisimman yhteneviä koko joukolle, jolloin vertailu ja yhteyksien tarkastelu olivat mielekkäitä toteuttaa.

Tutkimus synnytti useita eri jatkotutkimushaasteita. Upseerivalintojen kriteerit eivät välttämättä ennusta tai ole yhteismitallisia niiden muuttujien kanssa, jotka toimivat myöhemmin upseerin uralla menestymisen mittareina. Tästä syystä on pyrittävä seuraamaan samaa tutkittavaa joukkoa pidemmällä aikavälillä vastauksien saamiseksi. Valintatutkimukseen liittyen olisi laadittava upseerin ammattiin liittyvä tulevaisuuden toimintaympäristöjen analyysi. Tutkimukset osoittavat, että nykyinen valintajärjestelmä toimii varsin hyvin ja että osaamme valita henkilöitä, jotka selviytyvät todennäköisesti tämän hetken toimintaympäristöissä. Keskeisin ja todennäköisesti olennaisin jatkotutkimushaaste liittyy upseerivalintojen ja uralla menestymisen kriteereihin. Miten määrittää ja mitkä ovat ne kriteerit, joilla jatkossa valitaan upseereita? Myös opintonsa keskeyttäneiden tutkiminen tuottaisi lisätietoa valintamenetelmien sekä upseerikoulutuksen kehittämiseksi. Keskeyttämisten tutkiminen selvittäisi myös sitä, ovatko syyt sellaisia, joihin ei koulutuksella voida vaikuttaa eli ominaisuuksia, joita pitäisi ottaa valintamenettelyyn karsiviksi kriteereiksi.

Kapteeni Joakim Salonen palvelee Maanpuolustuskorkeakoulussa Johtamistaidon Laitoksella. □

Puolesta heimosikin

Teksti: Tuomas Arajuuri

Tämä on yhden miehen kuvaus kadettiveljeydestä, vain kalpea aavistus niistä ajatuksista, jotka risteilevät päässäni, kun hahmottelen tätä tekstiä. Tajuan millainen vastuu lepää harteillani. Asia, jota alan käsitellä, on itselleni ja varmasti monelle muullekin pyhä. Haluan siis tehdä parhaani.

Alma mater

Aloitan sieltä mistä kaikki on lähtöisin, Kadettikoulusta. Henki alkaa nousta jo simpuna. Perinteistä on tihkunut hajanaisista vääristynyttä tietoa jo etukäteen ja heti koulun alkamisen jälkeen ne esitellään saarelle saapuneelle joukolle. Valtava määrä sellaista tunnusmerkistöä, joka sitoo sukupolvet yhteen. Uskollisuus, kunnia, miehuus ja toveruus, upseerin hyveet, joihin pitkänkin pohdinnan jälkeen sisältyvät kaikki ne ominaisuudet, jotka kuvaavat suomalaista upseeria. Kadettikoulun lippu, josta ensimmäisen alitse kuljetaan päivittäin Sankariaulan kautta ruokalaan ja jonka ennen itsenäistymistä valmistuneet vanhemmat veljet ovat lahjoittaneet. Kadettilupaus, joka on monen veljen seinällä muistutuksena siitä, mitä me kaikki olemme joskus aamuyöllä luvanneet. Ateenalaisten laulu, ainoa laulu, jonka sanat osaan sydämestäni ulkoa. Constantem decorat honor, tunnuslause, joka on vasta vuosien päästä auennut monille. Juhlapuku m/22, joka kireästä kauluksestaan huolimatta on uljain vaate, johon ihminen voi sonnustautua. Vasta jälkikäteen tajuan, kuinka valtavasti löytyy niitä asioita, jotka yhdistävät vain meidät yhteen. Ja kuinka hienoja ja arvostusta

herättäviä ne ovat.

Veljeytemme lepää mahtavan perustan päällä. Kadettikouluajana veljeyks lepää kuitenkin yhden kortin varassa. On oma kadettikurssi, joka omalla paikallaan vanhempien ja nuorempien välissä luovii kohti valmistumista maalla, merellä ja ilmassa. Muilta kursseilta jäävät mieleen hyvät ja pahat, mutta pakollisten lisäksi yhteinen puuha on vähissä. Mutta kyllä sitä riittää veljeyttä omienkin kesken ja jo kouluajana syntyy valtaosa niistä ystävyys-suhteista, jotka jatkuvat läpi elämän. Syntyy omia perinteitä, vaikkapa syntymäpäiväjuhliä Villen saunalla. Varsinainen liima on kuitenkin yhteiset kokemukset. Eräs veljeni totesi äskettäin, että on kuullut samat koululujutut niin monta kertaa, että luulee itsekin olleensa joka tapahtumassa mukana. Tärkeää on myös, että näitä tapahtumia muistellaan tasaisin väliajoin, etteivät ne pääse vaimoiltakaan unohtumaan... Hienointa on kuitenkin lukea Leo Frankin kirjaa ”Ensimmäinen kadettikurssi” ja todeta, ettei mikään ole muuttunut lähes vuosisata myöhemmin.

Tuomas Arajuuri

Dagen efter

Valmistumisen jälkeen koittaa suurin haaste. Milloin nähdään seuraavan kerran? Neljän vuoden jälkeen on aika laskea veljeyden vene vesille ja katsoa pysyykö se pinnalla ja keitä on saanut omaan kyytiinsä. Yhdessäolo siirtyy vapaa-ajalle, kun hajaannutaan rakkaan Suomemme kolkkiin. Samalla astuu kuvaan uusia veljeyteen liittyviä asioita, joita ei tiennyt olevan olemassa. Oman joukko-osaston ja kadetti-piirin upseerit tervehtivät tulijaa. Muiden muassa jo täysin palvelleet veljet tuovat omat kokemuksensa nuoren upseerin saataville. Vuosien saatossa tulee uusia läheisiä veljiä muilta kadettikursseilta, nuoremmilta ja vanhemmilta. Näköala laajenee ja eri kurssien tapahtumien tuntemus lisää käsitystä siitä, että olemme kaikki

samaa joukkoa. Alkavat vierailut kaupungeissa, joissa ei ole aiemmin käynyt. Kouluaikana aloitetut yhteiset omat perinteet jatkuvat. Yhteisiä hauskoja tilaisuuksia on paljon. Niistä vielä myöhemmin lisää.

Suomalaisia upseereita työssään

Kadettiveljeys on todellinen ”hyvä veli”- järjestelmä. Tämä asia ilmenee monella tavalla tehdessämme niitä töitä, joita meidät on kasvatettu tekemään ja huolella hoitamaan. Oman varuskunnan ulkopuolisissa asioissa käännytään aina ensimmäisenä tutun veljen puoleen ja aina voi takuulla luottaa siihen, että toinen auttaa parhaansa mukaan. Ja tuttavuuksien määrä kasvaa jatkuvasti. Yhteiset työtehtävät, ulkomaan komennukset, kurssit, sotaharjoitukset ja muut tapahtumat takaavat sen, että tutustutaan uusiin veljiin. Saunailta kyhätään nopeasti kasaan, ja vaikka se saunakin, jos niin tarve vaatii. Koska yhteinen arvo- ja kokemuspohja on niin vahva, tutustuminen on yleensä vaivatonta ja nopeaa. ”Mitäs kurssia sinä olet? Ai jaa, tunnetkos...?” Eri ihmisten ammattitaidosta tulee yhteistä pääomaa. Tehdessäni työtä kadettien kanssa seuraan huvittuneena sivusta heidän liittymistään ketjuumme. Siinä on jotakin tuttua.

Kehdosta hautaan

Jossakin vaiheessa perhe astuu vahvasti mukaan upseerin elämään ja kadettiveljeys ulottuu jälleen uusien asioiden pariin. Veljistä tulee bestmaneja ja kunniaukujia häihin (kunhan poikamiesoikeudenkäynti on suoritettu), lasten kummeja ja joskus jopa sukulaisia. Poikaporukoissa ja perheiden kesken järjestetyt viikonloput ja vapaa-ajanvietot ovat elämän eräällä tavalla tärkeintä aikaa. Mielestäni yksi äärimmäisistä kadettiveljeyden muodoista on upseerien rouvien muodostamat omat kerhot, jotka tekevät matkoja vaikkapa Tallinaan tai istuvat iltaa yhdessä kuulemma välillä hyvinkin isänmaallisissa merkeissä. Veljen kuolema ja hautajaiset ovat pysäyttävä kokemus. Ensimmäisillä kerroilla valkenee veljeyden todellinen hinta. Jos saa itse elää pitkään, sydän revitään rinnasta uudelleen

ja uudelleen omien veljien osallistuksessa viimeiseen iltahuutoon yksin kerrallaan. Kuolleet veljet elävät elävien muistoissa ja puheissa. Nemo nisi mors - ei kukaan paitsi kuolema voi meitä erottaa.

Mitä se on?

Tämän pitkällisen valmistelun jälkeen seuraa lyhyt pohdinta. Mitä on kadettiveljeys? Lienee parempi, että kysymys on osittain retorinen, meillä jokaisella on oma vastauksemme. Minulle kadettiveljeys on ikuista ystävyyttä ja uskollisuutta. Elämäntapa, jossa minua kaiken läpi kantavan aatteen lisäksi saan nauttia yhteisistä hetkistä sellaisten ihmisten kanssa joita arvostan, joita rakastan. Tiedän, että tässä elämässä

minulla on aina sellainen muuttumaton (eng constant), jota minulta ei oteta pois, jotakin josta olla äärimmäisen ylpeä. Minulla on tuki ja turva, varaverkko joka kantaa, en koskaan voi pudota pohjaan saakka. Näin tiiviissä yhteisössä vain harvat suomalaiset elävät. Olen onnellinen saadessani kuulua valittuihin.

Haluan lopuksi kiittää lähimpiä kadettiveljiäni ja heidän puolisoitaan sekä omaa vaimoani ja lapsiani mahtavasta elämästäni. Ilman teitä en tuntisi olevani olemassa. ”Hold the line. Stay with me.”

Kapteeni Tuomas Arajuuri palvelee Viesti- ja Sähkötekniellä Koululla Riihimäellä. □

Simppuja kellarissa.

Yliluutnantteja häissä.

Radioamatöörikilpailut

Vauhdin huumaa paikallaan istuen

Teksti: Toni Lindén

Sprintistä maratoniin

Sellaista lajia ei varmaan ole olemassaakaan, jossa ihminen ei voisi kilpailla. Näin on myös radioamatööriharrastuksen laita. Radioamatöörikilpailuja järjestetään laidasta laitaan; on lyhyitä muutaman tunnin kestäviä sprintti-kilpailuja, 48 tuntia kestäviä maratoneja, kilpailuja joissa työskennellään vain oman maan tai maanosan radioamatöörin kanssa ja kilpailuja joissa yhteydet pidetään puheella, sähkötyksellä tai erilaisilla digitaalisilla lähetelajeilla.

Periaatteena on kuitenkin aina saada mahdollisimman paljon yhteyksiä annetussa ajassa ja työskennellä mahdollisimman monta kerrointa samaan aikaan. Kilpailuyhteys on hyvin lyhyt ja yhteyden aikana vaihdetaan vain vasta-aseaman kutsu ja kilpailusanoma. Parhaimmillaan sähkötyksellä pidetään minuutin aikana 7 - 8 ja puheella 8 - 10 yhteyttä. Kertoimet taas vaihtelevat hieman eri kilpailujen mukaan, mutta yleisimmin kertoimina ovat työskennellyt maat taajuusalueittain. Lopputulos on yhteyspisteiden summa kerrottuna kertoimien summalla ja tuloksen oikeellisuudesta vastaa kilpailun järjestäjä ristiin tarkastamalla kilpailun jälkeen kaikki yhteydet.

Kilpailuihin osallistuminen ei vaadi ennakoilmoittautumista, vaan osallistua voi kuka tahansa. Osallistuminen tapahtuu vapaavalintaiselta radioamatööriasemalta eikä rajoitteita esimerkiksi antennien suhteen ole. Näin ollen asemat, joilta kilpaillaan veren maku suussa, ovatkin kasvaneet melkoisik-

Yliluutnantti Toni Lindén on kaksinkertainen maailmanmestari ja seitsenkertainen euroopanmestari. Kilpailuvietti saa upseerin tekemään harrastuksenkin parissa mitä ihmeellisimpiä asioita. Kilpailuviikonloppuna Lindén istuu kuulokkeet korvilla yhtäjaksoisesti 48 tuntia kuunnellen samaan aikaan eri sähkötystä vasempaan ja toista oikeaan korvaan nopeudella lähes 200 merkkiä minuutissa.

si antennifarmeiksi. Nykyään tyypillinen huippuaseman installaatio käsittää vähintään kaksi 42 -metristä ristikomastoa ja kymmeniä antennejä - suurimmilla asemilla mastoja on toistakymmentä korkeimpien mastojen lähennellessä sataa metriä.

Maailmanhuiput sietokyvyn rajoilla

Vaikka suurimpiin kilpailuihin ottaa osaa lähes 10 000 osallistujaa, kilpailujen voitto ratkaistaan yleensä yhden käden sormilla laskettavien ennakkosuosikkien kesken. Huipulla kilpailtaessa lajia on usein verrattu Formula 1:iin. Voitosta taistelevilla operaattoreilla on allaan huippuunsa hiottu asema, jota on voitu rakentaa ison joukkueen voimin useiden vuosien ajan. Kilpailuihin valmistautuminen vie aikaa useita kuukausia ja itse viikonloppuna käytävään 48 tunnin kilpailuun varataan aikaa yleensä viikko.

Syksyllä kilpailtavat radioamatöörin maailman- ja maanosien mesta-

ruuskilpailut kestävät yhtäjaksoisesti edellä mainitut 48 tuntia. Koska kilpailun kesto on 48 tuntia, istuu operaattori myös saman ajan jakkaralla. Muun muassa pakolliset WC -taut hoidetaan usein sorsan avustuksella ja syöminen tapahtuu operoinnin ohessa. Jotta kahden vuorokauden tehokas työskentely olisi ylipäättään mahdollista, tulee kilpailun aikana nautittavaan ravintoon kiinnittää erityistä huomiota. Normaalisti kilpailun aikana operaattori menettää nestettä noin 2 dl tunnissa. Mikäli nesteytyksestä ei pidä huolta, yllättää nestehukka jossain vaiheessa kilpailua. Jos taas nestettä nautitaan liikaa, yllättää WC -häätä. Niinpä jokaisen tunnin alussa pöydällä oleva 2 dl muki täytetään vettä ja sokeripitoisen juoman sekoituksella ja tämä 2 dl tulee nauttia seuraavan tunnin kuluessa. Samat periaatteet pätevät myös ruokaan. Nälkä pitää tehokkaasti hereillä, mutta täysi vatsa nukuttaa. Toisaalta taas jotain on syötävä, jottei keskittyminen herpaannu.

Koska ihmisellä on kaksi korvaa,

kaksi aivopuoliskoa ja kaksi kättä, on nykyaikaisella kilpailuasemalla myös kaksi radiota - toinen operaattorin vasempaan ja toinen oikeaan korvaan. Tyypillisesti kilpailuissa käytettävät sähkötysnopeudet ovat luokkaa 150 - 200 merkkiä minuutissa. Normaalisti jo yhden melko nopeampaisen lähetteen kuunteleminen vaatii hyvää keskittymistä, joten kahden eri lähetteen yhtäaikainen kuunteleminen asettaa operaattorille melkoisia haasteita. Ja edelleen kun tätä tehdään yhtäjaksoisesti 48 tuntia, eli kuusi täyttä kahdeksan tunnin työpäivää ilman taukoja, ajetaan operaattori melko lailla sietokyvyn rajoille.

Etelässä kaikki on paremmin

Koska kilpailut käydään HF -taajuusalueella, on kilpailuissa menestymisen kannalta hyvin merkityksellistä mistä päin maailmaa kilpailuun osallistuu. Suomea on usein kutsuttu radiokelien mustaksi aukoksi, koska lähellä pohjoisnapaa esiintyvät revontulet aiheuttavat häiriöitä signaalin etenemiseen. Nyrkkisääntönä voidaankin pitää, että mitä lähempänä päiväntasaajaa ollaan, sitä paremmat radiokelit vallitsevat. Toisaalta taas suurin osa vasta-asemista sijaitsee Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa, joten liian kauaksi näistä alueista ei kannata mennä.

Riittävän kauan luontoaitia vastaan taisteltuaan moni suomalainenkin on pannut kassinsa ja suunnannut etelään. Mikäli euroopanmestaruudesta haluaa mitellä, kannattaa paikka valita jostain Etelä-Euroopasta. Käytännössä hyviä paikkoja ovat muun muassa Portugali, Korsika, Gibraltar, Azorit ja idempänä Albania ja Kreikan saaristo.

Maailmanmestaruuksista kisattaessa taas kannattaa suunnaksi ottaa Madeira, Kanarian saaret, Marokko tai jokin Karibian saarista kuten Aruba tai Hollannin Antillit. Yhtä kaikki, melko mukavia paikkoja karuun pohjolaan verrattuna.

Radiourheilun Olympialaiset

Neljän vuoden välein järjestetään ”Radiourheilun Olympialaiset” - World Radiosport Team Championship. Ky-

seisessä kilpailussa ideana on, että maailman parhaat operaattorit kerätään samalle maantieteelliselle alueelle ja heidät laitetaan kilpailemaan vastakkain identtisiltä asemilta. Tällä tavoin pyritään poistamaan aseman ja sijainnin aiheuttamat erot tuloksissa ja selvittämään maailman parhaat operaattorit. Kilpailu käydään kaksihenkisillä joukkueilla maajoukkuehengessä, eli joukkueen kapteeni saa valita itselleen kilpakumppanin omasta maastaan.

Ensimmäisen kerran ko. kilpailu järjestettiin vuonna 1990 Seattlessa Good Will Games:ien yhteydessä. Sittemmin kilpailu on erkaantunut omaksi tapahtumakseen ja pitopaikkoina ovat olleet Los Angeles, Ljubljana (Slove-

Mikä saa miehen istumaan tunnista toiseen radion edessä?

Radioamatöörkilpailuissa kokee todellista vauhdin huumaa paikallaan istuen. Parhaimmillaan tunnin aikana työskennellään pitkälti yli 300 yhteyttä ja 48 tunnin kilpailussa yhteyksiä syntyy 7 000 - 10 000 kappaletta. Samanaikaisesti harvinaista asemaa, joka on kerroin kilpailussa, voi olla kutsumassa toista sataa vasta-asemaa.

Toisaalta kilpailuissa saa koetella omia rajojaan. Kun valvomista on takana 36 tuntia, käytännössä jokaista kohtaa kehossa särkee ja outoja eläimiä ilmestyy näkökenttään hallusinaatioi-

Artikkelin kirjoittaja Azoreilla sijaitsevan kilpailuaseman ”ohjaamossa” valmistumassa EM-kilpailuihin.

nia), Helsinki ja Floreanopolis (Brasilia). Vuonna 2010 kilpailu järjestetään Venäjällä.

Nykyään tapahtuma on paisunut yli viikon mittaiseksi. Kilpailijoita on vähän toista sataa, tuomareita noin 50 ja kisavieraita muutamia satoja. Suurin yleisö on kuitenkin omilta asemiltaan kilpailuun osallistuvat radioamatöörit, joita tapahtumassa on mukana yli 10 000.

den seurauksena. Edelleen tulisi kuitenkin saada selvää siitä, mitä vasta-asema sähköttää ja pyrkii virheettömään vastaanottoon ja järkevän taktiikan ylläpitämiseen maksimaalisen lopputuloksen kannalta.

Ja toisaalta taas tietoa siitä, että asemaa on ollut rakentamassa iso joukko ihmisiä, jotka odottavat operaattorin poimivan kuukausien työn hedelmät oman ”tallinsa” pistepussiin, auttaa motivoimaan operaattoria puristamaan kaiken itsestään jokaisena minuuttina kilpailun kuluessa. □

Erään suomalaisen kilpailuaseman antennikalustoa. Aseman mastoista kaksi on 48 metristä ja yksi 42 metrinen. Kaikki mastot ovat kokonaan pyöriviä siten, että mastojen juuri ja harukset on laake-roitu.

Lisätietoa verkosta

Tässä artikkelissa kerrottiin radioamatöörakilpailuista sellaisena harrasteena, kuin kilpailuihin vakavasti osallistuva henkilö ne näkee. Radioamatöörakilpailut ovat harrasteen alaosa ja radioamatööri toiminta on paljon muutakin kuin kilpailuja. Lisätietoa radioamatööriharrasteesta saa esimerkiksi Suomen Radioamatööriliiton kotisivuilta www.sral.fi. Lisätietoa kilpailuista taas löytyy esimerkiksi osoitteesta www.contesting.com

Yliluutnantti Toni Lindén palvelee Viestirykmentissä. Hän on voittanut joukkueluokassa radioamatöörin maailmanmestaruuden sekä sähkötyksellä (2002) että puheella (2004). Lisäksi hän on voittanut Euroopan mestaruuden sähkötyksellä joukkueluokassa neljästi (1997, 1999, 2000, ja 2003) ja henkilökohtaisessa luokassa kolmesti (sähkötyksellä 2005 ja 2006 sekä puheella 2006). Lisäksi em. kilpailujen tuloksena ovat voimassa olevat Euroopan ennätykset sähkötyksellä sekä joukkue- että henkilökohtaisissa luokissa. Haaviin on tarttunut myös Pohjoismaiden mestaruudet vuosina 1997, 1998, 1999, 2001, 2002, 2004 ja 2006. Kilpailuihin hän on osallistunut Suomen lisäksi mm. Kanarian saarilta, Albaniasta, Azoreilta (Portugali) sekä Brasiliasta. □

Suomalaisen upseerikoulutuksen perinteistä

Teksti: Pertti Huhtanen

Kadettikunta vietti suomalaisen upseerikoulutuksen 225-vuotisjuhlaa Rantasalmella heinäelokuun vaihteessa 2004. Tilaisuus oli juhlava ja henki hyvä. Upseerikoulutuksen syntyhistoria esitettiin eri yhteyksissä suunnilleen seuraavasti.

Sprengtporten ehdotti 20.3.1779 päivätyssä kirjeessä kuninkaalle, että upseereille perustettaisiin sotakoulu Rantasalmen Haapaniemeen. Kuninkas hyväksyi esityksen 23.7.1779. Sotakoulu aloitti toimintansa tilapäisesti Kuopiossa 1.8.1779 ja Haapaniemessä 1.5.1881 koulurakennusten valmistuttua. Haapaniemessä oli kuusitoista oppilasta vuonna 1783. Näitä vaiheita edelsi Sprengtportenin omilla varoillaan Brahelinnan virkatalossa 1777 aloittama sotakoulu.

Tätä logiikkaa noudattaa myös Kylkiraudassa 1/2007 ollut artikkeli 'Kadettiperinteiden ja -kasvatuksen katkeamaton ketju'. Sitten toinen näkökulma.

Kirjassa 'Sotakoulu saarella' kerrotaan, että Augustin Yxtottinen Ehrensvärd tutustui tykistökoulutukseen 1735-37 Ranskassa, Alankomaissa ja Englannissa. Ehrensvärdin aloitteesta ja Ehrensvärdin johdolla aloitti tykistön kadettikoulu toimintansa Tukholmassa 1739. Edelleen Ehrensvärdin aloitettua Viaporin linnoittamistyöt hänen aloitteestaan vastaava koulu aloitti toimintansa Viaporissa 1748. Ylempi tutkinto johti upseerin virkaan nimittämiseen ja alempi tutkinto aliupseerin virkaan nimittämiseen.

Koulutukseen osallistui 1751 parikymmentä tykistökadettia. Koulussa opiskeltiin sekä linnoitustykistön että kenttätykistön virkoihin. Alkuun koulua johti kapteeni mechanicus ja 1758 alkaen Tukholman tykistökoulun tavoin professori, joka opetti teoreettisia aineita. Varsinaisen tykkitoiminnan osalta pääkouluttajana toimi kokenut tykki-

junkkari. Näin siis alkoi tykistöupseerien koulutus. Mutta laivastokin astui pian kuvaan.

Suomen saaristolaivaston kuninkaallinen perustamisasiakirja päivättiin 18.10.1756. Tämä määräys on ankkuroinut tuon päivän nykyisen Merisotakoulun vuosipäiväksi. Vuosipäivä ei siis ole koulun perustamisajankohta kahdeksan vuotta aikaisemmin. Miksiköhän? Laivaston aliupseerikoulutusta varten Ehrensvärd perusti 1762 Viaporin laivapoikakoulun. Tätä pidetään suomalainen laivastokoulutuksen alkuna.

Sitten takaisin tykistöupseerikoulutukseen. Ehrensvärdin esityksestä kuninkas määräsi käskykirjeellään 27.9.1757, mitä tykistöupseeriksi nimitettävän tulee hallita. Teoreettisia aineita olivat aritmetiikka, geometria, trigonometria, paraabelioppi, mekaniikka, fysiikka ja maanmittausoppi. Koulutus koski sekä linnoitustykistöä että kenttätykistöä.

Yxtottisen poika, sittemmin Ruotsinsalmen häviäjät 1789, kuitenkin yliamiraali, Carl August Ehrensvärd (1745-1800) oli aloittanut uransa täällä 1753 kahdeksan vuoden ikäisenä. Sittemmin Ruotsinsalmen sankari 1790 ja Viaporin antautuja 1808 Carl Olof

Cronstedt (1756-1820), oli suorittanut koulussa loppututkintonsa 1772 viisitoistavuotiaana. Arvosanat olivat loistavia ja poika sai Viaporin Tykistökomppanian aliluutnantin valtakirjan.

Koulun toiminta oli varsin monipuolista ja mittavaa. Järjestettiin linnoitustykistön, saaristolaivaston ja jalkaväen yhteissotaharjoituksia kovanpanosammuntoineen. Kuninkaan käskykirje 8.4.1779 vakinaisti Viaporin Merisotakoulun toiminnan. Kun Kustaan sota alkoi 1788, palveli koulussa kuusikymmentä upseeriksi opiskelevaa ja sata aliupseereiksi koulutettavaa.

Suomen sota 1808-09 muutti sitten suomalaisen upseerikoulutuksen perusteita myöten. Suuriruhtinaskunnan maa-voimien kadeteille tarjoutui tilaisuus opiskella vuodesta 1812 alkaen Kenttämittauskoulussa, 1821-1903 Haminassa ja suuren Venäjän kadettikouluissa. Merivoimiin haluavien ainoa vaihtoehto oli mennä keisarikunnan kouluihin. Vetovoimaa sinne oli.

Nuori vapaaherra Gustaf Mannerheim kirjoitti enolleen Albert Julinille 7.5.1886, että jos jollakin tavoin pääsisi meriväkeen, olisi se minusta paljon edullisempaa kuin mennä Nikolain ratsuväenkouluun. Ehkä Yxtottisen maine elähdytti, käytösarvosana ei riittänyt.

Sekä Ehrensvärdin että Sprengtportenin alkuun saattamat suomalaiset upseerikoulutusperinteet ovat olleet lakautettuina eri vaiheissa, Viaporin osalta yli koko suuriruhtinaskunta-ajan. Ei keisarillinen Venäjä voinut kouluttaa merivoimia pienessä suuriruhtinaskunnassa.

Siispä missä ja milloin suomalainen upseerikoulutus alkoi!

Pertti Huhtanen

majuri evp

kehittämiskonsultti

pertti.huhtanen@finnpeter.inet.fi

Ketju sai jatkoa...

Suomalainen kadettikoulutus on palannut juurilleen Santahaminnaan. Totesin tämän, kun minulla oli tilaisuus käydä tapaamassa juuri opintonsa aloittaneita 94.kadettikurssin ja 77.merikadettikurssin kadetteja sekä luovuttaa heille järeät turvallisuuspolitiikan aineistopaketit opiskeluaan tukemaan. Kaikkien puolustushaarojen kadetit olivat jälleen aloittamassa opintojaan Kadettikoulussa, missä perinteisesti ovat syntyneet myös ensimmäiset kadettiveljeyden verkostot.

Arvokysely

Arvokyselyn kysymykset ja vastauslomakkeet on saanut lähes 1500 upseeria ja kadettia, mikä edustaa varsin kattavaa osaa upseerikunnastamme. Vastusten palautusprosentti on yleensä ollut korkea. Myös nuorimmat kadetit pääsivät heti vaikuttamaan Kadettikunnan arvokeskusteluun täyttäessään meneillään olevan arvokyselyn vastauslomakkeet. Näin saamme raporttiimme selkeän kuvan siitä, millaisilla arvoilla nuoret miehet ja naiset 2000-luvulla pyrkivät upseerikoulutukseen.

Kyselytulosten ensimmäinen julkinen arviointi suoritetaan 7.2.2008 Santahaminassa pidettävässä arvoseminaarissa, jossa tämä uusi kyselytulos lähtökohtana pohditaan millaiseksi arvopohjamme arvioitavissa olevan seuraavan vuosikymmenen aikana saattaa muodostua.

Keitä olemme, mitä ajattelemme...

Koko suomalainen yhteiskunta kaipaa nyt perusteellista arvokeskustelua. Äskettäin julkistetun tutkimuksen mukaan meille on kasvamassa itsekäs ”mulle heti kaikki”-sukupolvi. Tämän kovan sukupolven astuessa yhteiskuntamme ohjaimiin herää väistämättä kysymys siitä, miten voimme huolehtia heikoimpien kansalaistemme, pienten lasten ja heikkokuntoisten vanhusten, turvallisuudesta tulevaisuudesta ja rauhallisesta elämästä?

Yhteiskunnallinen arvokeskustelu liittyy ihmisenä olemisen peruskysymyksiin. On hyvä tietää missä olemme, pohtia minne olemme menossa ja erityisesti mihin suuntaan haluaisimme tulevaisuudessa mennä. Vaikka meillä Suomessa on korkeatasoinen lainsäädäntö, sitä kuitenkin rikotaan jatkuvasti. Tässä on selkeä etiikan ja moraalien välinen ristiriita. Jos perusarvomme olisivat kunnossa, ei maassamme tarvittaisi vankiloita tai muitakaan rangaistuslaitoksia.

Myös meidän upseerien on vallankäytön erityisryhmänä hyvä pohtia, miten voimme suoriutua mahdollisimman hyvin yhteiskunnan meille antamasta suuresta vastuusta. Meidän on myös osattava kasvattaa tämän päivän nuoret kadetit sellaisiksi eettisesti vahvoiksi kansalaisiksi, jotka Kadettikoulun käytyään osaavat ja haluavat koko elämänsä ajan kasvaa ja kasvattaa itseään kurinalaisesti ja vastuullisesti oikeiden upseerin arvojen suuntaan.

Turvallisuuspolitiikan seminaari 23.11.2007

Kadettikunta ja Reserviupseeriliitto järjestävät jo perinteeksi tulleen turvallisuuspolitiikan seminaarin Maanpuolustuskorkeakoululla Santahaminassa 23.11.2007. Yhteistyökumppaneina meillä ovat jälleen Maanpuolustuskorkeakoulu ja Historian ja Yhteiskuntaopin Opettajien Liitto (HYOL). Tarkempi seminaarikutsu on toisaalla lehdessä ja mukaan mahtuu 250 ensiksi ilmoittautunutta.

Uusi upseerimatrikkeli

Kadettikunnan ja Upseeriliiton hallitukset ovat tehneet päätökset käynnistää ensi vuonna uuden upseerimatrikkelin tuottaminen. Sopimus asiasta allekirjoitetaan lähiaikoina ja varsinainen työ alkaa ensi keväänä. Molemmat yhdistykset ovat asettaneet matrikkelitoimikuntaan kolme jäsentä. Loppusyksyn aikana tulemme etsimään ja palkkaamaan matrikkelille päätoimittajan sekä kartoittamaan kirjapainokenttää talo-

udellisesti järkevän yhteistyökumppanin löytämiseksi. Tietojen keruu alkaa ensi vuoden syksyllä ja uusi matrikkeli saataneen valmiiksi vuonna 2010 tai viimeistään vuonna 2011.

Kaaderitanssiaiset 26.10.2007

Vuosi sitten herätettiin henkiin vanha kaaderitanssiaisperinne. Kokemus oli rohkaiseva ja siksi myös tulevan syyskokouksen aattoiltana kokoonnumme sankoin joukoin Kadettikoulun perinteikkääseen juhlasalirakennukseen muistelemaan kadettiaikaamme ja tapaamaan tuttuja kadettiveljiä. Ja tanssiaisista voi sitten suoraan jatkaa Kruunuhaan maneesiin Kadettikunnan syyskokoukseen 27.10.2007 kuuntelemaan klo 10 alkavia ajankohtaisesityksiä sekä klo 12 alkaen syyskokoukseen päättämään yhteisistä asioistamme.

Nähdään viimeistään syyskokouksessa!

Pekka Rapila
pekka.rapila@kadettikunta.fi

Kadettikunta r.y:n syyskokous Helsingissä 27.10.2007

Kadettikunta ry:n syyskokous järjestetään Maanpuolustuskorkeakoulun Maanpuolustuskurssien tiloissa Maneesikatu 6 (Kruununhaan maneesi) lauantaina 27.10.2007 klo 12.00 alkaen.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 10 §:ssä mainitut asiat sekä jäsenten Kadettikunnan hallitukselle sääntöjen mukaisesti kirjallisesti lähettämät kokousaloitteet. Äänioikeutettuja kokouksessa ovat kaikki Kadettikunnan jäsenet. Äänestäminen nimetyille jäsenelle annetulla valtakirjalla on sallittu.

Syyskokouspäivän ohjelma

Ajankohtaisia esitelmiä:

10.00 - 10.45 Valtiosihteeri Risto Volanen: ” Haasteet maanpuolustukselle”

10.45 - 11.30 Eversti Seppo Toivonen: Maavoimat 2008 -

11.30 - 12.00 Kahvitarjoilu

12.00 - Sääntömääräinen syyskokous

Kokouksen jälkeen kadettipiirien puheenjohtajille ja sihteereille tai heidän edustajilleen järjestetään koulutustilaisuus, joka päättyy klo 17 mennessä.

Ilmoittautumiset osanotosta eri tilaisuuksiin pyydetään tekemään viimeistään 12.10.2007 Marjukka Lehtiselle, puh. 09-490759, fax. 09-446262 tai sähköpostitse osoitteella marjukka.lehtinen@kadettikunta.fi.

Tervetuloa joukolla kuulemaan ajankohtaista tietoutta ja päättämään Kadettikunnan asioista!

Kadettikunnan hallitus

9. Kaaderigolf 9. - 10.8. helteisessä Tuusulassa

Golfkaaderien tapaamisessa kovat tulokset eivät olleet ihan kaikkein tärkein juttu.

Helteinen kesäsää suosi 9.kaaderigolf-tapahtumaa Tuusulan perinteikkäissä maisemissa. Tapahtumaan osallistui tänä vuonna 44 kilpailijaa.

Kadettikunnan tehtäviin kuuluu maanpuolustusaatteellisen työn lisäksi kadettiveljeyden ja upseerien yhteenkuuluvuuden tukeminen. Edellä mainittua toimintaa voidaan tukea järjestämällä erilaisia tapahtumia. Kaaderigolf täyttää Kadettikunnan yhden tärkeimmistä tehtävistä hyvin - kadettiupseerien yhteenkuuluvuuden lujittamisen. Samalla kertaa esimerkiksi eri puolella Suomea asuvan 50:tä eri kurssia olevan kadettipolven saattaminen yhteen muun muotoisissa tapahtumissa vaatii monenlaisia järjestelyjä. Kaaderigolf kokosi tällä kertaa yhteen osallistujia kadettikursseilta 26 - 76, siis ikähaitari oli pelaajien

välillä 50 vuotta. Painopiste osallistujissa oli iäkkäämmällä puolella. Nuorten upseerien osallistumisaktiivisuus oli melko laimeaa. Kuitenkin suuntaus Suomen golfissa on, että nuorison osuus on ollut viimeaikoina suuressa kasvussa. Tämä osoittaa sitä, että golf on kaikkien ikäpolvien peli. Se on mitä erinomaisin yhdessäolon muoto koko perheelle.

Suomen Golf-liitto on perustettu vuonna 1957 ja sillä on 134 jäsenseuraa, joilla on mahdollisuus myöntää green-card. Pelikenttiä Suomessa on 115 ja pelaajia on noin 117 000. Edellä mainitut luvut osoittavat, että pelikenttä löytyy jokaiselle kadettiupseerille asuinpaikan lähetyviltä, jos tämä erinomainen urheilumuoto kiinnostaa.

Peliin kuuluvat oma etikettinsä ja sääntönsä. Yksinkertaisesti se tarkoittaa hyvää käyttäytymistä ja ennen kaikkea muiden huomioon ottamista. Meidät kaikki kadettiupseerit on koulutettu

siihen, että etenemisessä on aina selkeä tehtävä ja tavoite. Tehtävää määritettäessä on tietenkin annettu sivurajat ja määritetty tiedossa olevat kapeikot ja esteet. Siksi on helppo aloittaa pelaaminen ja kilpailla yhä uudestaan ja uudestaan itseään vastaan. Minulle ensikertalaisena (edellisenä iltana greencardin saanut) suurin anti oli pelata jo useamman vuoden kokemuksen omaavien pelaajien kanssa. 18 reiän pelaaminen, noin 10 kilometrin reipas kävely ja noin neljän tunnin aika oli sopiva liikunta-annos eri lihasryhmille 26 asteen helteessä. Parasta siinä kaikessa oli kuitenkin erilaisten mielipiteiden vaihto ja aito kumppanuus pelikavereiden kanssa. Peli on erinomainen seurustelun ja yhdessäolon muoto.

Suurin anti Kaaderigolf-tapahtumassa oli ensikertalaiselle lämpöisyyden tunne, kun tulit golf-klubille, missä et ollut koskaan aiemmin käynyt. Tunsit olevasi tervetullut. Kaikki olivat tuttuja palvelusvuosilta, erilaista yhteyksistä, useista eri tapahtumista ja jos ei muuten niin sitten upseeritoverien värittämistä kertomuksista. Mutta yhtä kaikki, jos olet kadetti tai nuori upseeri, et voi tuntea vanhempaa kaaderipolvea kovin hyvin, mutta olen aivan varma, että kaaderigolf-joukossa viihdyt.

Perinteisesti golf-tapahtumaan kuuluu yhteinen illanvietto. Useille kadettiveljille Taistelukoulu, jonka upseerikerholla illanvietto pidettiin, on tuttu erimuotoisista kursseista. Taistelukoulu perustettiin 80 vuotta sitten, ja se seisoo edelleen vakaasti Tuusulan rantatien varressa. Illanviettoa kerholla jatkettiin huumorin ja sanailun merkeissä sekä kutsukilpailuun osallistujien palkitsemisella. Kesän huumaa lämpö toi ikkunoiden ja ovien aukiolosta huolimatta miellyttävään iltaan savusaunan aromin tuoksun, joka kirposi itse kunkin iholta.

Tullaan nauttimaan yhdessäolosta ensi vuonna 10-vuotisjuhlaturmukseen tätäkin vuotta laajemman osallistujakaaderi-ikähaitarin kanssa.

Kaaderigolfin tulokset Kadettikunnan www-sivuilla.

Ensio Mäkipelto
Eversti
Kadettikunnan vpj

Turvallisuuspolitiikan juhlaseminaari

23.11.2007

Kadettikunta ja Suomen Reserviupseeriliitto järjestävät turvallisuuspolitiikan juhlaseminaarin Maanpuolustuskorkeakoulun auditoriotalon isossa luentosalissa Santahaminassa 23.11.2007 klo 10.00 - 15.00. Seminaarin aihe on

”Turvallisuusympäristön muutokset - 100-vuotias, itsenäinen Suomi”

Seminaari on korkean tason asiantuntijaseminaari, jossa nyt itsenäisyytemme 90. juhlavuotena käsitellään alustusten ja keskustelun kautta Suomen turvallisuusasemaa ja -ratkaisuja arvioitavissa olevan seuraavan vuosikymmenen aikana. Seminaarin puheenjohtajana toimii eversti Heikki Hult.

Seminaarin järjestäjinä toimivat:

- Kadettikunta ry
- Suomen Reserviupseeriliitto ry yhteistoiminnassa
- Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto ry
- Maanpuolustuskorkeakoulu.

Auditoriotalon aulassa on kahvitarjoilu klo 09.00 alkaen. Maanpuolustuskorkeakoulussa on mahdollisuus nauttia maksullinen lounas, johon osallistumishalukkuudesta on ilmoitettava seminaariin ilmoittautumisen yhteydessä.

Seminaari on avoin järjestäjäyhdistysten jäsenille. Kulkuluvan saaminen sotilasalueelle edellyttää ennakoilmoittautumista, joka tulee tehdä 15.11. mennessä Kadettikunnan toimistoon (Kadettikunnan jäsenet) Marjukka Lehtiselle puh. 09-490759, marjukka.lehtinen@kadettikunta.fi , Reserviupseeriliiton toimistoon (RUL:n jäsenet) tai Historian ja Yhteiskuntaopin Opettajien liiton toimistoon (HYOL:n jäsenet).

Santahaminaan voi saapua omalla autolla tai metrolla Herttoniemeeseen ja edelleen bussilla 86 Santahaminaan. Sotilaspoliisivartio varmistaa Hevossalmen sillalla tulijat ilmoittautumisten perusteella ja opastaa Maanpuolustuskorkeakoululle.

Tervetuloa!

Kadettikunta ry

Suomen Reserviupseeriliitto ry

Kaaderitanssiaiset perjantaina 26.10.2007

Kuten Kylkiraudan edellisessä numerossa ilmoitettiin, Kadettikunta ry. järjestää juhlalliset **Kaaderitanssiaiset** Maanpuolustuskorkeakoulun perinteisissä tiloissa perjantaina 26.10.2007. Tilaisuus on avoin kaikille Kadettikunnan jäsenille puolisoineen. Tavoitteena on luoda vuosittainen kadettiupseerien yhteinen tapahtuma, jossa voidaan viettää mukava yhdessäolon hetki hyvässä seurassa maittavan illallisen sekä tanssin kera.

Kiitoksia jäsenille osoittamastanne suuresta mielenkiinnosta kaaderitanssiaisia kohtaan. Kutsussa mainittuun määräaikaan mennessä on jo tullut runsaasti ilmoittautumisia, mutta vielä on mahdollista ottaa lisääkin. Kaikki tähän asti alustavasti ilmoittautuneet ovat tietenkin jo listoilla, mutta uusia ilmoittautumisia otetaan yhä vastaan ilmoittautumisjärjestyksessä niin kauan kuin tilaa MPKK:n Ruokasalissa löytyy.

Tilaisuuden ohjelma on seuraava:

Klo

18.30 mennessä	Vieraiden tulo Santahaminaan Maanpuolustuskorkeakoulun Juhlasalirakennukseen
19.00	Illallinen alkaa
	Illallisen aikana ohjelmaa
noin 21.30	Tanssit alkavat
24.00	Tanssit päättyvät

Ilmoittautumiset tulee tehdä Marjukka Lehtiselle, puh 09-490 759, fax 09-446 262, tai marjukka.lehtinen@kadettikunta.fi.

Illalliskortin hinta on 30 euroa/henkilö ja se tulee maksaa 19.10.2007 mennessä tilille 101430-206744. Maksun saaja on Kadettikunta ry. Viestiin tulee merkitä juhlaan osallistujien nimet (myös puoliso) sekä kadettikurssin numero.

Asu: Pieni juhlapuku, kunniamerkinauhat.
Kaularistin ja/tai rintatähden käyttö on mahdollista

Lisätietoja tilaisuudesta antaa tarvittaessa eversti Jari Kallio (puh 09 181 45100, gsm 040 755 1308, jari.kallio@mil.fi).

Tervetuloa!

Mannerheim - muistomitali

Champion of Liberty ry on Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlan ja Suomen marsalkka C.G.E. Mannerheimin syntymän 140-vuotisjuhlan kunniaksi julkaissut Mannerheim - muistomitalin.

Mitali on luovutettu tasavallan presidentille, pääministerille ja puolustusministerille. Kuvassa ovat mitalia tasavallan presidentille luovuttamassa kenraaliluutnantti Ermei Kanninen, kenraaliluutnantti Heikki Tilander ja professori Heikki A Reenpää.

Hopeisen, sinivalkoisessa nauhassa kannettavan mitalin on suunnitellut professori Erik Bruun ja sen on valmistanut Rahapaja Insignia Oy.

Mitali on muistomitali, ei kunniamerkki. Sitä suositellaan pidettäväksi kotona arvokkaalla paikalla tai kannettavaksi kansallisissa juhlatilaisuuksissa yksin tai vastaavien merkkien kanssa. Mitali on kansalaisten rinnassa kiittolisuuden osoituksena itsenäisyytemme rakentajille ja puolustajille. Haltijalleen mitali on tunnustus ja kiitos siitä,

että hän tai mitalin luovuttanut henkilö tai yhteisö on tukenut Suomen marsalkka C.G.E. Mannerheimin elämäntyölle läheisiä järjestöjä sekä kaikille suomalaisille tärkeää, valmisteilla olevaa Mannerheim-suurelokuvaa.

Champion of Liberty-yhdistys vaalii Suomen marsalkan muistoa ja tekee hänen elämäntyötään tunnetuksi. Mannerheim-suurelokuvahanke on käynnistynyt yhdistyksen aloitteesta ja yhdistys tukee sen valmistamista. Ensimmäisenä puheenjohtajana toimi kenraaliluutnantti Ermei Kanninen. Nykyisin puheenjohtajana on kenraaliluutnantti Heikki Tilander.

Maamme upseeristolla on nyt tilaisuus osallistua, näkyä ja vaikuttaa suomalaisessa yhteiskunnassa itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuotena ja tukea samalla Mannerheim-elokuvan valmistamista. Mitali on suositeltava huomionosoitus itsenäisyyspäivänä käytettäväksi. Muulloinkin se on sopiva lahja annettavaksi perheenjäsenille, ystäville ja tuttaville.

Yksittäisen mitalin hinta on 40 euroa. Näitä muistomitaleita on saatavissa R-kioskeista kautta maan.

Olli Ollila
Everstiluutnantti

Kadettikurssi 26 lounaalla

Perinteiseksi lounaspaikaksi kaa-
vailtiin aluksi vanhaa tuttua
Suomalaista Klubia. Mutta ke-
vättälvella saatiin sponsoreiden tarjous
lounaasta Helsingin Golfklubin tiloissa
Talin kartanossa olevassa Talin ravin-
tolassa. Asiaa joutui toimikunta har-
kitsemaan uudelleen. Paikka hieman
arvelutti, koska se ei sijaitse aivan
yleisten kulkuneuvojen lähietäisyydel-
lä. Mutta tarjous oli niin hyvä, ettei
siiitä voitu mitenkään kieltäytyä. Ja
niin lähetettiin toukokuun loppupuol-
lella info-kirje 62 kadetille ja 28 rou-
valle lounaasta 22.8 kello 13.00 Talin
Ravintolassa. Hyvin meni tieto perille,
sillä vain yhden kadetin kirje palautui
merkinnällä ”Tuntematon”. Lounaalle
ilmoitautui 16 kadettia, useimmat avec
ja 8 rouvaa, kaikkiaan 34. Siis kulku-
vaikeuksia ei pelätty.

Toivottiin kaunistä kesäistä säätä,
koska alkudrinkki oli tarkoitus nauttia
ulkotiloissa ikivanhaa tammea ihastel-
len. Mutta toisin kävi. Aamupäivällä
pääkaupunkiseutua terrorisoi voima-
kas ukkosmyrsky. Se oli kyllä ohi lou-

naan alkaessa. Mutta eihän ulos voitu
mennä, kun kaikki kalusteet olivat liko-
märkiä. Niinpä käytiin ravintolasaliin
pöytiin, joissa istuttiin etukäteen laadi-
tun istumajärjestyksen mukaan jouk-
kueittain. Risto Maunula tilaisuuden
järjestäjänä ja sponsoreiden edustajana
toivotti meidät tervetulleiksi kuohuviini-
nimaljan kera. Hän kertoi sponsoreiden
olevan Ladys Line, Nokia, Länsi-auto
Oy, Altia ja Hennessy. Nämä siis kus-
tansivat kaiken, alkupalojen Marskin
ryypyn, lämpimän ruoan juomineen
ja kahvin konjakkeineen. Kiitokseksi
Ermei Kanninen luovutti kurssin lahja-
na Ristolle Suomen marsalkka C. G. E.
Mannerheimin 140-vuotismuistomita-
lin.

Alkupalat ja lämmin ruoka tarjoil-
tiin pöytiin, josta kiitos ravintoloitsija
Jani Kinaselle. Ruoka maistui taivaal-
liselta. Vilkas keskustelu pöydissä oli
merkinä hyvästä tunnelmasta ja viih-
tymisestä. Kahville siirryttiin yläkerran
kodikkaisiin tiloihin. Siellä klubin toi-
minnanjohtaja, kadettiveljemme evers-
tuluutnantti evp Ilkka Ulander kurssilta

68 kertoi elävästi vuonna 1932 perus-
tetun Golfklubin vaiheita näihin päiviin
saakka. Lisäksi hän jakoi 48- sivuisen
klubin historiikin. Klubissa on jäseniä
nyt noin 1400. Jäsenyyttä saa odottaa
nykyisin kohtuullisen kauan.

Kurssin sihteerinä kerroin edelli-
sen lounaan jälkeen rivistä poistuneen
14 kurssiveljeämme. Heidän muisto-
aan kunnioitettiin hetken hiljaisuudel-
la. Ermein johdolla keskusteltiin ensi
vuonna 65-vuotiaan kurssin mahdol-
lisista tapahtumista. Pidettiin selviö-
nä, että jollain tavalla noteerataan tämä
tuleva vuosi. Asia jätettiin kurssitoimi-
kunnan hoitoon. Lisäksi Ermei kertoi
Mannerheim-elokuvan vaiheista ja mi-
talista, jonka tuotto käytetään elokuvan
tukemiseen. Näitä mitaleita ilahdut-
tavan moni lunasti itselleen. Lou-
nastilaisuus oli kaikin puolin erittäin
onnistunut. Siitä kiitos osallistuneille
ja lämmin kiitos luonnollisesti kaikille
sponsoreille.

Olli Vuorio

Kadettikurssi 39 ja 26.merikadettikurssi kokoontuivat Tikkakoskella

Viisi vuotta kadettikavereiden tapaamisesta on pitkä aika, silloin kun ikävuosia on kertynyt 75 vuoden kahtapuolen. Niinpä edellisessä kokouksessamme, jolloin valmistumisestamme vakinaisen väen upseereiksi oli kulunut 50 vuotta, päätimmekin kokoontua kahden vuoden välein. Paikaksi valittiin Jyväskylän seutu ja ajaksi 8-9. kesäkuuta 2007. Ilmasotakoulu Tikkakoskella tarjosi mainion paikan tutustua tämän päivän kaaderikoulutukseen ilmavoimissa. Paljon on muuttunut ja modernisoitunut tekniikan kehityksen myötä. Monen mielessä varmaan liikkui ajatus, ollaanko menty liian kauas akateemiseen suuntaan eli onko raaka kenttätyö jäänyt liian vähälle. Ilmavoimat kuten koko armeija seuraa tietysti yleistä yhteiskunnallista kehitystä. Monessa suhteessa näyttää koulutus kuitenkin menneen hyvään ja nimenomaan kansainväliseen suuntaan. Natoon liittyminen ei tuottaisi

suuria ongelmia. Onnea Ilmasotakoululle!

Laukaan Peurunka, kuntoutuskeskus Jyväskylän kupeessa, on antanut jo vuosikymmeniä kuntoutuspalvelua sotiemme veteraaneille. Osalle veljistämme olisi jo tarvetta saada vastaavia palveluja, mutta ainakin vielä maksoimme itse iloisen illanvieton ja hotellihuoneemme. Kyllä me olemme sen verran maatamme palvelleet sotisovassa, että meidät voisi hyvin ottaa huomioon kuntoutuksessa sotaveteraanien poistuessa vähitellen.

Kurssimme ”perinteiden isä” Matti Aaltonen teki ehdotuksen, että kirjoitaisimme itse kukin lyhyen tarinan omasta elämästään sitten Kadettikoulun. Ehdotus jäi hautumaan, sillä eihän tällaista kovaa päätöstä voi siltä istumalta tehdä, vaan pitää miettiä.

Kokoontumisemme päättyi Viherlandiassa, joka on todellinen vetonaula Jyväskylässä. Yrityksen toimitusjoh-

taja ja jokapaikanhöylä Juhani Tahvonen kertoi yrityksensä kovista vaiheista kuten myös nykyisestä menestyksestä. Erityistä mielenkiintoa herätti Tahvosen demonstraatio omenapuiden ympäröimisestä. Ensi keväänä on yritettävä. Ainakin pitää istuttaa uusi omenapuu - vanhaan kiinalaiseen tapaan. Kahden vuoden kuluttua tavataan.

Rauno Meriö

Viidenkymppin kurssin valmistumisesta 50 vuotta 41.kadetti-, 41.lentokadetti- ja 27.merikadettikurssi juhlatunnelmissa

Siitä on nyt 50 vuotta. Tuolloin 4.6.1957 tasavallan presidentti nimitti meidät 83 kadettia upseerin virkoihin ja saimme valtakirjamme. Olemme lenkki siinä ketjussa, joka valitsi upseerinuran sodanjälkeisessä epävarmassa tilanteessa ollaksemme valmiit, jos sittenkin vielä tarvitaan...

Nyt meitä on jäljellä 54. Joukkomme on harventunut 35 %:lla. Lentäjäluutnantti Sakari Hangasjärvi kohtasi matkansa pään lento-onnettomuudessa Luvialla jo vuonna 1959. Hän oli vasta 24-vuotias Norssin kasvatti ja lentokadettikurssinsa priimus. Tuoni on sen jälkeen vierailut keskuudessamme edellä mainituin seurauksin.

Me jäljellä olevat kaaderit kumppaneinemme kokoonnuimme 52-päisenä joukkona toukokuisena lauantaina Kadettikoululle kunnioittamaan kaatuneiden kadettiupseereiden muistoa, tekemään kunniaa omien matkansa pään saavuttaneiden kadettiveljiemme muistolle ja kuulemaan Kadettikoulun johtajan kertomana, kuinka kadettiupseereita tänä päivänä koulutetaan.

Santahaminan Upseerikerholla nautitun maukkaan lohikeiton jälkeen siirryimme Haikon Kartanoon jatkaaksemme juhlaamme arvokkaasti kartanon

historiallisessa miljöössä. Ilta alkoi Keltaisessa salissa alkumaljan merkeissä. Hotellin varatoimitusjohtaja esitteli kartanoa ja sen historiaa virittäen tummasuiset juhlavieraat sopivasti tilanteen edellyttämään tunnelmaan.

Kaaderiveli, kommodori Seppo Hirvonen kohotti maljan ja juhla alkoi. Illallinen oli katettu viereiseen Romanov-saliin, jossa ryhmyimme ennalta laadittuun puolustushaara- ja aselajiperusteiseen ryhmytykseen. Keittiö oli pannut parastaan ja tarjoilu pelasi. Tunsimme vilpittömästi, että meidän haluttiin viihtyvän.

Päästyämme siihen vaiheeseen, jossa pidetään puheita, kuulimme Seppo Hirvosen puheessa muun muassa hänen valmistumisjuhlassamme 50 vuotta sitten esittämänsä nuoren upseerin näkemyksen sen hetkisistä tunnelmista. Vain muutamat yksityiskohdat paljastivat, ettei puhuja puhunutkaan yksinomaan tästä päivästä.

Rajavartiolaitoksen päällikkönä toimineen kurssimme vanhimman, kenraaliluutnantti Matti Aution puhe nostatti isänmaallista henkeä ja hiljensi meidät ajattelemaan meidän, seniori-ihmisten vastuuta historian totuuksien siirtämisessä nuoremmille sukupolville.

Puheiden jälkeen luettiin poissaolevien kaaderiveljien ilahduttavan runsaslukuiset tervehdykset. Sen jälkeen kevensin tunnelmaa esittämällä tunteuttomaksi jääneen kirjoittajan mietelmiä vanhenemisesta ja sen mukanaan tuomista koomisistakin vaikutuksista. Kuulijoiden reaktioista päätellen esitys oli täydellinen succee, vaikka siinä kerrotut asiat olivat kuin esimerkkejä omasta elämästämme.

Kurssikokous kuului seuraavan aamun ohjelmaan. Kokoonnutumisia päätettiin jatkaa, nyt kolmen vuoden välein. Välivuosina kokoonnutaan lounaalle aina huhtikuun viimeisellä viikolla.

Kokous lähetti joukon kiitostervehdyksiä niille, jotka eivät päässeet mukaan.

Kaikki hyvä päättyy aikanaan - niin nytkin. Hyvästelyt ja tapaamistoivotukset seurasivat toistaan ja niin suuntausimme matkamme kukin suuntaansa vakaasti päättäneinä, että seuraavalla kerralla olemme taas mukana, sillä viidenkymppin kurssi on edelleen voimissaan.

Matti Kinnari

41.Kadettikurssin perinteiden isän vanhempi adjutantti

Daamimme onnistuivat kaappaamaan Kadettikoulun johtajan, eversti Jari Kallion kuvaan kavaljeerikseen.

66. Kadettikurssi juhlisti ensimmäistä neljännesvuosisataansa

Elokuun viimeisenä viikonloppuna vuonna 2007 tuli kuluneeksi neljännesvuosisata siitä, kun presidentti Koivisto ylensi ensimmäisen (ja mielestämme parhaimman) kadettikurssinsa vuonna 1982. Vuonna 1979, siis vielä Kekkonen aikaan, 66. kadettikurssin aloitti 100 nuorta miestä. Heistä 90 valmistui kolme vuotta myöhemmin.

Puolustusvoimissa nykyisin vallitsevan hengen mukaisesti myös kurssitapaaminen oli ulkoistettu PVJJK:lle (Puolustusvoimien Johtamisjärjestelmakeskukselle), tai tarkemmin sanottuna sen johtajalle, kurssiveli Harri Virtaselle joka muiden hämeenlinnalaisten kurssiveljien Hannu Virran ja Jorma Halmeen kanssa olivat järjestäneet tapaamiselle erinomaiset puitteet Katisten Kartanolla. Tapaaminen alkoi teollisuusvierailuilla. Kaaderit tutustuivat Patrian tuotantoon, daamien tutustuessa Iittalan lasimuseoon. Illalla jatkettiin kurssijuhlan, päivällisen ja jat-

kojen merkeissä kaikkiaan 68 hengen voimin. Ohjelmasta vastasivat sekä ulkopuoliset että kurssin omat hauskuuttajat aina pikkutunneille saakka.

Yleisesti kurssiveljet saattoivat todeta ajan kohdelleen heitä melko lempeästi, niin henkisesti kuin ruumiillisestikin. Jutut eivät olleet paljoakaan muuttuneet sitten kadettiaikojen - kenties hiukan siistiytyneet - eivätkä vuodet olleet merkittävästi merkinneet kurssiveljiä tai daameja, muutamaa harmaantunutta ohimoa tai tukasta ohentunutta päälakea lukuun ottamatta. Kurssiveljiä katsoessa saattoi saada vahvistuksen tilastolle, jonka mukaan ikäluokka 45-49-vuotiaat ovat suhteellisesti katsoen puolustusvoimien hyväkuntoisimmat - siis HKI-indeksiin katsoen.

Kadettiväpeli Timo Kivisen johtamassa kurssikokouksessa päätettiin pitää seuraava kurssikokous Santa-aminassa elo-syyskuun vaihteessa vuonna 2012. Valmistelutoimikuntaan

valittiin kadettiväpelin lisäksi kurssiveljet Tapio Maijala, Juha Saastamoinen ja Anders Gardberg. Koska on oletettavaa, että moni kurssiveli on siirtynyt reserviin vuoteen 2012 mennessä, päätettiin velvoittaa Kari Halonen ylläpitämään kurssiveljien sähköpostiosoite-tietokantaa. Kaikkia kurssiveljiä kehoitetaan täten ilmoittamaan sp-osoitteensa osoitteeseen kari.halonen@mil.fi.

Kadetti 6605

71.Kadettikurssi ja 54.merikadettikurssi 20 vuotta

71. Kadettikurssi, Ilmavoimien kadettikurssi 71 ja 54.merikadettikurssi valmistuivat Kadettikoulusta 28.8.1987. Kurssilta valmistui 117 upseeria. Kaksi on poistunut joukosta, kaksi on eläkkeellä ja 20 on siirtynyt siviilielämän palvelukseen.

Kurssin 20-vuotista taivalta juhlittiin Helsingissä lauantaina 25.8.2007. Mukana oli 95 kaaderia eli kunnioitettava yli 80%:n vahvuus. Yhdessä puolisoitten ja kutsuvieraiden kanssa vahvuudeksi tuli 188 henkeä.

Juhlapäivä aloitettiin juhlavasti presidentinlinnassa, jossa kurssiveli ja tasavallan presidentin 1.adjutantti Risto Kolstela esitteli työmaataan. Linnareissun jälkeen eriydyttiin kahteen eri toimintasuuntaan. Rouvilla oli ohjelmassa Mannerheim-museo ja lounas Kai-vohuoneella. Herrat matkasivat Santahaminaan perehtymään opinahjon tämänhetkiseen koulutukseen. Sen jälkeen saunottiin perinteisin menoin.

Iltajuhlaa kokoonnuttiin viettämään Maanpuolustuskorkeakoulun juhlasaliin. Sankariaulassa kadettiväapelit Lasse Kivinen ja Kim Jäämeri sekä kadettipursimies Rami Peltonen lasivat seppeleet sankarivainajille sekä pois nukkuneille kurssiveljille. Alkumaljan yhteydessä Lasse Kivinen toivotti kaikki tervetulleiksi ja muisteli kadettiaikaamme. Loisteliaan illallisen lomassa kuultiin Kimmo Rajalan perinteinen runo. Se oli sama, jonka hän piti sarkatanssiaissamme. Kadettiaikainen koulun johtajamme Sami Sihvo ja kurssinjohtajamme Hannu Aikio pitivät taidokkaat puheet. Kim Jäämeri tunnelmoi daameille rohkeasti, ja vertasi naisia kehittyvään ja kypsyvään viiniin. Kurssista koottu kuoro nostatti tunnelmaa Matti Orlamon taitavassa ohjauksessa.

Ilta jatkui tanssin ja mukavan yhdessäolon merkeissä pikkutunneille saakka kadettien järjestämien virvokkeiden voimin.

Kurssijuhla oli menestys. Seuraava tapaaminen sovittiin pidettäväksi 25. vuoden merkkipaalun kohdalla.

Kiitokset onnistuneesta juhlasta kuuluvat kadettiväpelin johtamalle järjestelytoimikunnalle ja kaikille osallistuneille kurssiveljille ja sisarille. Erityiskiitos osoitetaan Maanpuolustuskorkeakoululle tilojen käytöstä sekä hyvästä tuesta!

Kadetti 95 | me

Lahden Kadettiipiirin ikikaaderit ja Lahden Sotilaspiirin ikireserviläiset yhteisellä retkellä Vekaranjärvellä

Lahden Ikikaaderit kokoontuivat keskiviikkona 21.3.2007 klo 12.00 lounaskokoukseensa Upseerikerholle. Siellä päätettiin tehdä kesäretki Karjalan Prikaatiin Vekaranjärvelle. Asiasta oli jo alustavasti sovittu prikaatin komentajan, prikaatinkenraali Jukka Pennasen kanssa. Retkelle kutsuttiin myös Lahden Sotilaspiirin Perinneyhdistyksen jäsenet. Ikikaaderit kokoontuivat vielä toukokuussa tiistaina 15.5. klo 10.00. Tällöin tutustuttiin Sotilaslääkintäkeskukseen lääkintäeversti Ari Peitson kutsumana.

Kesäretki Karjalan Prikaatiin Vekaranjärvelle (avec) alkoi tiistaina 12.6.2007 klo 10.00 Hennalan kasarmialueen pääportilta Reissu-Ruotin bussilla. Kuljettajana oli entinen YK-alikersantti Jukka Järvinen. Linja-autokuntamme vahvuus oli näin 24. Ajoimme reitin tarkoituksella Vierumäen - Jaalan - Selänpään kautta. Matkalla muisteltiin LahSP:n joukkojen jatkosotaan lähtöä vuonna 1941 juuri Selänpään kautta.

Kasarmialueen portilla meitä odotti yhteysupseerimme majuri Petri Naroma. Karjalan Prikaatin komentaja prikaatinkenraali Jukka Pennanen saapui hetken kuluttua. Ikikaaderien puheenjohtaja, eversti Kari Siljander, sai kuulla lähettävän suoraan Operaatiokeskukseen. Saimme nähdä valotaululta nopeutettuna pari tuntia sitten tapahtumat maastossa ”Loirinkankaalla”. Simulaattoritekniikka ”valokaapeleineen” mahdollistaa jopa yksittäisen miehen suoritusten taltioimien harjoitusten aikana.

Maukkaan aterian jälkeen ”Papu-lassa” suuntasimme maastoon. Meitä varten oli erään esikunnan komento-paikan toiminta pysäytetty, kun harjoituksen ”toiminta” oli jo keskeytetty. Meille esiteltiin tilannekuva ”Kaakkois-Suomessa”, johon näkemämme tilanteet ”Mekh3” - harjoituksessa Pähkäjärven alueella olivat liittyneet. Tämän jälkeen kenraali Pennanen esitteli meille henkilökohtaisesti koulutus- ja huoltotiloja Panssarihallilla (KymJP) ja Ilmatorjuntahallilla (SalpItPsto) apunaan tehtäviinsä

erittäin innostuneet ja ammattitaitoiset insinöörikapteenit. Me vanhat kouluttajat saimme todeta, että ”joukko-osaston komentajan henki” näkyi kaikissa suorituksissa. Joukko-osaston koulutustavoitteet valmiiden sodanajan joukkojen tuottamisessa yhden ikäluokan aikana selvisivät Viipuri-salissa.

Olimme varanneet komentajalle kiitoslahjaksi jo harvinaiseksi käyneen Lahden Sotilaspiirin historiikin (1997) Päijät-Hämeen Vartijat ja yhteysupseerillemme kuvataulun Hennalan kasarmialueen portilta. Rakennus 22, Päävartio, oli LahSP:n käytössä 1952-1978. Rakennuksen kuva on myös antamamme kirjan kanssa.

Maukkaan linjastolla nautitun aterian

jälkeen aloitimme paluumatkan kesäauringossa sateisen aamun jälkeen. Yhdistyksemme tarjosivat nauttimamme ateriat.

Paluumatkan aikana käytettiin puheenvuoroja päivän tapahtumista ja myös tulevista yhteistoiminnan muodoista. Olimme aloittaneet matkamme jo perinteeksi muodostuneella tavalla ”Marskin ratsastajapatsaan” kautta ja niin myös päätimme matkamme. Uskon, että mukana ollut ryhmämme, niin Ikikaaderit ja Ikireserviläiset että puolisoimme, saivat kokea meille annetun parasta, mitä Karjalan Prikaatissa sinä päivänä oli näytettävää.

Kadetit 5426, 5468 ja 6186

Kadettikunta ry:n myyntiartikkelit

TUE TOIMINTAA – TILAA			
ADRESSIT		1.9.2006	
Toimitus myös suoraan vastaanottajalle. Hintoihin lisätään postikulut .			
4-lehtinen	7,00	KIRJEENSULKIJAMERKIT	
suruaddressi	7,00	tunnus	0,70 / kpl
sininen mokkaantinen	22,00	arkeittain	17,50 (25 kpl)
PIENOISADRESSIT	ml. kuoret	JOULUKORTIT	
tunnuksella	0,50	klassikko (sk, rk)	0,50
kolme kadettia	0,50	poro	0,60
KORTIT	ml. kuoret	kynttilä (sk, rk)	0,65
kiitoskortti (sk, rk)	0,30	lippu	0,65
kortti ilman tekstiä	0,50		
kutsukortti	0,30	MUUT	
pöytäkortti	0,20	kadettipatsas	600,00
MERKIT		standaari	25,00
jäsenmerkki	15,00	cd Suomi on hyvä maa	8,00
virkatutkintomerkki	25,00	cd, Eessä seisten, eellä mennen	10,00
KIRJAT			
Kunnia kestävän palkka, Kadettikunta 1921-1996	17,00 (kluutti) 25,00 (nahkaselk.)	Hehkuvien mielien, Kadettikuoron 150-vuotishistoriikki	12,00
Kadettiupseerimatrik- keli 1920-2000	54,00	Kaaderilauluja	30,00
Kadettiupseerimatrik- keli 1920-1985	31,00		
Lisäksi on myynnissä kurssikirjoja			
Tilaja:			
Osoite:			
Tilaukset postitse	Kadettikunta, Eino Leinon katu 12 E 64, 00250 Helsinki		
Puhelimitse	(09) 490 759	faxilla	(09) 446 262
S-postilla	marjukka.lehtinen@kadettikunta.fi		
Huom! Toistaiseksi ei ole mahdollista saada korutekstausta.			

Kadettikunta tiedottaa

Merkkipäiväluettelo 2008

Kylkiraudassa 4/2007 julkaistaan luettelo Kadettikunnan jäsenistä, jotka vuonna 2008 täyttävät 95, 90, 85, 80, 75, 70, 60 tai 50 vuotta.

Niitä, jotka eivät halua syntymäpäivätietoaan julkaistavan, pyydetään siitä ilmoittamaan Kadettikunnan toimistoon 9.11.2007 mennessä.

Puhelin (09) 490 759, 050 582 1464, fax (09) 446 262, s-posti marjukka.lehtinen@kadettikunta.fi tai postitse; Kadettikunta, Eino Leinon katu 12 E 64, 00250 Helsinki.

Tukimaksu 2007

Syyskokouksen päätöksen perusteella lähetetään lehden mukana tilillepanokortti vapaaehtoista tukimaksua varten. Varat käytetään kuten ennenkin Kadettikunnan vapaaehtoisen maanpuolustusaatteellisen työn hyväksi. Tavoitteena on tänäkin vuonna 2500 euroa. Tukimaksun voi maksaa myös ilman tilillepanokorttia Kadettikunnan tilille Sampo 800016-70917 ja viitenumero on 1012.

Matriikkelit Kadettiupseerit 1920-1985 ja 1920-2000

Molempia matriikkeleita on vielä jonkun verran saatavissa Kadettikunnan toimistosta. Uusi maksaa 54,00 ja vanha 31,00 euroa + postituskulut.

Joulukortit

Nyt on aika tilata joulukortit.

Lomalla

Toimistonhoitaja on lomalla 18.12.2007 - 2.1.2008.

RP GROUP

Alumnipäivä Maanpuolustuskorkeakoululla 26.10.2007

Tilaisuus on tarkoitettu Maanpuolustuskorkeakoulussa tai sitä edeltäneissä sotakouluissa tutkintonsa suorittaneille ja niissä opettaneille. Alumnipäivän teemana tänä syksynä on tutkimus.

Ohjelma

klo

9.30 Kahvi

10.00 Tilaisuuden avaus, MPKK:n rehtori, kenrm Pertti Salminen

10.15 MPKK:n tutkimustoiminnan haasteita

Tutkimusjohtaja, prof Hannu H. Kari

10.45 Maasota 2030, Evi Kari Halonen, Taktiikan laitos

11.15 Maineenhallinta, hallintojohtaja, komdri Aulis Minkkinen.

Tilaisuuden jälkeen on lounasmahdollisuus MPKK:n ruokalassa. Klo 13 alkaa sotahistorian väitöstilaisuus, jossa tarkastetaan prikaatikenraali Pentti Airion väitöskirja ”Kenraali Keinonen komentajaksi asetettu”. Alumnipäivään osallistuvat ovat tervetulleita väitöstilaisuuteen.

Alumnipäivään pyydetään ilmoittautumaan 22.10. mennessä koulutussuunnittelija Heli Kleemolalle sähköpostilla heli.kleemola@mil.fi tai puh. 09-181 46420.

Lisätietoja alumnitoiminnasta saa MPKK:n kotisivuilta www.mppk.fi.

Tervetuloa!

**Laatu
tehdään yhteistyöllä**

SUNILA OY
Saviteentie 1, 48900 RÖTKÄ
Puh. 05 229 8111, fax 05 229 8277
www.sunila.fi

Isänpäivän kahvikonsertti 11.11.2007

Kaaderilaulajat ja Kadettikuoro laulavat Isänpäivän kahvikonsertissa sunnuntaina 11. marraskuuta 2007 klo 15.00 Maanpuolustuskorkeakoulun juhlasalissa.

Johtaa Matti Orlamo.

Solisteina mezzosopraano Margareta Brandt, baritoni Henrik Lamberg ja Colin Hansen, piano.

Lippuja á 15 euroa on saatavissa kuorolaisilta ja Kadettikunnan toimistosta marjukka.lehtinen@kadettikunta.fi

Kaaderilaulajat ja Kadettikuoro

laulavat isänmaallisia lauluja
tiistaina 4. joulukuuta 2007 klo 19.00 Ritarihuoneella.

Lippuja á 10 euroa on saatavissa kuorolaisilta, ovelta ja Kadettikunnan toimistosta marjukka.lehtinen@kadettikunta.fi

Itsenäisyyspäivän iloinen ilta

Pääkaupunkiseudun upseerijärjestöjen yhteinen

Itsenäisyyspäivän iloinen ilta

Katajanokan Kasinolla Itsenäisyyspäivänä alkaen kello 17.30
Juhlapäivällinen, ohjelmaa ja tanssia elävän musiikin tahdissa.
Ilmoittautumiset ja pöytävaraukset Katajanokan Kasinolle
p. 6803 9346 viimeistään perjantaina 30.11.2007

Illalliskortti 55 euroa, sisältäen:

*tervetulomalja
alkuruoka
lämmin ruoka
jälkiruoka
2 kaatoa viiniä
kahviltee
eteispalvelu*

Kaikki maksut vasta ravintolassa.

Kerää mukava pöytäseurue tai tule vaikka yksin juhlimaan!

Järjestää Katajanokan Upseerikerho ry

Tumma-/juhlapuku
Suuret kunniamerkit

Yleisesikuntaeversti Martti Sinerma in memoriam (1933 - 2007)

Suomen suven elokuisena aamuna 17.8.2007 saapui suruviesti, yleisesikuntaeversti ja Kylkiraudan hyvin pitkäaikainen päätoimittaja Martti Erkki Sakari Sinerma oli yön tunteina siirtynyt ajasta iäisyteen. Sanoma oli yllättävä, vain pari viikkoa aiemmin olimme viettäneet Martin ja Leenan kanssa kadettiveljemme Pekka Havun ja vaimonsa Lenen kesämökillä Sipoossa perinteistä kesähetkeä. Suunnittelimme jopa kadettikurssimme historiikille jatko-osaa, joskin epäillen mahdollisuuksiamme.

Martti Sinerma, Viipurin poikia, ilmoittautui meidän muiden tavoin kesäkuussa 1953 Santahaminan Kadettikouluun 39.kadettikurssille. Koska jaotus ensimmäisellä vuosikurssilla tapahtui pituuden mukaan, hänet sijoitettiin 1.A-joukkueeseen. Toisella vuosikurssilla siirryttiin aselajijakoon ja niin meitä tykkimiehiä oli koossa kolmetoista eli ”Pirun tusina”. Koulun jälkeen Martti Sinerma aloitti upseeriuransa vuonna 1955 hänelle jo tutussa Kenttätykistörykmentti 3:ssa, sittemmin nimettynä Karjalan Tykistörykmentiksi, Lappeenrannassa.

Upseerin taival jatkui kurssien merkeissä, yliupseerikurssia seurasi kapteenikurssi, jonka jälkeen Sotakorkeakoulu ja Maanpuolustuskurssi sekä Ylemmän Päälylystön kurssi. Vastaavasti palvelupaikat muuttuivat. Suojelukoulun opetusupseerin tehtävistä matkattiin Oulun Sotilaspiiriin esikuntaan, minkä jälkeen vuorossa olivat Kaakkois-Suomen Sotilasläänin tykistötoimiston päällikön tehtävät ja sitten Pääesikunnassa tiedotusalan vaativat työt. Jääkäripatteriston komentajan virasta siirryttiin Sisäasiainministeriöön yhteysupseeriksi. Noina aikoina upseerien siirrot, usein taajaankin, olivat yleisiä.

Martti Sinerma oli poikkeuksellinen kirjallinen lahjakkuus. Jo koululaisena ja sittemmin kadettina hän kirjoitti lehtiin pakinoita ja artikkeleita, tyyli oli mukaansa tempaavaa. Lehdet, joihin hän kirjoitteli usein eri nimimerkeillä, olivat määrältään runsaat kolmekymmentä. Aiheet vaihtelivat ajankohtaisista tapahtumista humoristisiin tulkintoihin. Sotahistorian tutkimus tuli kuvioihin jo

Lappeenrannan vuosina ja kiinnostus tähän alaan ja siihen liittyvä kirjallinen tuotanto jatkui koko elämän ajan. Hän oli muuan muassa mukana laadittaessa mittavaa kolmeosaista Suomen kenttätykistön historia-teossarjaa. Erityisesti hänet tunnettiin ”Legenda jo eläessään” teosten laatijana. Valittujen Palojen sotahistoriallisten teosten koordinaattorina ja osin pääkirjoittajana ja toimittajana hän tuli suuren yleisön tietoisuuteen.

Tiedotustausti veti voimakkaasti puoleensa. Jäätyään eläkkeelle hän toimi muun muassa Paikallisradioliiton toimitusjohtajana sekä Maapuolustuslehden Kustannus Oy:ssä. Tiedotuskilta oli hänelle myös läheinen. Kaikkien tuntemaan kirjailijan, Armas J Pullan elämäkerran

laadinta johti hänet tuota pikaa Armas Pulla-seuran puheenjohtajaksi.

Kadettiveljeys ja maanpuolustusaate olivat kaikki kaikessa; Martti Sinerma toimi Kylkirauta-lehden päätoimittajana kaikkiaan 16 vuotta. Yhdessä toimitussihteeri Erkki Paukkusen kanssa lehti linjattiin uusille urille, korkeatasoiseksi maanpuolustusjulkaisuksi. Muutos ei sujunut hankaluuksitta, poikkeaminen totuista kuvioista oli monelle vanhemmalle lukijalle vaikeaa. Muutosvastarinta voitettiin ja lehden arvostus kasvoi. Eräänlaisena jatkumona oli Kadettikunnan historian ”Kunnia kestävän palkka” laadinta yhdessä kadettiveljen kanssa. Oman kurssinsa, 39.kadettikurssin opuksen ”Paasikiiven viimeiset wänrikit” sivuilta löytyy myös Martin hersyvää sanankäyttöä runsaasti. Kurssimme kokoontuessa mietittiin aina, ”että mikähän jippo nyt kehitettäisiin” veljille. Aina jotain syntyikin kurssin iloksi.

Viimeisenä julkaisuna ilmestyi kuuluvana vuonna kokoelma Martin Kaaleppi-pakinoita.

Nyt kynä on kirvonnut kädestä, mutta Martti elää edelleen kirjoissaan, artikkeleissaan ja ennen kaikkea kadettiveljen ja ystävien mielissä.

”Täys onni on sen, joka maataan saa ees’ palvella hivenen verran”

Reino Hirvisoppi

Jyri Paulaharju

Martti Sinerma oli keskeisesti mukana lukuisissa kirjahankkeissa.

Hautakivitunnus kadettiupseerin haudalle

Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö on valmistuttanut hautakivitunnuksen kiinnitettäväksi kadettiupseerin hautakiveen. Reliefinomaisesti toteutettu merkki on 60 mm korkea, 45 mm leveä ja sen kokonaisvahvuus on noin 7 mm. Tunnus kiinnitetään hautakiveen piilokiinnityksenä kahden mukana olevan tapin avulla.

Hautakivitunnuksen hinta on 35 euroa + postimaksu 3 euroa. Kiinnitys hautakiveen maksaa merkin myyjäy-

rityksessä Helsingissä 15 euroa. Tässä voi olla yritys- ja paikkakuntaakohtaisia eroja.

Hautakivitunnuksen voi tilata Hautaustoimisto Autio Oy:stä, osoite Runeberginkatu 42, 00260 Helsinki, puhelin (09) 448346, fax (09) 449841 ja sähköposti hautauststoautio@clinet.fi. Tunnuksia myydään vain *kadettiupseerin* hautakiveen kiinnitettäväksi. Hautaustoimisto tarkistaa osto-oikeuden tarvittaessa Kadettikunnasta.

KAIPAATKO PERINTÖOIKEUTEEN LIITTYVÄÄ NEUVONTAA JA TUKEA?

Testamentit, avioehdot, kauppa- ja lahjakirjat, holhousasiat, perukirjat, kuolinpesän hallinto, ositukset, perinnönjaot, perintöriitojen sovittelu, selkokielistä perintöasioihin liittyvää neuvontaa myös kirjallisena, veroneuvontaa mm. perintö-, lahja- ja luovutusvoittoverotus.

Kohtuukorvaus, jonka suuruusluokka sovitaan ennalta. Puhelinneuvonta on Kadettikunnan jäsenille maksutonta.

- mikä on testamentin vaikutus perintöön ja verotukseen
- mitä merkitsee hallinto-oikeuden pidättäminen lahjoitettuun ja testamentilla saatuun omaisuuteen
- miten siirrän omaisuutta rintaperillisilleni
- mitkä ovat lesken oikeudet

Verotuksen merkitys on usein varsin huomattava. Jos kaipaat neuvoja ja tukea, ota yhteys Senioriin!

Laki- ja tukipalvelu Senior

Airoparantie 4 A, 00980 Helsinki, **puh 09-341 5220**
gsm 040-5324 075, e-mail: mikko.maki@senior.inet.fi
Perustettu 1994

Evl evp Mikko V. Mäki, avustavana lakimiehenä LOK Kalevi Klefström

Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiö tukee neuvontatyötä

Ahlstrom

Small fibers. Big difference.

Glass Nonwovens
www.ahlstrom.com
E-mail: glassfibre@ahlstrom.com

Transpoint

Ja tiedät missä mennään

Asiakaspalvelu

0307 0307

Kuljetustilaukset

0307 0300

www.transpoint.fi

Perusteet tälle päivälle

Tuusula sotilaspitäjä- nä – hakkapeliitoista ohjusmiehiin

Toimittanut eversti Ilmo
Kekkonen

15 säätöön ja yhteisön
tukemana kustantanut
Taistelukoulun Perinneyh-
distys

Gummerus Kirjapaino Oy
2007

ISBN 978-951-5-1787-9

Sainpa käsiini historia-
kirjan, joka onnistui
tempaisemaan mukaan-
sa niin, etteivät määräaikais-
menot olleet onnistua ajallaan
lukemisen takia. Se oli Tuusula
sotilaspitäjänä - hakkapeliitoista
ohjusmiehiin. Huolimatta melkoisesta
painostaan (1700 g) ja koostaan (551
sivua), mikä esti kirjan ottamisen esi-
merkiksi vuoteeseen lukemista varten,
mielenkiinto pysyi virkeänä ensimmäi-
sestä sivusta viimeiseen.

Ei tarvinnut kauan uumoilla, mikä
aiheutti niin kovan kiinnostuksen kirjaa
kohtaan: Eversti Ilmo Kekkonen on
pystynyt kokoamaan Tuusulan soti-
lashistorian pitäjän asukkaiden kautta
ja valtava osa henkilöistä, joista kirja
kertoi, oli ainakin nimeltä tuttuja. Eri-
tyisen mielenkiintoista oli lukea, mistä
nykyisin Keski-Uudellamaalla elävät
henkilöt ovat saaneet kotiseuturak-
kautensa. Useiden heistä perheet ovat
eläneet ja vaikuttaneet täällä jo parin
vuosisadan verran. Näin kirja ikään
kuin antoi perusteet tälle päivälle.

En voi myöskään olla panematta
merkille kirjan taiton vaikutusta tälle
lukemisinnolle. Heidi Paanasen loistava
oivallus tehdä sivusta kaksipalstainen
ja muuttaa muutoinkin helposti luet-
tavan tekstin kirjasinkoko aika ajoin
selkeästi pääkerrontaa suuremmaksi,
teki siitä mielellään luettavan.

Alussa luetellaan kirjaan kirjoitta-
neiden 32 henkilön nimet. Jo kirjoitta-
jien lukumäärän voisi arvella tekevän
kirjasta epätasaisen ja vaikealukuisen,

mutta ei. Kekkonen on osannut liit-
tää kertomukset toisiinsa niin, ettei
jonkin osan luettelomaisuus häiritse,
vaan lukija automaattisesti alkaa etsiä
tutuja sieltäkin.

Kirja ei kaiken lisäksi pysytele
Tuusulassa, vaan liikkuu yhtä paljon
kuin tuusulalaiset ovat kiertäneet eu-
rooppalaisissa sodissa Ruotsin ruo-
tuväessä, Krimin sodassa tai omilla
rintamillamme. Eivätkä nämäkään
kuvaukset rasita yleisen sotahistorian
toistolla, vaan sitouttavat lukijan oman
alueen naiseen ja miehiin heidän oma-
kohtaisilla kertomuksillaan.

Naiset kertovatkin tässä sotilashis-
toriassa paljon. Esimerkiksi Ulpu Lehti
kertoo Vanhankylän vainolaistarinoi-
ta, Outi Siltaniemi Tuusulan killoista,
Sirkka Holma lotista ja Raili Kuusjär-
vi kotirintaman tapahtumista sodan
aikana.

Se, että kirjoittajat jatkavat sotilas-
pitäjän historian kerrontaa aina näihin
päiviin saakka, tekee teoksen todella
kiinnostavaksi. Mm. Taistelukoulun
kokemat viimeaikaiset muutokset tun-
tuivat liittäväen kirjan tulevaisuuteen.
Välillä jo odottaa kirjoittajien alkavan
kertoa myös tekeillä olevista suunni-
telmista, mutta ennustamiseen he eivät
sentään eksy.

Vaikka useat kertomuksista
ovat varsin henkilökohtaisia,
teoksen kokonaisuus saa uskot-
tavuutensa sotilaskirjoittajien
historian tuntemuksesta ja si-
sällön tarkastajan, valtiotieteen
tohtori Martti Turtolan, mukana
olosta työssä.

Oman erityisen piirteensä
kirjalle antavat sen kuvat. Ne
on koonnut puolustusvoimien
valokuvaajana elämäntyönsä
tehnyt Matti Kaltokari, jonka
asiantuntemus käy ilmi pitkin
kirjaa.

Kaiken kaikkiaan Taistelu-
koulun Perinneyhdistys ja eversti
Reijo Piira, ensin kirja-projektin
selvittäjänä ja sitten perinneyh-
distyksen puheenjohtajana, ovat
tehneet melkoisen palveluksen
suomalaiselle historiankirjoituk-
selle. Näin on onnistuttu kokoa-
maan teos sellaisessa muodossa,
että sitä on historioista vähemmänkin
kiinnostuneiden mukava lukea. Silloin-
han jutusta on jotain hyötyä, kun siihen
viitsitään tutustua.

Nykyaikainen kirjapainotekniikka
pystyy onneksemme säilyttämään
tämän arvokkaan teoksen materiaalin
niin, ettei se häivy vanhetessaan kirja-
messujen antiikkiliikkeiden esittelyi-
hin, vaan siitä on tehtävissä sähköinen
osa kansakuntamme paikallishistoriaa.
Sen tämä kirja ansaitsee!

Kirjaa on tilattavissa yhdistyksen
sihteeriltä (klmn.heinonen@kolumbus.
fi puh 050 3830650 tai pj:lta reijo-
piira@hotmail.com puh 040 7167107.
Myyntihinta 30e + postikulut (n 10 e/
kirja)

Kirjan voi hankkia myös Lottamu-
seolta, Ilmatorjuntamuseolta, Jokelan
kirjastosta, Tuusulan kulttuurit infosta,
tai paikallisista kirjakaupoista.

Kari Norkola

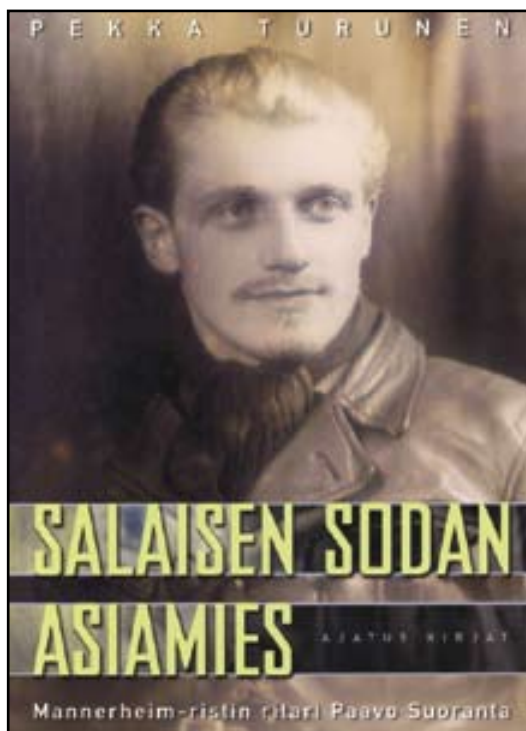
Ritari Suorannan vaiheet

Pekka Turunen:
Salaisen sodan asia-
mies

Gummerus Kustannus Oy
Jyväskylä 2006
319 sivua
ISBN 951-20-7066-9

Luettuani kirjan takakan-
nosta tiivistelmän Manner-
heim-ristin ritarin Paavo
Suorannan elämästä kiinnostuin
tämän seikkailijan vaiheisiin.
Ne ovat suorastaan hätkähdyt-
täviä. Karstulassa 10.12.1917
syntynyt Paavo Suoranta liittyi
nuorukaiseksi vartuttuaan suoje-
luskuntaan ja hän omaksui isän-
maallisen hengen. Hän suoritti
varusmiespalveluksen vuosina
1938 - 1939 Jääkäripataljoona 4:
ssä Kiviniemessä. Talvisodassa
hän oli partiomiehenä 7. RajaK:
ssa ja 6. RajaK:ssa. Hänet värvättiin tie-
dustelijaksi Viipurissa 20.6.1940. Siitä
alkoi Suorannan ura tiedustelijana. Väli-
rauhan aikana Suoranta teki luovutetulle
alueelle seitsemän tiedustelumatkaa.

Aluksi kirjassa kerrotaan kahden
tiedustelijan, Suorannan ja Vanhasen
15.10.1940 alkaneesta jännittävästä
ja tuloksellisesta matkasta Lahden-
pohjan-Huuhanmäen kasarmialueelle.
Jatkosodassa Suoranta toimi kauko-
partiomiehenä ja kaukopartionjohta-
jana Osasto Vehniäisessä ja Erillinen
Pataljoona 4:ssä. Ylikersantti Suoranta

nimitettiin Mannerheim-ristin ritariksi
numero 88 elokuussa 1942.

Kirjassa käsitellään pääasiassa jat-
kosodan jälkeisiä salassa pysyneitä ope-
raatioita. Ne ovat todella olleet tähän
saakka vain hyvin pienen piirin tiedossa.
Näin ollen kirjan lukeminen avartaa kä-
sityksiä tiedustelutoiminnasta.

Siviiliin ritari Suoranta pääsi
30.11.1944. Hän toimi erilaisissa met-
säalan tehtävissä. Veri veti kuitenkin
edelleen tiedustelutehtäviin, jotka hän
aloitti keväällä 1945. Sitä toimintaa
jatkuu aina vuoteen 1954, jolloin niin

sanottu länsivakoilu lopetettiin.

Ennätipä Suoranta vielä YK-
tehtäviin Suezille vuonna 1956.
Hän toimi siellä joukkueen vara-
johtajana. Eläkettä Suoranta sai
vain 20 vuoden pituisesta Kemi-
yhtiön työsuhteesta. Tiedustelu-
tehtävistä ei eläkettä herunut.
Paavo Suoranta ylennettiin yli-
luutnantiksi vuonna 1967. Hän
kuoli vuonna 2002.

Kun kirjan lukemisen aloit-
taa, sitä ei hevillä keskeytä. Niin
kiinnostava kirja on. Sitä lisäävät
vielä yhdeksän kadettiveljen ja
erään PM:ssä tiedustelutehtä-
vissä palvelleen upseerin nimet
kirjan riveillä.

Kirjan sisältö on vankkaa
tutkimustyötä. Sitä ilmentävät
muun muassa 90 henkilön haas-
tattelut. Teksti on hyvää ja hel-
posti luettavaa suomea ja kuvat
ovat myöskin kelvollisia. Tekijä
Pekka Turunen on tehnyt suur-
kiitosta ansaitsevan työn. Suosittelen
lämpimästi kirjan hankkimista ja luke-
mista jo pelkästään omien tiedustelua
koskevien tietojen kartuttamiseksi.

Olli Vuorio

Tehdään se yhdessä.

Kevyt osasto hyökkää

Jarmo Suomala: Kärkenä Äänislinnaan - Kevyt Osasto 8:n historia

Kirjapaino EuraPrint Oy
Eura 2007, 262 sivua
ISBN 978-952-92-1695-6

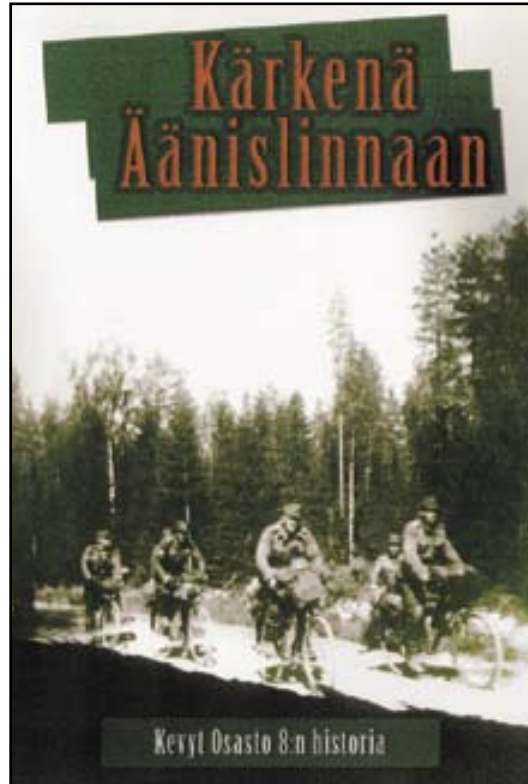
J atkosodan alussa vuosina 1941 - 1942 oli kenttäarmeijamme riveissä rykmenttien ja pataljoonien ohella kevyitä osastoja. Nämä oli tarkoitettu divisioonan tiedustelu-, varmistus-, takaa-ajo-, häirintä- ja suojaustehtäviin. Kevyeen osastoon kuului kaksi jääkärikomppaniaa, konekiväärikomppania, komentaja esikuntineen sekä huollon osat. Miesvahvuus vaihteli, mutta yllämainitussa osastossa se oli 595 miestä aseistuksenaan 60 pistoolia, 416 kivääriä ja 118 konepistoolia minkä lisäksi joukolla oli 12 konekivääriä ja neljä 20 mm:n panssarintorjuntakivääriä. Kuljetusvälineitä oli polkupyörien lisäksi yksi henkilöauto ja 53 kuorma-autoa.

Kevyet osastot lakkautettiin keväällä 1942 ja henkilöstö osin kotiutettiin (vanhat ikäluokat) ja osin siirrettiin divisioonan muihin yksikköihin.

Kevyt osasto 8, joka kuului eversti Paavo Paalun komentamaan 1. Divisioonan, perustettiin pääosin Eurassa, osin (Konekiväärikomppania) Kiukaisissa Vakka-Suomen suojeluskuntapiirissä. Perustamisen jälkeen se siirrettiin kesäheinäkuun vaihteessa Pohjois-Karjalaan Tuupovaaraan. Heinäkuun 15. päivänä 1941 alkoi tosi sota, ja KvOS 8 kävi kovan taistelun Louhivaarassa Ilomantsissa. Taistelu päättyi voittoomme, mikä oli merkittävä saavutus, sillä vastassa oli alun perin Eurajoelta syntyisin olleen majuri Vallin komentama neuvostoliittolainen Jalkaväkirykmentti 126 karjalaisine miehistöineen.

Taistelun jälkeen Kevyt Osasto 8 oli rannikon puolustuksessa Lunkulansaaressa. Vihollinen teki maihinnousun saarille 23 - 24.7.1941. Ankaran taistelun jälkeen vihollinen lyötiin takaisin Laatokalle.

Tämän jälkeen hyökkäys jatkui

kohti Petroskoita Vieljärveltä lähtien ja ensimmäisenä suomalaisena joukkona KvOS 8:n 2.komppania ltn Mauri Valon johdolla tunkeutui kaupunkiin 1.10.1941 klo 4.30.

Pitkään ei juhlistu, vaan hyökkäystä jatkettiin Kontupohjaan ja Karhumäkeen, joka vallattiin 6.12.1941. Alkuvuodesta 1942 osasto taisteli Maaselän kannaksella Malussa 30.1.-14.4.1942. Tämän jälkeen osasto pääsi lepoon ja reserviin. Puolustusvoimien supistaessa vahvuuttaan myös KvOS 8 hajotettiin heinäkuun puoliväliin mennessä vuonna 1942. Nuoret reserviläiset siirrettiin 1.D:n muihin joukko-osastoihin, JR 56:een ja JR 101:een.

Majuri Jarmo Suomala on ollut lukijakunnallemme outo nimi sotahistorioitsijana, vaikka hänet muuten tunnetaankin. Ei tämä teos ole suinkaan hänen ensimmäisensä.

Kirjoittaja on paneutunut asiaan perusteellisesti haastattelujen, sotapäiväkirjojen, kirjeitten ym. materiaalin kautta. Hyvä näin, sillä veteraanien haastattelut alkavat olla harvinaisia. Hyvänä tukena tässä työssä on ollut osastossa vänrikkinä palvellut evl Tauno Jokinen samoin kuin ltn (kapt) Martti Ahonen muita veteraaninimistelijoita unohtamatta.

Suomalalla on ollut käytettävissään melko runsaasti valokuvia, jotka aikaisemmin julkaisemattomina tukevat hyvin tekstiä.

Mainio oivallus on ns. tietois-kulaatikoiden käyttö. Aiheina ovat mm. Lauri Törni (palveli 1941-42 panssariauto-osaston johtajana), Valter Valli, sotilaspastori, Petroskoi rintamasotilaan silmin, Karhumäki, lääkintähuolto, tukikohdan syöpäläiset jne.

Liitteissä löytyvät tiedot kaatuneista (65), palkituista, siirretyistä jne.

Suomala ei ole kertonut kaavamaisesti KvOS 8:n sotatietä, vaan on pyrkinyt kuvaamaan sotatietä myös ruohonjuuritasolla. Elävä elämä ei aina ole ruusunhohteista myötäkäymistä. Siihen kuuluu myös vastoinkäymisiä. Tämä alkoi jo perustamisesta, jossa kaikki kutsutut eivät tulleet paikalle. Myös taisteluissa hermonsä menettäneitä Suomala kuvaa rehellisesti. Juuri kuvauksen monipuolisuus antaa uskottavan kuvan Kevyt Osasto 8:n vaiheista. Sotatie oli hyvin raskas, mutta osasto selvisi siitä kaikella kunnialla.

Osastoa johtivat eri vaiheissa ratsumestari Lars Rönnquist, kapteeni Martti Silanterä ja kapteeni Armas Varla. Rönnquist ja Silanterä olivat kadettiupseereja, Varla puolestaan oli tehnyt pitkän päivätyön Euran suojeluskunnan päällikkönä.

Osastossa palveli myös joukko kadetteja.

Teos on melkoinen voimanponnistus ja onkin syytä onnitella historiatoimikuntaa (Veikko Lehtinen, Heikki Nieminen, Esa Haarala) hyvästä lopputuloksesta.

Suurin kiitos lankeaa tietenkin kirjoittajalle Jarmo Suomalle. Historioitsijalle aihe on ollut läheinen. Hän itse on maatalon poika Kiukaisista ja monet osaston sotilaat olivat hänen joko sukulaisiaan tai tuttaviaan.

Kirjaa voi tilata: Kiukaisten Sotaveteraanit Esa Haapala, puh. 044 525 1509 tai 02- 825 1509, e-mail: esa.haarala@luukku.com tai Euran Sotaveteraanit Veikko Lehtinen, Lukkalantie 16, 27510 Eura puh. 02- 865 2610.

Tapio Skog

Sodanjälkeistä miinanraivausta

Urho Brusi: Miinat jatkoivat sotaa

Minerva kustannus Jyväskylä 2005
145 sivua, kuvitettu
ISBN 952-5591-33-6

Nykyisin Muuramelassa asuva merikadetti, kapteeni Urho Brusi on julkaissut sotamuistelmien jälkimmäisen osan sisältäen muistelmat Suomenlahden miinanraivauksesta. ”Sota” näet jatkui merellä, sillä saksalaiset laskivat 40 000, suomalaiset 10 000 ja neuvostoliittolaiset samoin 10 000 merimiinaa Suomenlahteen. Tästä valtavasta raivausurakasta on kyse. Ero Brusin korpisotaan Uhtualla ja Rukajärvellä on melkoinen. Sota merellä ei päättynyt rauhantekoon vaan jatkui raivaustyönä. Laivaston resurssit olivat riittämättömät, joten mukaan otettiin miehistöä myös rannikkotykistöstä ja värväyksen avulla myös kotiutetuista maavoimien sotilasta. Paitsi, että henkilöresurssit olivat liian pienet, oli myös puutetta raivaaja-aluksista. Viimemainittuja hankittiin ei vain rannikoilta, vaan myös sisävesiltä. Käyttökelpoisten alusten ohella raivaajalaivastoon kuului myös ikäloppuja 1880-luvulla tehtyjä, juuri ja juuri pinnalla pysyviä hinaajia. Niiden käyttöarvo ei ollut suuren suuri ja monet näistä ”kotiutettiin” pian. Tästä Brusilla on omakohtaisia kokemuksia.

Mikä on merimiina ja miten sitä käytetään? Miten miinoja raivataan ja onko se helppoa ja vaaratonta työtä? Näihin kysymyksiin Brusi vastaa. Raivaushan ei ollut helppoa ja vaaratonta se ei ollut lainkaan. Valitettavasti tapioitakin tuli.

Miinoja suomalaiset tuhosivat 9275 kappaletta. Henkilökuntaa raivaustehävissä oli noin 2200. Raivaaja-aluksia oli suurimmillaan 228. Menetyksittä ei tulosta saavutettu. Aluksia tuhoutui viisi, vakavasti vaurioitui kuusi, minkä

lisäksi tulipaloissa tuhoutui kaksi ja merivaurioissa kolme. Henkilötappiot olivat 28 kaatunutta, 35 haavoittunutta eli yhteensä 63.

Brusi palveli V, VI ja VII Raivaajaosastossa ja Suomenlahti tuli koluttua Viron rannikko, Lavansaarta ja Seiskaria myöten. Urho Brusi palveli pääosin Hankoa tai Helsinkiä tukikohdanaan pitäen.

Kirja ei ole tilastoja tilastojen perään. Pääosa kirjasta on koruton kertomaa jokapäiväisestä työstä. Ongelmia riitti. Työtahti oli ajoittain kohtuuttoman ankara, mutta kaikesta selvittiin.

On selvää, että samalla aluksella palvelleista korkealaatuisista raivaajaveteraaneista Brusille elinikäisiä hyviä aseveljiä. Erityisesti tämä koskee Timo Tähtistä, Alpo Moisiota ja Kaarlo Uusitaloa. Joukossa oli tietysti toisenlaisiakin. Alkoholit saattoi hallita liikaa eräitä urhoja. Mielenkiintoista on todeta, että eräitä erehtyneitä palautettiin kovin ottein (ei Sotaväen rikoslain tuntemin keinoin) kuriin. Urho Brusi oli erinomainen nyrkkeilijä.

Kirjoittaja on tämänkin kirjan teossa noudattanut sitä menettelytapaa, että hän kertoo muistivihkoihinsa

perustuen, mitä silloin vuosina 1945 -1947 tapahtui ja valottaa asiaa tämän päivän näkökulmasta Sota-arkiston materiaalin valossa. Tätä menetelmää monet muutkin ovat käyttäneet. Tämä on hyvä menettelytapa. Jos vuosikymmenten takaisissa muistivihkoissa on puutteita, sen korvaavat kokemuksen aitous ja tuoreus. Brusi on raivaaja-aiканаan ottanut myös valokuvia, jotka ovat aitoutensa johdosta arvokkaita.

Kirjoittaja kertoo myös jonkin verran yksityiselämästään. Olosuhteet - asunnot - olivat surkeita. Tuskin nykyiset upseerit suostuisivat asumaan sellaisissa läävissä, jossa esimerkiksi Urho Brusi perheineen asui. Huhut palkanalennuksista ym. panivat kirjoittajan harkitsemaan uran valintaa ja vuonna 1948 hän siirtyi siviilielämään mainos- ja markkinointialalle.

Yhteys puolustusvoimiin ja erityisesti 17.merikadettikurssiin on säilynyt esimerkiksi kurssikokouksissa.

Urho Brusin teos miinanraivauksesta täyttää sen aukon, mikä tällä alalla on ollut. Luonnollisesti laivaston historiassa aihetta on käsitelty perusteellisesti. Tämä kirja kertoo nyt konkreettisesti, millaista se oli käytännössä mereltä katsoen.

Suosittelen kirjaa jo pelkästään mielenkiintoisen aiheenkin johdosta. Kirjaa on saatavissa hyvin varustetuissa kirjakaupoissa tai Minerva Kustannus Oy:stä (Jyväskylä) puh. 014-338 6845.

Tapio Skog

Constantem decorat honor

Reserviin

Evl Hannukainen Raimo Juhani	63.k	1.5.2008	Ev Pesonen Seppo Kalervo	59.k	1.1.2008
Evl Kuutti Reijo Antero	65.k	1.1.2008	Ev Suutarinen Timo Kyösti Tapani	61.k	1.1.2008
Evl Itkonen Asko Sakari	63.k	1.1.2008	Ev Toivonen Hannu Kaarlo	58.k	1.1.2008
Kom Gostowski Pertti Kalevi	49.mek	1.1.2008	Maj Iittiläinen Markku Olavi	64.k	1.12.2007
Maj Parantala Mauri Johannes	65.k	1.1.2008	Ev Lehto Martti Jouko Antero	62.k	1.10.2007
Kom Tervahartiala Markku Sakari	47.mek	1.1.2008	Kaptl Sohlberg Sami Johannes	62.mek	17.9.2007
Evl Östring Matti Vilhelm	63.k	1.1.2008	Kapt Hänninen Jukka Ilmari	ou+täyd	1.9.2007
Ev Lappalainen Esa Ilmari	64.k	1.1.2008	Maj Kempainen Pekka Matti	65.k	1.9.2007
Ev Simola Keijo Seppo Juhani	65.k	1.1.2008	Kom Karhuvaara Eero Edvin A	46.mek	1.9.2007
Evl Myyrylainen Jyrki Olavi	72.k	1.1.2008	Ev Aikio Hannu Einari	61.k	1.9.2007
Evl Koistinen Kari Ilkka Tapani	64.k	1.1.2008	Kapt Martiskainen Juha Pekka	80.k	20.8.2007
Evl Kekkonen Jouni Ilmari	64.k	1.1.2008	Kapt Mörk Joni-Petri Mikael	78.k	20.8.2007
Maj Kempainen Mikko Aulis	65.k	1.1.2008	Kapt Herranen Janne Sakari	78.k	20.8.2007
Maj Sutinen Kari Emil Antero	66.k	1.1.2008	Komkapt Moisio Jussi-Pekka	58.mek	13.8.2007
Evl Hämäläinen Pauli Taisto P	64.k	1.1.2008	Evl Jokela Ari Matti	62.k	1.8.2007
Evl Hautasaari Kari Antero	60.k	1.1.2008	Maj Joensuu Markku Veli Uolevi	64.k	1.8.2007
Maj Rautamaa Raimo Erkki Olavi	65.k	1.1.2008	Kapt Koivisto Arimo Antti Väinö	83.k	1.8.2007
Maj Hakanen Kimmo Pentti Ensio	64.k	1.1.2008	Kapt Vehkaoja Markku Juhani	ou+täyd	1.8.2007
Maj Kostiaainen Timo Marko	72.k	1.1.2008	Ylil Meriluoto Markus Tapio	68.mek	9.7.2007
Evl Ahonen Jarmo Olavi	66.k	1.1.2008	Evl Keinänen Vesa Juhani	68.k	2.7.2007
Maj Peltola Heikki Akseli	65.k	1.1.2008	Ev Liimatainen Heikki Aarre	62.k	1.7.2007
Maj Kovakoski Juha Tapio	64.k	1.1.2008	Kom Nyholm Kenneth Johannes	66.k	1.7.2007
Evl Sipari Lauri Tapio	64.k	1.1.2008	Maj Kattelmäki Timo Olavi	64.k	1.7.2007
			Evl Ihaksinen Jouni Pekka	66.k	1.6.2007

Alaviite Nato-keskusteluun

Kolumnisti Ruotuväki-lehdessä, muutoinkin tärkeä vaikuttaja puolustusministeriössä, kirjoitti kesällä lehdessään Yhdysvalloista muun muassa seuraavaa: ”Kyseinen maa pelasti Euroopan kaksi tai jopa kolme kertaa totalitarismin ja kansalliskiihkon kynsistä. Ensiksi se tapahtui ensimmäisessä maailmansodassa, sitten toisessa maailmansodassa ja lopuksi vielä kylmässä sodassa. Pelastetun katkeruus pelastajaansa kohtaan on vanha ilmiö, mikä jälleen kerran tuli todistetuksi.”

Kesäisestä Hufvudstadsbladetista, joka muiden lehtien mukana on osallistunut Nato-keskusteluun, luin sellaisenkin mielipiteen, että Suomi ei saa ”svikata” Yhdysvaltoja.

Sanakirja antaa kyseiselle verbille vastineina sanat pettää, petkuttaa, hylätä, jättää pulaan. Haastattelu oli todennäköisesti tehty suomeksi ja käännetty ruotsiksi, joten en tiedä, mitä sanaa haastateltu everstiluutnantti, vaikuttaja-asemassa hänkin, oli alun perin käyttänyt. Oletan, että svika-verbi kuitenkin vastasi hänen ajatustaan.

Enpä ole tavannut ketään, joka olisi ollut sitä mieltä, että Nato-keskustelua ja turvallisuuspoliittista keskustelua yleensäkin olisi käytävä tunteiden ja mieltymysten pohjalta. Päinvastoin, jokainen vetoaa kylmiin realiteetteihin ja koviin tosiasioihin. Mutta onkohan niin, että omat sympatiat ja antipatiat sittenkin pohjavirtana ohjaavat keskustelua ja jopa muokkaavat argumentteja siten, että ne näyttäisivät tukevan omia mielipiteitä?

Ruotuväen kolumnistin näkemys Yhdysvalloista Euroopan pelastajana kuuluu luonnollisesti amerikkalaisen propagandan mieliteemoihin, ja herkästi sitä Nato-kannattajat muuallakin toistelevat. Historiallisen todellisuuden kanssa väitteellä on varsin vähän yhteistä. Enemminkin voidaan katsoa, että sekaantuessaan maanosamme asioihin Yhdysvallat vasta niitä sotkikin, kuten se on tehnyt muuallakin maailmassa.

Historiaan ei jossittelu kuulu, mutta erittäin todennäköistä on, että ilman Yhdysvaltojen mukaantuloa ensimmäinen maailmansota olisi päättynyt ympärysvaltojen ja keskusvaltojen kompromissiin. Ei olisi tullut Versailles’n sanelurauhaa eikä Saksan nöyryytystä eikä siten Hitleriäkään. Nyt Yhdysvallat pisti maanosamme asiat sekaisin ja oli siten vahvasti aiheuttamassa jo seuraavaa maailmansotaa.

Ja miltä totalitarismilta Yhdysvallat pelasti maailman 1918? Tietenkin sen kauhealta saksalais-keisarilliselta muunnokselta, jos uskotaan mediaan yhä vaikuttavaa tuolloista sotapropagandaa. Hyvin pitkälle täytyy kuitenkin mennä totalitarismin tutkimisessa, jos Saksan tuolloinen järjestelmä katsotaan totalitaarisiksi. Itse asiassa se oli kansanvaltaisempi kuin esimerkiksi sen ajan Englannin hallitusmuoto.

Mutta entä toinen maailmansota? Silloinhan Yhdysvallat ainakin pelasti Euroopan totalitarismilta.

Tätä asiaa olisi syytä tutkiskella myös itäisessä Euroopassa. Muun muassa virolaiset, latvialaiset ja liettualaiset saattaisivat kuitenkin epäkorrektisti olla sitä mieltä, että Yhdysvaltojen

voiton sivutuotteena oli pahin kuviteltavissa oleva totalitarismi heidän maissaan. Ehkä on siis parasta olla miettimättä enempää amerikkalaisten siunauksellisuuden tätä puolta.

Toisen maailmansodan historiasta on tunnettua Saksalle esitetty ehdottoman antautumisen vaatimus. Vaatimuksen takana oli Yhdysvallat, joka sen avulla esti kaiken mahdollisen keskustelun vastustajan kanssa. Vaatimus, joka ei siis koskenut vain Hitleriä vaan koko Saksaa missä muodossa tahansa, liitti diktaattorin ja kansalaiset yhteen ja vei pohjan saksalaiselta vastarintaliikkeeltä. Maanosamme kohdannut ennennäkemätön tuho oli suoraa seurausta Yhdysvaltojen sotatavoitteista, vaikka kaikki syy onkin kaadettu

saksalaisten niskaan, jotka eivät halunneet antautua hyvän- tahtoisille amerikkalaisille.

Vieraan kulttuuripääoman tuhoaminen ei paljon merkinnyt valtameren takaa tulleille. ”Vapautuksen” luonteen toi jopa sotamarsalkka Montgomery esiin eräässä yksityiskirjeessään: ”Näin juuri, että ylipäällikön eilisessä päivätiedonannossa ilmoitetaan, että Carentanin kaupunki on vapautettu. Todellisuudessa kaupunki on täydelleen tasoitettu maan tasalle eikä siellä ole enää yhtään ehjää taloa; koko siviiliväestö on lähtenyt pakoon. Onpa merkillinen tapa vapauttaa.” Amerikkalaiset puolestaan päivittelivät, miten degeneroituja ranskalaiset olivat, kun eivät ymmärtäneet olla kiitollisia ja jopa paikoin ammuskelivat vapauttajiaan. Tällaisesta ei sotamies Ryanin tapaisissa elokuvissa luonnollisesti ole vihjaustakaan.

Siinä Ruotuväki-lehden kolumnisti tietenkin oli oikeassa, että Yhdysvaltojen avulla läntinen Eurooppa kylmässä sodassa säästy Neuvostoliiton mahdolliselta kuristusotteelta. Mutta hyvää hyvyttäkö amerikkalaiset laupeudentöitänsä tekivät? Eivät, vaan pitääkseen amerikkalaiset sisällä, siis Euroopassa, Neuvostoliiton ulkona ja Saksan matalana, kuten avomielinen sanonta kuului. Jos kylmä sota olisi muuttunut kuumaksi, Yhdysvaltojen suunnitelmiin kuului ydinaseiden käyttö Euroopassa, jolloin ”vapautuksen” jälki olisi ollut vieläkin ihmeellisempää kuin mitä Montgomery oli nähnyt.

Everstiluutnantti HBL:ssä pelkäsi, että petämme USA:n. Ensinnäkään en ymmärrä, mikä lupaus meitä sitoo jenkkeihin, ei onneksi mikään ainakaan vielä. Entä miten Yhdysvallat itse on suhtautunut painolastiksi kokemiinsa ”ystäviinsä”? Sitä voisi tiedustella vaikkapa entisessä Etelä-Vietnamissa. Hyvä olisi muistaa sekin, millainen tukija Yhdysvallat aikoinaan oli Neuvostoliittoa vastaan taistelleille talebaneille tai miten amerikkalaiset auttoivat Saddam Husseinia tämän sotiessa Iranin ikävien mullahien kanssa. Ääni kuitenkin muuttui, kun talebanit ja Saddam eivät taipuneetkaan heille ajateltuun marionetin osaan. Hyötyisimmekö mekään sätkynuken roolista, jos auttamisen ei jossain tilanteessa katsottaisikaan vastaavan USA:n etua?

Sampo Ahto

IN MEMORIAM

Hourula

Esa Juhani
Majuri
s. 16.2.1965
k. 5.4.2007
Kad.n:o 7333
72.kurssi

Sahramaa

Holger Ludvig
Everstiluutnantti
s. 8.7.1913
k. 27.5.2007
Kad.n:o 1334
19.kurssi

Vanamo

Kullervo
Kapteeni
s. 9.4.1930
k. 2.6.2007
Kad.n:o 3261
35.kurssi

Vuohelainen

Jorma Heikki Kalevi
Kommodori
s. 13.4.1943
k. 10.6.2007
Kad.n:o 4863
50.kurssi

Sarva

Mauno Kalevi
Kenraalimajuri
s. 2.12.1919
k. 14.6.2007
Kad.n:o 1762
23.kurssi

Palojärvi

Harri Väinö
Kapteeni
s. 3.3.1924
k. 15.6.2007
Kad.n:o 2836
27.kurssi

Pesonen

Kauko Kalervo
Everstiluutnantti
s. 11.1.1934
k. 17.6.2007
Kad.n:o 3545
40.kurssi

Laine

Juha Jouko Ilppo
Everstiluutnantti
s. 16.5.1925
k. 8.7.2007
Kad.n:o 2968
28.kurssi

Platan

Andreas Valentin
Majuri
s. 1.4.1911
k. 13.7.2007
Kad.n:o 1910
24.kurssi

Maijanen

Antti Toivo
Everstiluutnantti
s. 22.7.1941
k. 25.7.2007
Kad.n:o 4754
50.kurssi

Rask

Eelis Lennart
Majuri
s. 28.9.1929
k. 6.8.2007
Kad.n:o 558
24.merikurssi

Palosuo

Erkki
Majuri
s. 28.6.1912
k. 11.8.2007
Kad.n:o 1583
21.kurssi

Sinerma

Martti Erkki Sakari
Eversti
s. 8.6.1933
k. 17.8.2007
Kad.n:o 3479
39.kurssi

Tapanainen

Eero Juhani
Everstiluutnantti
s. 4.3.1932
k. 22.8.2007
Kad.n:o 3398
38.kurssi

Laaksonen

Erkki Kustaa-Adolf
Kapteeni
s. 16.11.1925
k. 10.9.2007
Kad. n:o 2967
28.kurssi

Salminen

Pekka Antero
Majuri
s. 4.9.1945
k. 17.9.2007
Kad.n:o 5465
54.kurssi

LOGISTER

- Siirtolaitteet
- Kiskokalusto
- Varaosat ja huolto erikoislaitteisiin

Niinistökatu 14
05800 Hyvinkää

WWW.LOGISTER.COM

Uusi MyWay Navigator
**Navigointi-
työkalu
oman tien
kulkijalle**

**Maastokartat
puheliminesi.**

MyWay Navigator 199€

Navigointityökalu S60 3rd
sarjan matkapuhelimeen.

- maastossa, merellä ja tiellä
- uusi helppokäyttöinen sovellus
- selkeä parannettu valikko

**MyWay
POINT**

Lähin myymäläsi www.tracker.fi/mywaypoint

TRACKER MyWay™

Lisätietoja www.tracker.fi tai 08 521 9290

**My Way
Never get lost**

FinnProtec Oy

- TURVALLISUUSTUOTTEITA AMMATTILAISILLE/

EOD / IEDD tuotteet
EOTech tähtäimet
ESS suojalasit
FN Herstal aseet
Komposiittikypärät
& visiirit
Mellakkavarusteet
& -aidat
Metallinilmäsimet
Natolangat
PELI kuljetuslaukut
Taktiset käsiineet
Tarkastusvälineet
Valaisimet

Ceja

communications
Schnitz

VIDISCO LTD.
LIGHTING EDGE & MANY MORE LIGHTING SYSTEMS

SLM

JSC FN HERSTAL

PELI

Med-Eng

ESS

www.finnprotec.fi

.D763

Patria Oyj, Kaivokatu 10 A, 00100 Helsinki, puh. 020 4691, faksi 020 469 2022,, info@patria.fi

Patria

www.patria.fi

Patria on kansainvälisesti toimiva puolustusväline- ja ilmailuteollisuuskonserni, joka kehittää ja toimittaa yhteistyössä kumppaneidensa kanssa kilpailukykyisiä ratkaisuja ja palveluja.